ЯК ЗДЫМАЮЦЬ СЕРЫЯЛ ПРА РАЗМІНЁРАЎ 9

БЫТАВАЯ ТЭХНІКА: ПАТРЭБНАЯ І НЕ ВЕЛЬМІ 13

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

11 ВЕРАСНЯ 2021 г. СУБОТА № 175 (29544)

ЛІЧБА ДНЯ

7,6 тысячы чалавек

стаялі на ўліку ў якасці беспрацоўных на 1 верасня гэтага года, паведаміла Міністэрства працы і сацыяльнай абароны краіны. Узровень зарэгістраванага беспрацоўя на 1 верасня склаў 0,2 % і ў параўнанні з 1 верасня 2020 года не змяніўся. Гэты паказчык у Брэсцкай, Віцебскай, Гродзенскай і Магілёўскай абласцях склаў 0,3 %, у Мінску, Гомельскай і Мінскай абласцях — 0,1 %. У лікавым выражэнні больш за ўсё афіцыйна беспрацоўных зарэгістравана ў Брэсцкай вобласці — 1,5 тыс. чалавек, менш за ўсё ў Мінску — 700 чалавек. Вакансій для беспрацоўных больш чым дастаткова. На 1 верасня заяўлены звесткі аб 93,4 тыс. свабодных працоўных месцаў, што на 20,5 % больш, чым год таму. Попыт на рабочыя прафесіі пераважае — 66,4 % ад агульнай колькасці вакансій.

КОРАТКА

- **Мікалай Шкрэд прызначаны намеснікам начальніка Службы бяспекі Прэзідэнта.**
- У Беларусі ствараецца сістэма грамадскіх інспектараў.
- **«Белавія» павялічвае колькасць рэйсаў у гарады Расіі.**
- Дзмітрый Шаўцоў узначаліў Беларускі Чырвоны Крыж.
- **Інфляцыя ў Беларусі ў жніўні склала 0,2 %.**
- Акцыя «Цвярозы кіроўца» праходзіць у Мінскай вобласці.
- **Коласаўскі тэатр у 96-м сезоне пакажа больш чым шэсць прэм'ер.**

ПРЫГАЖОСЦЬ ЗНЕШНАСЦІ І ДУШЫ

Менавіта па гэтых крытэрыях выбіралі ўчора «Міс Беларусь»

Фота БелТА.

У чым прыгажосць? Як выбраць найлепшую з самых прыгожых? Такім пытаннем, верагодна, задавалася журы падчас падрыхтоўкі нацыянальнага конкурсу прыгажосці «Міс Беларусь». З амаль паўсотні прэтэндэнтак да паўфіналу ў красавіку-маі ім прыйшлося адабраць толькі 110, з іх да фіналу — усяго 29.

Такая няпростая задача была ўскладзена арганізатарамі на плечы журы, у складзе якога сапраўдныя эксперты не толькі ў жаночай прыгажосці, але і ў сваёй справе — оперны спявак Уладзімір Громаў, дырэктар «Нацыянальнай школы прыгажосці» Алена Троіцкая, дэпутат, «Міс Беларусь — 2018» Марыя Васілевіч, гендырэктар «Крыстал-Холдынг» Руслан Саракавы, старшыня Маладзёжнага парламента Ягор Макарэвіч, рэктар БДУКМ Наталля Карчэўская, дацэнт кафедры БДАМ Канстанцін Касцючэнка, кампазітар Яўген Алейнік, балерына Вольга Гайко, гандбаліст Сяргей Рутэнка і «Міс Сусвет» Аксана Фёдарава.

Шоу ўчора вечарам у Палацы спорту — фінальны этап «Міс Беларусь — 2021», лейтматыў якому задалі беларускія легенды і святы. Шоу складаецца ўмоўна з пяці блокаў, дзе апісваюцца мінулае, сучаснасць і будучыня краіны, яе духоўнае багацце, традыцыі і дасягненні. У кожным блоку — дэфіле прыгажунь у розных касцюмах.

Прысутнічаў на фінальным этапе і Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка. Галоўная прыгажуня Беларусі была вызначана позна ўвечары. Яна прадставіць краіну на «Міс свету».

Падрабязнасці — **www.zviazda.by.**

Марыя ДАДАЛКА.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

МІНСК ПАД БЕЛЫМІ КРЫЛАМІ

У гэтыя выхадныя сталіца святкуе свой 954-ы дзень нараджэння.

Абітурыент-2022

ТЭХНІЧНАЯ ЭЛІТА

Прафесійная адукацыя становіцца ўсё больш інтэлектуальнай...

Тыдзень «Твая прафесійная адукацыя» пройдзе з 27 верасня да 3 кастрычніка. На працягу сямі дзён школьнікі змогуць удзельнічаць у віртуальных экскурсіях па каледжах і ліцэях нашай краіны, знаёміцца з адукацыйным працэсам і пазакласным жыццём іх навучэнцаў. Таксама анлайн можна будзе трапіць на інавацыйныя прадпрыемствы і пабачыць, як выглядаюць сучасныя рабочыя месцы.

На думку **рэктара Рэспубліканскага інстытута прафесійнай адукацыі Валерыя ГАЛУБОЎСКАГА,** вельмі карысным будзе далучыцца да гэтых мерапрыемстваў і бацькам старшакласнікаў, якія моцна ўплываюць на прафесійны выбар сваіх дзяцей.

— Стэрэатып, быццам бы ў рабочых некваліфікаваная і непрэстыжная праца, а прафесійна-тэхнічная адукацыя — толькі для няўдачнікаў, сёння не актуальны, — падкрэслівае ён. — Папершае, патрэба ў прадстаўніках рабочых прафесій і спецыялістах сярэдняга звяна пастаянна расце. Паводле прагнозаў футуролагаў, 80 працэнтаў існуючых сёння прафесій застануцца, але трансфармуюцца пад уздзеяннем «лічбы». Прафесійная адукацыя становіцца ўсё больш інтэлектуальнай. Сучасны рабочы — гэта эрудзіраваны, высокакваліфікаваны спецыяліст, які, акрамя прафесійных ведаў, павінен валодаць спецыфічнымі навыкамі ў сумежных галінах, у тым ліку разбірацца ў інфармацыйных тэхналогіях, робататэхніцы і г. д.

СТАР. 10

ISSN 1990 — 763X

ЗВЯЗДА Да чытача з любоўю!

ЗАСТАВАЙЦЕСЯ З НАМІ — БУДЗЕ ЦІКАВА!

Ідзе падпіска на «Звязду» на IV квартал 2021 года

ПІШАМ ПРА ТОЕ, ШТО САПРАЎДЫ ВАЖНА

З першых вуснаў

«РОЛЯ ОРГАНАЎ СЛЕДСТВА ЎЗРАСТАЕ»

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка сустрэўся ў Палацы Незалежнасці са старшынёй Следчага камітэта Расіі Аляксандрам Бастрыкіным

Аляксандр Лукашэнка ў пачатку размовы падзякаваў суразмоўцу за візіт і адзначыў яго важнасць у сувязі з тым, што ў нашай краіне не так даўно Следчы камітэт узначаліў новы кіраўнік. Дзмітрый Гара прызначаны на пасаду кіраўніка СК Беларусі сёлетняй вясной.

«Вельмі важна напачатку вопытнаму прафесіяналу сустрэцца з нашым маладым старшынёй, падказаць нешта, параіць і самае галоўнае — скаардынаваць нашу дзейнасць. У нас нядрэнны ў цэлым склад следчых органаў. Бываюць людзі і слабыя, і моцныя, але ў цэлым нядрэнны склад. Падрыхтаваныя, адказныя, сумленныя людзі. Калі вам давядзецца з кімсьці пазнаёміцца, вы ўбачыце, асабліва ў кіраўніцтве — моцныя хлопцы», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Ён нагадаў, што 12 верасня ў Беларусі будуць адзначаць Дзень супрацоўніка следчых органаў. Па словах Прэзідэнта, Аляксандр Бастрыкін як ніхто іншы разумее значнасць работы гэтага ведамства.

«Я хачэў бы вас павіншаваць. І ў асобе нашага старшыні, і ў асобах кіраўнікоў Беларусі і Расіі нашых хлопцаў, якія кожны дзень працуюць над раскрыццём злачынстваў, усё робяць для таго, каб сумленнасць перамагла», — дадаў Прэзідэнт Беларусі.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што хоча падчас размовы паслухаць прапановы і заўвагі кіраўніка расійскага Следкама па многіх пытаннях.

«Акрамя іншага, вы ж яшчэ і вучоны чалавек, і буйны, вопытны кіраўнік. Прывітанне вам ад вашага начальніка (Уладзіміра Пуціна. — «**Зв.**»). Учора з ім да дзвюх гадзін ночы праблемы абмяркоўвалі. Потым кажу: «Паеду дамоў, бо Бастрыкін мяне чакае». «Як Бастрыкін?» — здзівіўся. Кажу: «Аляксандр у Мінску мяне чакае», — паведаміў кіраўнік краіны.

Паводле яго, перагаворы ў Крамлі былі добрыя, дамовіліся лідары пра многае.

«Гэта вельмі сур'ёзныя дамоўленасці. Такіх крокаў мы яшчэ не прадпрымалі, як за гэты тры гады падрыхтоўкі і выдачы гэтых саюзных праграм. Сёння (у пятніцу. — «**Зв.**») іх урады будуць абмяркоўваць у Мінску на пасяджэнні саюзнага Саўміна. Дзесьці 4 лістапада, у Дзень народнага адзінства ў Расіі, мы правядзём гэта мерапрыемства — Вышэйшы дзяржсавет», — заявіў Аляксандр Лукашэнка.

Ён мяркуе, што на сустрэчы будуць канчаткова зацверджаныя ўсе 28 саюзных праграм.

«Трэба цэлы пласт перавярнуць заканадаўства, каб да гэтых дамоўленасцяў прыстасаваць унутранае заканадаўства, перапрацаваць нашы дзяржаўныя дагаворы. Яны таксама павінны адпавядаць нашым дамоўленасцям», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Як дадаў кіраўнік краіны, на перагаворах у Маскве шмат увагі ўдзялілі пытанням бяспекі, дамовіліся, што будуць падтрымліваць узаемадзеянне і следчых органаў.

«Міжнародная абстаноўка да гэтага штурхае. Глядзіце, у Афганістане, на поўдні побач з Афганістанам, у Іраку, Сірыі, Лівіі, Ліване адбываюцца падзеі. Ідзе паток бежанцаў, наркотыкі захлістваюць Расію і Беларусь. Змагацца — следчым. Узрастае роля органаў следства, органаў папярэдняга дазнання. Будзем працаваць разам», — сказаў Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка скарыстаўся магчымасцю і падзякаваў расійскім органам бяспекі за дапамогу, выкананне просьбаў. Не адмаўляюць расіяне падзяліцца вопытам, ведамі, матэрыяльнай базай.

Аляксандр Бастрыкін адзначыў, што ў сумеснай рабоце следчых органаў з'яўляюцца новыя віды злачынстваў. «Экстрэмізм, тэрарызм, як і «афганскі сіндром», мы гэта ў Расіі ўжо адчуваем. Вы казалі ў адным з інтэрв'ю, што і Беларусь пачынае гэта адчуваць. Таму сёння мы будзем падпісваць новыя пратаколы аб супрацоўніцтве следчых камітэтаў у імя нашай агульнай перамогі на фронце барацьбы са злачыннасцю», — акцэнтаваў увагу кіраўнік расійскага Следчага камітэта.

***

Пасля сустрэчы на вышэйшым узроўні для дэлегацыі Следчага камітэта Расіі арганізавалі экскурсію па Палацы Незалежнасці. Сваімі ўражаннямі ад убачанага з журналістамі падзяліўся кіраўнік упраўлення вучэбнай і выхаваўчай работы СК Расіі Сяргей Пятроў.

«Палац вельмі ўражвае, мае свой каларыт. Вельмі прыемна тут знаходзіцца, урачыста, святочна, знакава», — адзначае госць.

Акцэнтаваў увагу Сяргей Пятроў і на сумеснай дзейнасці двух ведамстваў, напрацаванай за 10-годдзе існавання следчых камітэтаў у дзвюх краінах.

«Безумоўна, следчыя камітэты Расіі і Беларусі будуць сябраваць і далей. На рабочай сустрэчы нашы старшыні пра гэта выказаліся. І мы ўпэўненыя, што супрацоўніцтва будзе прадукцыйным. Па раскрыцці крымінальных спраў і па агульных узаемаадносінах у нас усё добра. Адзінае, што ўскладніла работу, — пандэмія», — сказаў супрацоўнік ведамства, адзначыўшы, што эпідэміялагічная абстаноўка паменшыла колькасць вочных кантактаў. Але гэта — часовая з'ява.

Марыя ДАДАЛКА.

Акцэнты

Важна чуць галасы з месцаў

Старшыня Савета Рэспублікі правяла нараду з кіраўнікамі раёнаў

У цэнтры ўвагі былі пытанні, звязаныя з сацыяльна-эканамічным развіццём рэгіёнаў.

Фота БелТА.

Як патлумачыла на пачатку сустрэчы спікер верхняй палаты парламента, нагода для сённяшняга абмеркавання — магчымасць пачуць ацэнку прапанаваных змен, якія ініцыіруюць міністэрствы і ведамствы ў розныя нарматыўныя прававыя акты (законы, указы Прэзідэнта ці дэкрэты кіраўніка краіны) з пункту гледжання выканаўцаў. Наталля Качанава падкрэсліла, што наўмысна на нарадзе няма міністраў, бо ў дадзеным выпадку важна чуць меркаванні і галасы з месцаў, каб у далейшым мець абгрунтаванае рашэнне з улікам інтарэсаў мясцовай улады, якая далей рэалізуе нормы прынятых нарматыўна-прававых актаў:

— Гэта павінна быць абсалютна шчырая размова, дзе мне хацелася б пачуць ваша меркаванне: ці правільна будзе прымаць рашэнні, якія сёння прапануюць некаторыя міністэрствы, ведамствы, уносячы змены і дапаўненні ва ўказы Прэзідэнта, — падкрэсліла спікер Савета Рэспублікі.

Яна заклікала прадстаўнікоў раёнаў агучыць свой пункт гледжання, у тым ліку і альтэрнатыўны, бо заўсёды важна мець некалькі варыянтаў рашэння, бо гэта дае максімальна поўную карціну сітуацыі, каб у далейшым не атрымлівалася: нарматыўна-прававы акт прыняты, а яго рэалізацыя ўскладняецца пэўнымі нюансамі.

На сустрэчы быў абмеркаваны шэраг праектаў нарматыўных прававых актаў.

Вольга АНУФРЫЕВА.

Саюзны ўрад

ВАЖНЫ КРОК НАПЕРАД

Савет Міністраў Беларусі і Расіі на пасяджэнні ў Мінску зацвердзіў 28 саюзных праграм

Прэм'ер-міністр Беларусі Раман ГАЛОЎЧАНКА адзначыў, што гэтым зроблены вельмі важны крок да стварэння да 2024 года асноў функцыянавання адзінай эканамічнай прасторы ад Мінска да Уладзівастока.

«Рэалізацыя гэтых праграм, на нашу думку, стане магутным імпульсам для нарошчвання аб'ёмаў узаемнага гандлю, развіцця сумесных вытворчасцяў і скаардынаваных мер падтрымкі нацыянальных вытворцаў. Закладзена база для правядзення ў найбліжэйшы час сумеснай ацэнкі эканамічных і палітычных рызык, каб прымаць на гэтай аснове своечасовыя меры ў адказ», — перадае словы прэм'ера Беларусі БелТА.

У энергетычнай сферы дасягнуты дамоўленасці аб паэтапным фарміраванні аб'ядналых рынкаў нафты, газу, электраэнергіі, што выраўнуе ўзровень выдаткаў на энергетыку для расійскіх і беларускіх кампаній. Таксама бакі дамовіліся і аб камфортнай цане, па якой прыродны газ будзе пастаўляцца ў Беларусь у наступным годзе.

«Паводле нашых ацэнак, толькі прамы эфект ад рэалізацыі інтэграцыйнага пакета для Беларусі прагназуецца ў росце ВУП прыкладна на $1 млрд, не лічачы дадатковыя магчымасці для беларускага бізнесу на расійскім рынку», — сцвярджае Раман Галоўчанка.

Ён акцэнтуе значнасць і сацыяльнага блока саюзных праграм: гарманізацыя падыходаў да пенсіённага забеспячэння, мер сацыяльнай абароны і падтрымкі асобных катэгорый грамадзян, укараненне адзіных прынцыпаў абароны правоў спажыўцоў.

Старшыня ўрада Расіі Міхаіл Мішусцін адзначыў, што саюзныя праграмы вызначаюць выразную траекторыю сумеснай працы практычна ва ўсіх сферах, у ліку якіх прамысловасць, фінансы, энергетыка, аграпрамысловы комплекс, падатковае і мытнае рэгуляванне, грашова-крэдытная палітыка. Яны датычацца транспартнага рынку, маркіроўкі тавараў, плацежных сістэм, ветэрынарнага і фітасанітарнага кантролю, абароны правоў спажыўцоў і ўніфікацыі заканадаўства ў працоўнай сферы.

Саўмін Саюзнай дзяржавы разлічвае на ўхваленне 28 праграм Вышэйшым дзяржсаветам, які плануецца на 4 лістапада.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Малдова абвясціла рэжым надзвычайнага становішча ў сферы аховы здароўя

Улады Малдовы ўвялі рэжым надзвычайнага становішча ў галіне аховы здароўя ў сувязі з сітуацыяй з распаўсюджваннем каранавіруса ў краіне.

Надзвычайнае становішча ў Малдове будзе дзейнічаць з 10 верасня да 30 кастрычніка. Рашэнне аб'явіла міністр аховы здароўя краіны Ала Немярэнка пасля пасяджэння Нацыянальнай надзвычайнай камісіі па грамадскім здароўі.

Так, пачынаючы з 11 верасня асобы, грамадзяне, старэйшыя за 18 гадоў, змогуць наведваць грамадскія мерапрыемствы толькі пры наяўнасці пэўных дакументаў: сертыфіката аб вакцынацыі, адмоўнага выніку тэста на каранавірус або тэста на антыцелы. Дапускаецца таксама даведка пра перанесенае захворванне на COVID-19 на працягу апошніх 90 дзён. Адзначаецца, што дакументы можна падаваць як у папяровым, так і ў электронным выглядзе.

Ала Немярэнка ўдакладніла, што ў найбліжэйшыя дні Міністэрства аховы здароўя Малдовы распрацуе план па прадухіленні распаўсюджвання інфекцыі COVID-19 і рэагаванні на яе.

Будаўніцтва «Паўночнага патоку — 2» завяршылася

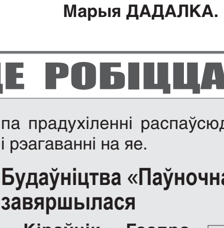

Кіраўнік «Газпрама» Аляксей Мілер аб'явіў, што з раніцы 10 верасня ў 8:45 па маскоўскім часе будаўніцтва газаправода «Паўночны паток — 2» цалкам завершана. Пра гэта гаворыцца ў тэлеграм-канале кампаніі.

6 верасня аператар будаўніцтва газаправода «Паўночны паток — 2» Nord Stream 2 AG праінфармаваў аб зварцы апошняй трубы ў Балтыйскім моры. 8 верасня Bloomberg са спасылкай на крыніцы паведамляла, што пастаўкі па «Паўночным патоку — 2» пачнуцца 1 кастрычніка. Дзве ніткі аб'екта ідуць у Германію па дне Балтыйскага мора. Даўжыня газаправода складае 1234 кіламетры пры прапускной здольнасці 55 мільярдаў кубаметраў у год.

Аналітыкі назвалі расійскія рэгіёны, дзе пражываюць самыя багатыя людзі

Масква і Падмаскоўе, Санкт-Пецярбург і Ленінградская вобласць сталі расійскімі рэгіёнамі, дзе пражывае больш за ўсё мільянераў, піша РБК са спасылкай на даследаванне аналітыкаў Цэнтра кіравання дабрабытам і філантропіі Маскоўскай школы кіравання «Сколкава».

Паводле ацэнак экспертаў, у сталіцы і Маскоўскай вобласці пражывае каля 100 тысяч багатых людзей. У рэйтынг увайшлі таксама Санкт-Пецярбург і Ленінградская вобласць — 28 тысяч, Краснадарскі край — 12 тысяч, Растоўская вобласць — 6 тысяч і Татарстан — 5,5 тысячы.

Пры падліку ўлічвалася наяўнасць жылля коштам ад дзесяці мільёнаў рублёў, а таксама люксавыя аўтамабілі, якія трапляюць пад павышанае падаткаабкладанне. Раней кіраўнік камітэта Дзярждумы па фінансавым рынку Анатоль Аксакаў прапанаваў павысіць стаўку ПДФЛ для багатых да 35 %. Гэта, паводле яго слоў, дазволіць дзяржаве накіроўваць больш сродкаў на адрасную дапамогу тым, хто мае ў гэтым патрэбу.

ВЫРАЗНА ФАРМУЛЯВАЦЬ СВАЮ ПАЗІЦЫЮ

Падведзены вынікі рэспубліканскай акцыі «Беларусь адзіная»

Дыялогавы марафон пачаўся 20 жніўня ў Брэсце і закончыўся 8 верасня ў Мінску. За гэты час эксперты ў розных сферах грамадска-палітычнага жыцця аб'ехалі ўсе рэгіёны краіны і разам з палітычным актывам абмеркавалі важныя пытанні жыццядзейнасці краіны. У дыскусіях прыняло ўдзел больш за 2000 чалавек.

Вадзім ГІГІН, дэкан факультэта філасофіі і сацыяльных навук БДУ, расказаў, што ініцыятыва форуму «Беларусь адзіная» была падтрымана Прэзідэнтам. «Форум выканаў адразу некалькі функцый. Мы падвялі вынікі тых бурных падзей, якія назіралі летам — восенню 2020 года. Акрамя таго, абмеркавалі новае свята — 17 верасня — не толькі ў кантэксце святкавання, але і ў сэнсе таго, што яно сімвалізуе і азначае. Безумоўна, шмат у чым гэта адкрыла новы палітычны цыкл. Наперадзе нас чакае фаза канстытуцыйнай рэформы, рэферэндум, і мы рыхтуемся да выбараў — як мясцовых, так і ў парламент. Увесь кангламерат актуальных пытанняў абмяркоўваўся падчас гэтых мерапрыемстваў», — расказаў Вадзім Гігін.

Дырэктар інфармацыйна-асветніцкай установы «Актуальная канцэпцыя» член Канстытуцыйнай камісіі Аляксандр ШПАКОЎСКІ звярнуў увагу на тое, што падчас акцыі абмяркоўваліся пытанні, якія ўносяцца ў праект новай Канстытуцыі. У прыватнасці, камплектаванне і кампетэнцыі Усебеларускага народнага сходу, смяротнае пакаранне і правы працоўных калектываў на вылучэнне кандыдатаў у дэпутаты. «Па ўсіх гэтых пытаннях праведзены маніторынг меркавання палітычнага актыву нашай краіны. Гэта меркаванне будзе даложана членам Канстытуцыйнай камісіі, каб мы ўлічвалі яго для прыняцця рашэнняў. Пакуль магу сказаць, што пераважная большасць удзельнікаў форуму выступаюць за камплектаванне УНС не толькі з прадстаўнікоў дэпутацкага корпуса нашай краіны, але і за кошт іншых сацыяльна актыўных грамадзян Беларусі, якія будуць вылучаныя партыямі, грамадскімі аб'яднаннямі і працоўнымі калектывамі», — паведаміў ён.

Рэспубліканскую акцыю «Беларусь адзіная» **эксперт Беларускага інстытута стратэгічных рашэнняў Аляксей АЎДОНІН** назваў унікальным мерапрыемствам. Звычайна дэлегаты з усіх рэгіёнаў ездзілі ў сталіцу на сустрэчы з экспертнай супольнасцю. У гэты раз было наадварот. Ён падкрэсліў, што ў рэгіёнаў свае погляды на тое, як працаваць ва ўмовах жорсткай санкцыйнай палітыкі, як выпрацоўваць рашэнне ў сацыяльнай, палітычнай, эканамічнай сферах, як кіраваць прадпрыемствамі. Эксперт упэўнены, што хоць гэтыя погляды і маюць лакальны характар, але яны важныя для ўсёй краіны.

Навуковы супрацоўнік «Інстытута філасофіі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі Аляксей ДЗЕРМАНТ падчас правядзення акцыі адказваў за ідэалагічныя пытанні. Па яго словах, людзей у рэгіёнах турбуе не толькі эканоміка, а нацыянальная ідэя, традыцыйныя каштоўнасці, што вельмі добра і важна. «Сям'я, сацыяльны характар нашай дзяржавы — гэта падмурак, на якім грунтуецца ўся наша нацыянальная ідэнтычнасць. Тыя падзеі, якія мы перажылі за апошні год, кажуць аб карэкціроўцы нашага палітычнага курсу. І, вядома, гэта павінна адбівацца на ідэалагічнай рабоце ўнутры краіны. «Цяпер настаў час выразна фармуляваць сваю пазіцыю і даносіць да нашых людзей. Яны да гэтага гатовыя і будуць трансліраваць гэта далей», — упэўнены ён.

Важнасць сям'і і патрыятычнага выхавання ў фарміраванні нацыянальнай ідэі падкрэсліла і **кіраўнік цэнтра чалавечага развіцця і дэмаграфіі Інстытута эканомікі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі Настасся БАБРОВА.** Аб гэтым падчас форуму ішла гаворка ў кожным рэгіёне краіны. «Шматвектарная комплексная падтрымка сям'і можа называцца нацыянальным брэндам. І часта гучала пытанне: хто павінен выхоўваць патрыётаў? І гучаў пасыл, што тут нельга зацыклівацца на сям'і ці школе. Мы зрабілі вялікі крок у выбудоўванні сістэмы патрыятычнага выхавання. І я думаю, што за некалькі гадоў дасягнем поспеху», — адзначыла яна.

Валерыя СЦЯЦКО.

Захад-2021

Выпрабаванне на зладжанасць

За найбольш яркімі эпізодамі сумеснага стратэгічнага вучэння «Захад-2021» карэспандэнты «Звязды» ўчора назіралі на палігоне «Брэсцкі»

— Беларуска-расійскае вучэнне, як бы яго ні падавалі на Захадзе, з'яўляецца элементам падрыхтоўкі войскаў, — заявіў падчас урачыстага адкрыцця вучэння **начальнік Генеральнага штаба Узброеных Сіл Беларусі генерал-маёр Віктар ГУЛЕВІЧ.** — Армія павінна рыхтавацца да абароны сваіх рубяжоў. Пры гэтым дасягненне зладжанасці сумесных дзеянняў ваеннаслужачых нашых краін — найбольш складанае пытанне арганізацыі ўзаемадзеяння, якое мы адпрацоўваем падчас вучэння.

Як перакананы першы намеснік міністра абароны, вучэнне прадэманструе высокую гатоўнасць армій нашых краін да сумесных дзеянняў па забеспячэнні суверэнітэту, тэрытарыяльнай цэласнасці і незалежнасці Саюзнай дзяржавы. «Гэта стане своеасаблівым сігналам для калектыўнага Захаду ў бесперспектыўнасці размовы з пазіцыі сілы з народамі Беларусі, Расіі і Казахстана, а таксама іншых краін Арганізацыі дагавора калектыўнай бяспекі», — падкрэсліў Віктар Гулевіч.

Па легендзе аднаго з этапаў манеўраў, які адбыўся на палігоне «Брэсцкі», механізаваны батальён атакаваў перадавыя сілы праціўніка. Папярэдне правёўшы разведку, на арэне баявых дзеянняў з'явілася штурмавая авіяцыя — снарады трапілі ў цэль. Для таго каб праціўнік разгарнуў свае сілы, механізаваны батальён ажыццявіў стрэльбы. Адначасова ў атаку з умоўным праціўнікам уступілі артылерысты, мотастралкі, танкісты, лётчыкі. Увесь час у небе кружылі беспілотныя лятальныя апараты — за тым, што адбывалася на полі бою, вайскоўцамі ажыццяўляўся кантроль.

— Для нас гонар — адпрацоўваць задачы плячо ў плячо з нашымі братамі-расіянамі, адстойваць рубяжы нашай Радзімы, — адзначыў пасля ажыццяўлення задач **камандзір 6-й асобнай гвардзейскай механізаванай брыгады гвардыі палкоўнік Аляксандр ЛАЎРЭНАЎ.** — Ваеннаслужачыя брыгады ўпэўнена прадэманстравалі свае навыкі, баявое майстэрства падчас вядзення абарончага бою. Усе задачы паспяхова былі выкананы. Умоўны вораг быў разбіты і пераможаны.

Як удакладніў камандзір брыгады, вайскоўцы ў тым ліку адпрацоўвалі новыя метады барацьбы з беспілотнымі лятальнымі апаратамі, вядзенне манеўранай абароны.

Для **камандзіра 1-й гаўбічнай самаходнай артылерыйскай батарэі старшага лейтэнанта Дзмітрыя КАРНІЛОВІЧА** гэта не першае вучэнне. Такое маштабнае — дэбютнае. «Для мяне сённяшні дзень як свята: я даўно марыў паўдзельнічаць у манеўрах, максімальна набліжаных да рэальных, — падзяліўся ваеннаслужачы. — З пастаўленымі задачамі мае падраздзяленне справілася на ацэнку «добра». Да манеўраў мы грунтоўна рыхтаваліся, таму нечаканасцяў не было».

Асаблівасцю вучэння з'яўляецца тое, што, акрамя беларусаў і расіян, у манеўрах прымаюць удзел і прадстаўнікі Узброеных Сіл Казахстана — такім чынам дэманструецца адзінства гатоўнасці да сумеснага выканання задач усімі краінамі АДКБ. Акрамя таго, «Захад-2021» адметны і тым, што ажыццяўляецца вялікая колькасць дэсантаў: тактычных, аператыўных — розных узроўняў і маштабаў. Адпрацоўваюцца вядзенне абарончых баёў, адыход войскаў, вядзенне манеўранай абароны, праводзіцца контрнаступленне ў інтарэсах аднаўлення тэрытарыяльнай цэласнасці Беларусі.

Нагадаем: падчас эпізодаў вучэння на нашай тэрыторыі ўдзельнічае каля 12,80 тысячы ваеннаслужачых: сярод іх 2,5 тысячы расійскіх і 50 вайскоўцаў з Казахстана. У манеўрах задзейнічана каля 350 адзінак бранятанкавай тэхнікі, да 110 адзінак артылерыі і рэактыўных сістэм залпавага агню, звыш 30 самалётаў і верталётаў.

Вераніка КАНЮТА,
фота Аліны МАЗАВЕЦ,
Брэсцкая вобласць.

Найлепшыя традыцыі ў спадчыну маладым

Беларускі саюз жанчын правёў першае пасяджэнне Савета старэйшын у музеі-галерэі «Янушкевічы», што ў аграгарадку Ракаў Валожынскага раёна.

Новая структура заклікана прыцягнуць да актыўнага ўдзелу ў рабоце абласных, раённых, аб'яднаных, першасных арганізацый БСЖ ветэранаў жаночага руху. Вопытныя і моцныя духам жанчыны могуць перадаваць маладому пакаленню найлепшыя традыцыі ў грамадскай і дабрачыннай дзейнасці. Таксама каштоўныя іх думкі ў абмеркаванні найбольш актуальных праблем у грамадскім жыцці краіны.

«Месца выбрана невыпадкова, фактычна ў Ракаве праходзіла мяжа паміж заходняй і ўсходняй Беларуссю, — сказала **першы намеснік міністра аховы здароўя, старшыня Беларускага саюза жанчын Алена БОГДАН.** — Гэта месца сімвалічнае, бо тут пераклікаецца гісторыя, традыцыі, якія перадаюцца з пакалення ў пакаленне, што важна ў Год народнага адзінства. Мне хацелася б, каб група актыўных жанчын, якія былі ў саюзе з самага заснавання, якія шмат гадоў узначальвалі Беларускі саюз жанчын, абласныя, раённыя, гарадскія арганізацыі мелі магчымасць перадаць свой вопыт нашаму маладзёжнаму крылу».

Старшынёй Савета старэйшын абралі Надзею Ермакову, якая больш за пятнаццаць гадоў узначальвала БСЖ. Падчас пасяджэння абмеркавалі склад і зацвердзілі палажэнне Савета старэйшын. Не абышлося без прыемных сюрпрызаў: кожны член Савета старэйшын атрымаў з рук старшыні БСЖ прыгожы наручны гадзіннік.

Таксама Алена Богдан падзялілася з саветам добрай навінай: у ліпені арганізацыяй было сабрана 53 тысячы подпісаў беларускіх жанчын пад зваротам супраць санкцый, якія ўводзяць супраць нашай краіны. Зварот апублікаваны ў якасці афіцыйнага дакумента ААН на сайце арганізацыі.

«Хочацца, каб гэта паўплывала на рашэнне тых людзей і структур, якія ўводзілі санкцыі, — сказала Алена Богдан. — Мы хочам, каб наш голас пачулі».

Наталля ТАЛІВІНСКАЯ.

Груз дастаўлены на месцы

3 панядзелка зноў можна прышчапіцца кітайскай вакцынай

Кітайская вакцына SARS-CoV-2 Vaccine (Vero Cell) перададзена ў рэгіёны Беларусі, паведамілі ў прэс-службе Міністэрства аховы здароўя.

Спецыялісты РУП «Белфармацыя» 9—10 верасня развезлі асноўную частку грузу ў вобласці. З панядзелка ўсе ахвотныя змогуць прайсці вакцынацыю. Вакцыну супраць COVID-19, якая прыбыла ў Беларусь, распрацавала фармкарпарацыя Sinopharm. У Брэсцкую вобласць перададзена каля 150 тыс. доз вакцыны, у Віцебскую — каля 125 тыс. доз, у Гомельскую — каля 155 тыс. доз, у Гродзенскую — 110 тыс. доз, у Мінскую — больш за 160 тыс. доз, у Магілёўскую — 110 тыс. доз, у Мінск — каля 200 тыс. доз.

Алена КРАВЕЦ.

Дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь выказваюць глыбокае спачуванне члену Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па ахове здароўя, фізічнай культуры, сямейнай і маладзёжнай палітыцы Уладзіміру Уладзіміравічу Гацко ў сувязі з напаткаўшым яго вялікім горам — смерцю МАЦІ.

ПАВАЖАНЫЯ КАЛЕГІ!

Віншую вас з Днём супрацоўніка органаў папярэдняга следства і 10-годдзем з дня ўтварэння Следчага камітэта Рэспублікі Беларусь!

Сёння можна з упэўненасцю сказаць, што Следчы камітэт заняў годнае месца сярод дзяржаўных органаў сістэмы забеспячэння нацыянальнай бяспекі. І ў гэтым наша агульная заслуга. Супрацоўнікі і грамадзянскі персанал даказалі, што дэвіз «Закон. Справядлівасць. Айчына» для нас не фармальны набор слоў, а прафесійны арыенцір.

Згуртаваны калектыў аднадумцаў, які складаецца з прафесіяналаў высокага класа і сапраўдных патрыётаў, адданых сваёй краіне і народу, — галоўная каштоўнасць нашага ведамства.

За непрацяглы перыяд існавання Следчага камітэта мы змаглі даказаць, што здольныя выканаць любыя пастаўленыя перад намі задачы, якасна рэалізаваць даручэнні кіраўніка беларускай дзяржавы.

Наш абавязак — у поўным аб'ёме забяспечыць абарону асобы і інтарэсаў краіны ад злачынных замахаў, канцэнтруючы намаганні на аператыўным і якасным расследаванні злачынстваў, пакрыцці шкоды і ліквідацыі іншых негатыўных наступстваў супрацьпраўных дзеянняў.

Сучасныя выклікі і пагрозы беларускаму грамадству вызначаюць прыярытэтныя напрамкі работы: разам з процідзеяннем злачыннасці і карупцыі, забеспячэннем эканамічнай бяспекі

гэта барацьба з тэрарыстычнымі і экстрэмісцкімі праявамі, абарона канстытуцыйнага ладу, захаванне тэрытарыяльнай цэласнасці і суверэнітэту нашай дзяржавы.

Мы абавязаны максімальна эфектыўна, выразна і бескампрамісна выконваць ускладзеныя на нас задачы па забеспячэнні нацыянальнай бяспекі, застаючыся вернымі Айчыне, абавязку і абранай прафесіі, падтрымліваючы на высокім узроўні службовую і працоўную дысцыпліну, удасканальваючы ўменні і навыкі.

Ад усёй душы жадаю вам, вашым родным і блізкім здароўя, шчасця і дабрабыту, мірнага неба над галавой! Хай выдатныя поспехі ў прафесійнай дзейнасці і ў далейшым суправаджаюць службу на карысць беларускага народа і дзяржавы!

Старшыня Следчага камітэта Рэспублікі Беларусь генерал-маёр юстыцыі Д. Ю. ГАРА.

Кампетэнтна

«За кожнай справай — лёс чалавека»

Перш чым абвінаваціць кагосьці ў злачынстве, патрэбна сабраць вялікую доказную базу

За плячыма ў намесніка начальніка следчага ўпраўлення — начальніка аддзела па расследаванні злачынстваў супраць інтарэсаў службы і парадку выканання воінскага абавязку ўпраўлення Следчага камітэта Рэспублікі Беларусь па Гродзенскай вобласці палкоўніка юстыцыі Алега ЦВІКЕВІЧА — дзясяткі расследаваных крымінальных спраў. За 21 год службы з якімі толькі злачынствамі ён ні сутыкаўся! Маладыя калегі сёння вучацца ў свайго старэйшага таварыша, звяртаючца да яго па дапамогу. Алег Леанідавіч нікому не адмаўляе: вопытны следчы лічыць, што ў сучасным свеце вучыцца на ўласных памылках ужо не актуальна.

Фота Марыі ТРУШЫНСКАЙ.

Расследаванне адной з найбольш гучных спраў у практыцы следчага доўжылася практычна год. Супрацоўнікі Галоўнага ўпраўлення па барацьбе з арганізаванай злачыннасцю і карупцыяй МУС, дзе ён у той час працаваў, выйшлі на злачынную групоўку, якая займалася крадзяжом транспартных сродкаў у Расіі і ўвозам іх у Беларусь. У Верцялішках, што каля Гродна, на аўтамабілях мянялі нумары кузава і перапрадавалі іх у іншыя краіны.

— Асоба, якая добра валодала нямецкай мовай, знаходзіла ў інтэрнэце поўнасцю ідэнтычны аўтамабіль і пад рознымі падставамі прасіла ўладальнікаў выслаць яму дакументы на транспартны сродак, — згадвае дэталі справы Алег Цвікевіч. — Жыхары Германіі, якія нават не падазравалі, што хтосьці ў Беларусі стварае двайнікі іх жа аўтамабіляў, адгукаліся на просьбы. Члены злачыннай групы выраблялі на заводзе ў Гродне спецыяльныя таблічкі з нумарам кузава, якія потым уварвалі ў крадзеныя аўтамабілі, а затым па падробных дакументах перанакіроўвалі транспартныя сродкі за мяжу. Такім чынам, выкрадзены аўтамабіль станавіўся легалізаваным і паспяхова прадаваўся замежным аўтааматарам.

Каб раскрыць гэтае злачынства, следчымі была праведзена каласальная работа. Толькі па гродзенскіх эпізодах у суд былі накіраваны справы на 12 чалавек. Віну падазраваных удалося даказаць. Усе яны былі асуджаны.

Сёння палкоўнік юстыцыі ўзначальвае аддзел, які ў асноўным расследуе справы, звязаныя са злоўжываннем службовымі асобамі сваімі паўнамоцтвамі. Следчыя ажыццяўляюць праверкі і па фактах самазабойства ва Узброеных Сілах.

— Складанеі за ўсё ў нашай прафесіі прымаць рашэнне па крымінальнай справе: дастаткова ці не падстаў для прад'яўлення абвінавачвання, — гаворыць вопытны следчы. — Перад прыняццем такога важнага рашэння праводзіцца ацэнка ўсяга сабранага матэрыялу. За кожнай справай — лёс чалавека.

Профі

У фокусе — нябачныя зладзеі

На Гродзеншчыне паспяхова расследуюць справы, звязаныя з кіберзлачыннасцю

Усё больш правапарушэнняў апошнім часам здзяйсняецца ў сферы інфармацыйных тэхналогій. І калі яшчэ некалькі гадоў таму большасць падобных злачынстваў раскрываць было цяжка, то цяпер следчыя дасягнулі пэўных поспехаў у расследаванні дадзенай катэгорыі крымінальных спраў, а таксама ва ўстанаўленні вінаўных асоб.

Крадзеж у сацсетцы

Начальнік аддзела па расследаванні злачынстваў супраць інфармацыйнай бяспекі і незаконнага абароту наркотыкаў следчага ўпраўлення УСК Рэспублікі Беларусь па Гродзенскай вобласці Ігар ЧАРНЯК адзін з першых на Гродзеншчыне сутыкнуўся з падобнымі злачынцамі, якіх за руку не зловіш ды не заўсёды і ўбачыш. Расследаваць правапарушэнні ў сферы высокіх тэхналогій падпалкоўнік юстыцыі пачаў яшчэ да таго, як у 2011 годзе быў створаны Следчы камітэт.

— Першая такая справа была заведзена мною з прычыны несанкцыянаванага доступу да аднаго з інтэрнэт-рэсурсаў жыхара Гродзенскай вобласці, — успамінае следчы. — Не адразу, але падазраваная асоба была ўстаноўлена. Тады мала хто ведаў, як расследаваць падобныя злачынствы: ніякіх методык і алгарытмаў не існавала. Усё вывучалі самі, у тым ліку ў інтэрнэце. Звярталіся па вопыт да старэйшых таварышаў у Мінск.

У верасні 2016 года на фоне росту злачынстваў у сферы IT ва ўпраўленні Следчага камітэта па Гродзенскай вобласці быў створаны асобны аддзел, які стаў устанаўліваць, а таксама прыцягваць да адказнасці кіберзлачынцаў, а таксама асоб, якія маюць дачыненне да распаўсюджвання наркотыкаў праз інтэрнэт. З кожным годам правапарушэнняў у IT-сферы станавілася больш, але не драмалі і следчыя. Сёння ў аддзеле служаць высакакласныя спецыялісты, якія хоць і не бачаць сваіх падазраваных у твар, але добра ведаюць, як іх вылічыць і прымусіць панесці пакаранне.

Некалькі гадоў таму, напрыклад, на слыху былі крадзяжы грашовых сродкаў пры дапамозе сацыяльнай сеткі «УКантакце». Ажыццяўляўся ўзлом персанальных старонак сацсеткі, і ад імя ўладальнікаў злачынцы пісалі віртуальным сябрам. Як правіла, у гэтых паведамленнях утрымліваліся просьбы падзяліцца рэквізітамі сваёй банкаўскай карты. І са ста чалавек абавязкова знаходзілася некалькі, хто перадаваў персанальныя даныя зламыснікам.

— Усяго пацярпелымі па гэтай справе было заяўлена звыш 230 чалавек у больш чым 300 эпізодах: гэта і ўзломы персанальных старонак, і блакіроўкі, і крадзяжы грашовых сродкаў амаль у ста чалавек, — згадвае дэталі гэтай справы Ігар Чарняк. — Была праведзена каласальная аналітычная работа сумесна з калегамі з упраўлення па супрацьдзеянні кіберзлачыннасці УУС Гродзенскага аблвыканкама, у следчых падраздзяленнях краіны вывучаліся некаторыя нераскрытыя справы па аналагічных фактах злачынстваў, атрымлівалася інфармацыя ў рамках міжнародна-прававой дапамогі. Пазней устанавілі, што да гэтых правапарушэнняў мае адносіны адзін з жыхароў Брэсцкай вобласці. Яго віна ва ўсіх здзейсненых эпізодах злачынства была пацверджана сабранымі матэрыяламі крымінальнай справы. Матэрыяльную шкоду, якую абвінавачаны прынёс грамадзянам, ён кампенсаваў.

Абараніце свае рахункі!

За апошнія тры гады злачынстваў ў галіне інфармацыйна-камунікацыйных тэхналогій у рэгіёне павялічыліся амаль у 10 разоў. Калі ў 2018 годзе было ўстаноўлена 300 правапарушэнняў у IT-сферы, у 2019-м — 930, то летась следчыя падраздзяленні вобласці расследавалі ўжо больш чым 2700 спраў, звыш 2460 з якіх звязаныя з крадзяжамі грашовых сродкаў з рахункавых картак грамадзян — менавіта яны складаюць аснову ўсіх злачынстваў у кіберпрасторы.

— Раней такія крымінальныя справы практычна не раскрываліся, бо грошы паступалі на рахункі прадстаўнікоў іншых дзяржаў, — удакладняе падпалкоўнік

Фота Марыі ТРУШЫНСКАЙ.

юстыцыі. — Мы праводзілі вялікую работу з праваахоўнымі органамі тых краін, але не заўсёды гэта было паспяхова: грошы пераводзіліся на рахункі падстаўных асоб, а вінаўныя, якія знаходзіліся за межамі краіны, выкарыстоўвалі схемы забеспячэння ананімнасці ў сетцы інтэрнэт. Апошнім часам непасрэднымі ўдзельнікамі злачынных груповак сталі выступаюць жыхары Беларусі, адказныя за арганізацыю вываду скрадзеных грашовых сродкаў праз падстаўных людзей. У шэрагу выпадкаў яны самі распрацоўваюць схемы крадзяжоў, непасрэдна ўдзельнічаюць у супрацьпраўных дзеяннях. Цяпер мы навучыліся выяўляць пасрэднікаў у гэтых крымінальных справах, якія з'яўляюцца нашымі грамадзянамі. У Следчым камітэце запушчана і паспяхова выкарыстоўваецца сістэма аналізу ідэнтыфікатараў, якая дазваляе, не выходзячы з кабінета, адсачыць злачынствы серыйнага характару, зарэгістраваныя на ўсёй тэрыторыі Беларусі.

Колькасць званкоў, падчас якіх людзі давалі незнаёмцам рэквізіты сваіх банкаўскіх рахункаў, дзякуючы комплекснай прафілактычнай рабоце, на шчасце, удалося знізіць. Але, нягледзячы на тое што ўжо ледзь не з кожнага праса праваахоўныя органы папярэджваюць грамадзян нікому не паведамляць гэтую канфідэнцыяльную інфармацыю, следчым работы хапае — кіберзлачынцы прыдумляюць усё новыя спосабы вымання матэрыяльных сродкаў. Апошнім часам яны называюцца ўжо не супрацоўнікамі банкаў, а прадстаўнікамі праваахоўных органаў.

Гучная справа

Гродзенскія следчыя ў тым ліку расследуюць справу, звязаную з крадзяжом грашовых сродкаў у людзей, якія планавалі арандаваць кватэру і траплялі на фэйкавыя аб'явы, размешчаныя ў інтэрнэце. Зламыснікі прапаноўвалі патэнцыйным кватэраздымшчыкам перавесці перадаплату на пэўны рахунак і завалодвалі чужымі грашыма. Затым прасілі ў тых, хто ўжо пералічыў грошы, рэквізіты банкаўскай карты, каб вярнуць перадаплату (маўляў, потым заплаціце ўсю суму). Аднак рахунак у людзей не папаўняўся, а, наадварот, з яго спісваліся ўсе сродкі. Колькасць новых эпізодаў злачыннай дзейнасці абвінавачаных расце з кожным днём.

Паспяхова следчыя аддзела некалькі гадоў таму завяршылі расследаванне і заблытанай крымінальнай справы. У міліцыю звярнуліся прадстаўнікі аднаго з айчынных банкаў, які вымушаны быў выплаціць больш чым 40 тысяч долараў замежным банкам за махлярскія расходныя аперацыі з картачных рахункаў іншаземцаў, праведзеныя ў адным з гродзенскіх казіно. Супрацоўнікі гульнявой установы разводзілі рукамі: маўляў, мы не маем да гэтых крадзяжоў ніякага дачынення. Грамадзянін Расіі на працягу паўтара тыдня наведваў казіно, разлічваючыся за набыццё гульнявых фішак пластыкавымі картамі. Гэта не выклікала ў касіра падазрэнняў. Дзе шукаць расіяніна, ніхто не ведаў.

Следчым аддзела трэба было разблытаць хітрую афёру, якую ажыццявілі дырэктар, уладальнікі і некаторыя супрацоўнікі казіно. Як высветлілася, той, хто набываў гульнявыя фішкі, быў падстаўным гульцом у распрацаванай зламыснікамі схеме. Сутнасць злачынства заключалася ў крадзяжы грашовых сродкаў з кампраметаваных банкаўскіх рахункаў, якія прапаноўваліся для продажу ў ценявой частцы інтэрнэту.

Поспех у справе

СЛЕДЧЫ — УНІКАЛЬНЫ СПЕЦЫЯЛІСТ

Што падштурхоўвае людзей на парушэнне закона і як заканадаўству «паспець» за злачынцамі?

Следчыя Шчучынскага раёна — на Гродзеншчыне людзі вядомыя. Найперш, сваёй рэпутацыяй. Яны з лёгкасцю выходзяць на след злачынцаў, разблытваюць складаныя шматэпізодныя крымінальныя справы, даюць справядлівую ацэнку кожнай падзеі, калі яна патрабуе іх умяшання. У праваахоўнікаў практычна не бывае нераскрытых спраў. Невыпадкова на працягу некалькіх гадоў Шчучынскі раённы аддзел Следчага камітэта стаға навіўся найлепшым следчым падраздзяленнем краіны.

Каб даведацца, у чым сакрэт поспеху, напярэдадні 10-годдзя сілавога ведамства карэспандэнт «Звязды» пагутарыла з **начальнікам Шчучынскага раённага аддзела Следчага камітэта палкоўнікам юстыцыі Аляксандрам КІЗІЛЕВІЧАМ.**

— Аляксандр Янавіч, хто гэтыя людзі, якія два разы за дзесяцігадовую гісторыю існавання Следчага камітэта становіліся найлепшымі ў краіне?

— У нашым аддзеле разам са мной працуе 15 следчых і два мае намеснікі. Нядаўна прыйшлі двое маладых супрацоўнікаў: адзін з іх скончыў следча-экспертны факультэт Акадэміі Міністэрства ўнутраных спраў. Гэта згуртаваны калектыў, дзе адзін за аднаго гарой. Поспех у нашай рабоце залежыць выключна ад гэтых людзей. Следчыя маюць каласальны вопыт, усё жыццё яны працавалі ў гэтым раёне. Знаёмыя з мясцовымі жыхарамі, ведаюць падыход да кожнага. Як правіла, мы маем справу з аднымі і тымі ж людзьмі: большасць злачынцаў атрымлівае паўторныя судзімасці. Ад іх нават даводзілася чуць, што следчым Шчучыншчыны можна даверацца. Таму ніхто ад нашых супрацоўнікаў не бегае. Аб гэтым сведчыць хоць бы той факт, што колькасць падазраваных асоб, якія знаходзяцца ў вышуку, у нас мінімальная.

— Вы ўзначальваеце аддзел са снежня 2014 года. Ваша прызначэнне супала з перыядам станаўлення ведамства. Ці шмат памянялася з таго часу?

— Вялікую лепту ў станаўленне сілавога ведамства ўнёс былы старшыня Следчага камітэта Іван Данілавіч Наскевіч, які добра разумеў, як нам трэба працаваць. Пры гэтым глабальных змен у нашай рабоце не адбылося. Па-ранейшаму нашы галоўныя дакументы, своеасаблівыя арыенціры ў прафесійнай дзейнасці — Крымінальны і Крымінальна-працэсуальны кодэксы. Сёння мы ўжо паўнавартасная структура, якая мае пэўны вопыт. 10 гадоў — гэта ўжо не немаўля. Мы ўпэўнена стаім на нагах. Расследуем шматэпізодныя крымінальныя справы, удзельнічаем у стварэнні і дапрацоўцы нарматыўных актаў заканадаўства. За гэты час унесена нямала змен. Мы ўжо не адцягваем увагу на іншыя мерапрыемствы — на тую ж ахову правапарадку. Памяняліся падыходы і ў рабоце. Калі на месца выязджае следча-аператыўная група, ужо следчы вырашае, у якім кірунку будзем працаваць, менавіта наш чалавек акрэслівае і перспектыву канкрэтных следчых мерапрыемстваў. Раней мы знаходзіліся ў падначаленні органаў унутраных спраў, таму не ўсе нашы рашэнні былі такімі, як мы хацелі.

— Тым не менш узаемадзеянне з іншымі праваахоўнымі органамі наладжана...

— Яно нікуды не дзенецца, бо мы робім адну і тую ж работу. Узаемадзеянне нават стала яшчэ больш моцным. Мы прыслухоўваемся адзін да аднаго, размяркоўваем, хто чым павінен займацца. Адна галава — добра, а дзве лепш. У Шчучынскім раёне ўзаемадзеянне праваных структур наладжана на самым высокім узроўні. Аказваем адзін аднаму садзейнічанне, дапамагаем — як парадай, так і на справе. І кожны зробіць больш, чым ад яго першапачаткова патрабавалася.

— Вы сказалі аб тым, што ў кампетэнцыі ведамства — удзельнічаць і ў заканадаўчым працэсе. Ці часта ўзнікае такая неабходнасць?

— Свет не стаіць на месцы. Часам мы не паспяваем за тым, як мяняюцца спосабы і формы злачыннасці. Узяць хоць бы крадзяжы з дапамогай камп'ютарнай тэхнікі: сёння ў злачынцаў адна схема выкрадання грашовых сродкаў, заўтра — іншая. У свой час быў вельмі неабходны дэкрэт Прэзідэнта № 6 «Аб неадкладных мерах па супрацьдзеянні незаконнаму абароту наркотыкаў». Сітуацыя была настолькі вострай, таму, каб злачынствы ў гэтай сферы пайшлі на спад, трэба было дзейнічаць хутка і жорстка — у выніку ў заканадаўства аператыўна быў унесены пералік усіх наркатычных сродкаў, а таксама іх аналагаў. Сёння зладзеі ўсё часцей здзяйсняюць правапарушэнні ў інтэлектуальнай сферы: павялічваецца колькасць эканамічных злачынстваў, у гаіне высокіх тэхналогій. І тут таксама заканадаўства патрабуе ўдасканалення.

— Па якіх злачынствах часцей за ўсё даводзіцца заводзіць крымінальныя справы?

— Большасць злачынстваў здзяйсняюцца з карыслівых мэт. Людзі ва ўсе часы хочуць атрымаць выгаду. Гэтае жаданне і падштурхоўвае іх на парушэнне закона. У асноўным мы займаемся расследаваннем крадзяжоў і ўсіх маёмасных злачынстваў. Ёсць і забойствы (на шчасце, у нашым рэгіёне іх няшмат), іншыя правапарушэнні, у тым ліку здзейсненыя ненаўмысна.

— А ці спраўляюцца з такім аб'ёмам работы вашы супрацоўнікі?

— Спраўляюцца, аднак кадравае пытанне заўсёды ў прыярытэце. Следчы — штучны спецыяліст. Нельга ўзяць чалавека з вуліцы і даручыць яму выконваць нашы абавязкі. Часам і тыя, хто мае адпаведную спецыяльнасць і кваліфікацыю, не вытрымліваюць нагрузкі. Не кожны можа працаваць следчым. Тут патрэбны аналітычны і гнуткі розум, шырокі светапогляд, высокі інтэлект. Немалаважная ўседлівасць. Халерыкам вельмі складана працаваць у нас, бо шмат часу патрабуе складанне працэсуальных дакументаў. Следчы — гэта не герой кінастужкі: прыйшоў, убачыў, перамог. У асноўным мы занятыя карпатлівай, аналітычнай работай. Прыкладна 40 % нашай працы — перанос інфармацыі на электронны і папяровы носьбіты. Мы выпускаем штучны высокаінтэлектуальны прадукт, які называецца крымінальнай справай.

— А яшчэ ў следчага ненармаваны працоўны дзень, часам трэба працаваць без выхадных...

— І гэта часта залежыць ад нашых «работадаўцаў», як я называю падазраваных. Ты запланаваў на сёння следчае дзеянне, а чалавек не прыйшоў. Людзі розныя бываюць. Адны адразу ідуць на кантакт, хтосьці наўмысна цягне час, робячы выгляд, што не разумее, што ад яго хочуць.

— Як правіла, следчыя — улюбёныя ў сваю справу людзі. А як пачынаўся ваш шлях у прафесію?

— Пасля тэрміновай службы ў войску я паступіў у Беларускі інстытут правазнаўства. Вучыўся завочна, працаваў міліцыянерам-кانваірам, а затым у ізалятары часовага знаходжання Ленінскага РАУС горада Гродна. У маі 2000 года мяне, яшчэ старшага сяржанта, прызначылі следчым. Следства Ленінскага РАУС у свой час з'яўлялася кузняй кадраў: многія аўтарытэтныя спецыялісты, кіраўнікі ведамасных падраздзяленняў Гродзеншчыны пачыналі сваю прафесійную дзейнасць менавіта там. У 2011 годзе я стаў намеснікам начальніка Слонімскага РАУС. Затым служыў следчым па асабліва важных справах Ленінскага раённага аддзела Следчага камітэта ў Гродне, намеснікам начальніка Гродзенскага міжраённага Следчага камітэта. Са снежня 2014 года я ўзначальваю Шчучынскі аддзел, аб чым ні колькі не шкадую. Тут працуюць людзі, якія не хочуць мяне падвесці. А я, у сваю чаргу, у адказе за іх.

На сваім месцы

АДНА ПРАФЕСІЯ НА ДВАІХ, або Следства вядуць муж і жонка

Калектыў у Шчучынскім раённым аддзеле Следчага камітэта невялікі. Аднак усе — ад начальніка да падначаленага — як адна сям'я. Працуе тут і сапраўдная сямейная пара — Іван і Вольга СТУПАКЕВІЧЫ.

Аб прафесіі праваахоўніка Іван задумваўся яшчэ ў дзяцінстве. Невыпадкова, калі пасля арміі трэба было вызначацца з прафесіяй, ён паступіў у Магілёўскую школу міліцыі. Пасля яе заканчэння прыйшоў працаваць у шчучынскую міліцыю. Рэгіён для Івана знаёмы: нарадзіўся і вырас маёр юстыцыі на станцыі Ражанка, што непадалёк ад райцэнтра. У Шчучынскім раённым аддзеле Следчага камітэта малады чалавек служыць з першых дзён утварэння сілавога ведамства.

У адрозненне ад галавы сям'і, Вольга Ступакевіч следчым працуе нядаўна. Аднак насіць пагоны яна марыла з дзяцінства. Пасля заканчэння юрыдычнага факультэта Мінскага дзяржаўнага гандлёвага каледжа ў Мінску працавала ў сталічнай міліцыі, у ахове Мінскага метрапалітэна. Акурат перад гэтым у метро адбыўся выбух.

— Складаны быў час, — успамінае Вольга Ступакевіч. — Працавалі без адпачынку і часта нават без сну.

Сёння ў лейтэнанта юстыцыі таксама здараюцца бяссонныя ночы — растуць дзеці, часам не спіцца з-за таго, што не ўдаецца так хутка, як хочацца, расследаваць злачынствы. Праўда, за час працы следчым нераскрытых спраў у Вольгі яшчэ не было.

Вядома, кансультуецца Вольга Ступакевіч і ў мужа — усё ж такі ў Івана ўжо амаль 20-гадовы вопыт службы ў праваахоўных органах. Яны пазнаёміліся, калі Іван прыйшоў на папярэднюю месца працы Вольгі: следчаму трэба было дапытаць яе калегу, а таксама саму дзяўчыну. Ён нават не мог прадбачыць, што дзякуючы прафесіі сустрэне сваю палавінку. Вольга яму настолькі спадабалася, што прайшоў усяго месяц пасля знаёмства, як Іван прапанаваў дзяўчыне выйсці за яго замуж. З таго часу яны разам і дома, і на рабоце. У маладых людзей расце двое дзетак.

Фота Марыі ТРУШЫНСКАЙ.

— У мяне часта пытаюцца, як можна працаваць разам з мужам, — гаворыць Вольга Ступакевіч. — Я заўсёды адказваю так: калі б дрэнныя адносіны былі дома, то, напэўна, не варта было б і разам працаваць. Мы заўжды разам: у нас аднолькавы погляд на жыццё, агульныя інтарэсы. Мы не напружваем адзін аднаго, а, наадварот, калі неабходна, дапамагаем.

Іван Ступакевіч папярэджваў жонку, што працаваць следчым можа не кожны. «Я ж гляджу, ён спраўляецца — чаму ў мяне не атрымаецца?» — удакладняе Вольга. — Цяпер ён для мяне падтрымка і апора ва ўсіх планах. Калі шчыра, грамадзянская праца не маё. Я, напэўна, нарадзілася, каб насіць пагоны».

Няма таго следчага, які б не памятаў сваю першую справу. Не выключэнне — і Іван Ступакевіч. Гэта была «хуліганка». У рэстаране разбілі шкло. Зламыснніка ўстанавілі па гарачых слядах. У Вольгі ж першае расследаванне было больш складаным. Мужчыну, які ўлез у жылы дом і ажыццявіў некалькі крадзяжоў, шукалі не адзін дзень. Складанасць заключалася ў тым, што Вольга на практыцы сутыкнулася з шэрагам следчых дзеянняў, якія патрабавалі аператыўнасці. У выніку злодзея затрымалі, першая справа маладога следчага была паспяхова раскрыта.

— За якое расследаванне ні бралася б, заўсёды спрабую быць аптымістычна настроенай, — дзеліцца прафесійнымі хітрыкамі лейтэнант юстыцыі. — Да кожнага падазраванага стаўлюся аднолькава: няважна, займаў ён кіруючую пасаду ці ўсё жыццё выпіваў. Кожны чалавек — у першую чаргу асоба, і ты не ведаеш, што падштурхнула яго да здзяйснення злачынства. Любую справу, кожны чалавечы лёс я прапускаю праз сябе. Разумею, што гэта не зусім правільна, але нічога з сабой зрабіць не магу.

Іван менш эмацыянальны, чым жонка. «Чалавек, які здзейсніў злачынства, павінен панесці за гэта пакаранне, — перакананы маёр юстыцыі. — Ён жа не перажывае, калі ідзе на крадзеж, забойства ці іншае правапарушэнне. Не думае і аб чалавеку, якому сваімі дзеяннямі наносіць маральную, матэрыяльную або фізічную шкоду. Ніколі нельга займаць ні бок злачынцы, ні бок пацярпелага. Ад нашага расследавання залежыць лёс чалавека. Спрабуеш з усіх бакоў вывучыць крымінальную справу, каб даць максімальна праўдзівую ацэнку яго дзеянню. Следчы — чалавек з павышаным пачуццём аб'ектыўнасці, які збірае інфармацыю і вызначае, хто пацярпелы, а хто вінаваты. Адна справа — знайсці злачынцу, другая — даказаць яго віну».

Вядома, Іван Ступакевіч, як, напэўна, і кожны следчы, перажывае, калі не раскрываюцца справы. «У любым выпадку, трэба максімальна выканаць сваю работу, каб потым не было сорамна, што ты нечага не зрабіў», — перакананы старшы следчы.

Матэрыялы падрыхтавала Вераніка КАНЮТА.

Разам мы — моцныя

«НАМ ТРЭБА ВЫРАШЫЦЬ, ЯКОЙ МЫ БУДЗЕМ БУДАВАЦЬ БЕЛАРУСЬ»

Каля 600 чалавек, сярод якіх народныя выбраннікі, ідэалагічныя работнікі, прафсаюзныя актывісты, прадстаўнікі грамадскіх аб'яднанняў і палітычных партый, прынялі ўдзел у рэгіянальным форуме «Беларусь адзіная», апошні этап якога прайшоў у Мінску 8 верасня. У якасці экспертаў выступілі вядомыя беларускія палітолагі, сацыёлагі, эканамісты Вадзім Гігін, Аляксандр Шпакоўскі, Аляксей Дзермант, Анастасія Баброва, Аляксей Аўдонін. Гэта была актуальная, цікавая, часам вострая размова з аўдыторыяй.

— Падзеі жніўня мінулага года здолелі мабілізаваць грамадства і зрабілі тых, хто адстойвае незалежнасць і суверэнітэт Беларусі, інтарэсы дзяржавы, мацнейшымі, — такое меркаванне выказаў **дэкан факультэта філасофіі і сацыяльных навук БДУ кандыдат гістарычных навук, дацэнт Вадзім ГІГІН** падчас форуму «Беларусь адзіная». — Праціўнікі, апаненты, крытыкі нашай сістэмы кажуць, што нібыта мы хочам вярнуцца ў час да 9 жніўня. Нічога падобнага. Мінулыя прэзідэнцкія выбары страсянулі нашу сістэму. Зараз вельмі важна, каб прайшла грамадзянская мабілізацыя. Да 9 жніўня мы былі слабейшыя, чым цяпер.

Эксперт падкрэсліў, што тады ўдалося супрацьстаяць «каляровай рэвалюцыі», абараніць незалежнасць і суверэнітэт. Прыкладам адзінства ён назваў мітынг, які адбыўся 16 жніўня 2020 года на плошчы Незалежнасці, з удзелам прадстаўнікоў усіх рэгіёнаў Беларусі.

— З рэгіёнаў і нарадзілася гэтая акцыя. Людзі кажуць: хочам падтрымліваць дух палітычнай мабілізацыі, адкрыта казаць аб праблемах і разам шукаць шляхі іх вырашэння. Нам цяпер трэба намацваць праекты будучыні, вырашаць, якую мы будзем будаваць Беларусь, — адзначыў Вадзім Гігін. — Цяпер па выніках праведзеных форумаў падрыхтаваны партфель праектаў, аб якіх будзе заяўлена ў найбліжэйшы час. А рэспубліканскае таварыства «Веды» стане асновай для рэалізацыі гэтых праектаў.

Па словах эксперта, цяпер узнікае пытанне: што рабіць далей, які палітычны лад мы будзем ствараць? Прычым не на 4-5 гадоў, а стварыць той лад, пры якім маладыя людзі будуць працягваць. Мы павінны перазагрузіць, стварыць зноў беларускую палітычную сістэму. І пазбегнуць на гэтым шляху пагроз і выклікаў.

Ён перасцярог ад таго, каб імкнуцца слепа капіраваць чыюсьці сістэму, ствараць такую, якая не будзе жыццяздольная. Яшчэ адна з сур'ёзных рызык на гэтым шляху — адсутнасць нацыянальнай ідэі. Мы не можам выбудоўваць грамадства, калі не маем ідэалогіі. Трэба адказаць на пытанне: куды мы ідзём.

І яшчэ адна актуальная тэма — эканоміка. На фоне таго, як расце ўплыў прыватнага бізнесу, трэба вырашыць пытанне сацыялізацыі прадпрымальніцтва, павышэння яго сацыяльнай адказнасці.

— Трэба разбураць негатыўныя стэрэатыпы і міфы пра Беларусь і беларусаў. У тым ліку вялікая ў гэтым роля сацыялагічных даследаванняў. Мы выступаем за тое, каб сацыялагічныя даследаванні праводзіліся часцей. Больш за тое, нам трэба нашых дзяржаўных дзеячаў, палітыкаў вучыць карыстацца сацыялагічным інструментарыем, каб прымаць рашэнні, — дадаў Вадзім Гігін.

Сярод асноўных пытанняў канстытуцыйнай рэформы, якія застаюцца пакуль нявырашанымі, — статус і фарміраванне ВНС, смяротнае пакаранне і фарміраванне дэпутацкага корпуса. Пра гэта заявіў **палітолаг, член Канстытуцыйнай камісіі Аляксандр ШПАКОЎСКІ.**

— Праект Канстытуцыі ўжо прадстаўлены кіраўніку дзяржавы. Але тры пытанні застаюцца нявырашанымі. Мы спадзяёмся іх абмеркаваць на нарадзе з удзелам Прэзідэнта. Гэта статус, прынцыпы камплектавання і кампетэнцыі Усебеларускага народнага сходу; наяўнасць смяротнага пакарання ў крымінальным заканадаўстве нашай краіны, права працоўных калектываў на вылучэнне кандыдатаў у дэпутаты, — адзначыў Аляксандр Шпакоўскі. — Усе гэтыя пытанні я стаўлю ў тым ліку на сустрэчах з прадстаўнікамі палітычнага актыву. Так, некаторыя наватарскія ідэі я атрымаў. І меркаванні пра тое, чаго хоча палітычная эліта нашай краіны, як бачаць кіраўнікі, лідары меркаванняў на месцах. Цяпер мы ведаем і можам больш упэўнена дзяліцца гэтымі думкамі на нарадзе з Прэзідэнтам.

— Мы праехалі ўсе вобласці Беларусі, слухалі людзей, праблемы, якія іх хвалююць, нейкія прапановы. Кожны эксперт спецыялізуецца на нейкім пытанні, даём установачныя выступленні, а затым слухаем, што людзі кажуць, — падкрэсліў **навуковы супрацоўнік «Інстытута філасофіі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі Аляксей ДЗЕРМАНТ.** — У кожнага рэгіёна — свае праблемы і асаблівасці, яны не паўтараюцца. Мы збіраем гэта ўсё, каб падрыхтаваць дакумент аб тым, што мы пачулі ад палітычнага актыву, неабыякавых людзей. Іх меркаванні і прапановы трэба даносіць да кіраўніцтва краіны, падсумаваць, падвесці вынік.

У кулуарах форуму.

Ніякага фармалізму няма, людзі адкрыта выказваюць сваё меркаванне. Гэта самае важнае, таму што мы павінны мець зваротную сувязь, чуць, што хвалюе людзей. Вырашэнне праблем знаходзіць сумесна. Толькі так мы будзем умацоўваць адзінства. Нягледзячы на тое што рэгіёны розныя, усе мы — адна краіна, працуем на яе дабрабыт і развіццё. Кожны па-свойму. І выносім са зносін у рэгіёнах высновы аб тым, што наша краіна разнастайная і вялікая, але ў беларусаў ёсць змацаванасць, агульныя каштоўнасці, што дазваляе нам упэўнена глядзець у будучыню, — заўважыў Аляксей Дзермант.

Пасля выступлення экспертаў у зале Мінскага гарадскога палаца культуры адбылася дыскусія, у якой прынялі ўдзел прадстаўнікі грамадскіх аб'яднанняў і палітычных партый. Пасля эксперты адказалі на пытанні прысутных.

Сяргей РУЧАНАЎ.
Фота аўтара.

ООО «Фрондера» извещает о проведении публичных торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества ОАО «Строитель-197»

Лот	Наименование лота	Начальная стоимость с учетом НДС 20 %, BYN	Задаток, BYN	Лот	Наименование лота	Начальная стоимость с учетом НДС 20 %, BYN	Задаток, BYN
1	Автобус ГАЗ-3307	5 292,00	529,20	23	Инструменталка	576,00	57,60
2	Экскаватор-погрузчик ЭП-Ф-П	11 340,00	1 134,00	24	Ковш 342С.51.00.000 (V=2.3 м³)	1 920,00	192,00
3	Автогидроподъемник ВС-22-11, инв. № 998	17 640,00	1 764,00	25	Комплект опалубки	360,00	36,00
4	Автокран КС 55727-7-12, инв. № 38	29 400,00	2 940,00	26	Компрессор	61,20	6,12
5	Автокран КС-35714К, инв. № 67	38 040,00	3 804,00	27	Компрессор ЗИФ 55В б/у	3 960,00	396,00
6	Автомашина LADA 21144.110-32, инв. № 84	2 760,00	276,00	28	Мотобур ВТ 360	2 520,00	252,00
7	Автомобиль грузовой бортовой MERCEDES-BENZ, инв. № 55	5 880,00	588,00	29	Мотопомпа AST 50HX Япония	312,00	31,20
8	Автомобиль ГАЗ 32213-288 2 сл., инв. № 154	3 360,00	336,00	30	Мусоропровод	51,60	5,16
9	Автомобиль МАЗ-5336А3 комплектация 332	5 640,00	564,00	31	Нагреватель дизельный переносной Master B 100 CED	360,00	36,00
10	Бетононасос «Путцмайстер Р-13» DMR	12 120,00	1 212,00	32	Нагреватель дизельный переносной Master B 100 CED	360,00	36,00
11	Бетоносмеситель	20,40	2,04	33	Отвал бульдозерный 342С.59.00.000	1 800,00	180,00
12	Бульдозер ДЗ-42	1 800,00	180,00	34	Погрузчик Универсальный «Амкодор 342С»	29 160,00	2 916,00
13	Бункер БН-1,0 Л	384,00	38,4	35	Полуприцеп МАЗ-938660-(044)	3 840,00	384,00
14	Бункер БП-1	111,60	11,16	36	Станок камнерезный СКЭ 350/600 220В Россия	372,00	37,20
15	Бункер БП-1	111,60	11,16	37	Стол каменщика	192,00	19,20
16	Бункер БП-1	111,60	11,16	38	Стол каменщика	192,00	19,20
17	Бункер БП-1	111,60	11,16	39	Теплогенератор мобильный ЕС 55 Италия	1 176,00	117,60
18	Бункер БП-1 18-2.00Б	444,00	44,40	40	Трансформатор для прогрева бетона ТСДЗ-80/0 38 УЗ	444,00	44,40
19	Вилы грузовые 342С.58.00.000	1 800,00	180,00	41	Трансформаторная подстанция	1 560,00	156,00
20	Генератор DJQF 7500	204,00	20,40	42	Штукатурная станция	2 520,00	252,00
21	Емкость для воды	624,00	62,40	43	Штукатурная станция ШС-4/6	3 720,00	372,00
22	Захват для лестничных маршей 3295.16.000	39,60	3,96	44	Эл. вибратор ИВ-117	36,00	3,60

В отношении Лотов 1, 2 проводятся первые повторные торги. Стоимость снижена на 10 %. Ранее публикация размещалась в газете «Звязда» № 141 (29510) от 27.07.2021, стр. 6. В отношении Лотов 3–44 проводятся первые торги

Дата и время проведения торгов	**13 октября 2021 года в 13.00 (регистрация с 12.30 до 13.00)** по адресу: г. Минск, ул. Мележа, дом 1, офис 1127
Прием заявлений	**Начало приема заявлений в 10.00 13.09.2021 г. Окончание приема заявлений в 16.00 12.10.2021 г. по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127**
Шаг аукциона	5 % от начальной цены предмета торгов
Местонахождение имущества	Минская область, г. Молодечно, ул. Металлистов, д. 1

Условия для участия в торгах

1. Перечень документов, прилагаемых к заявлению на участие в торгах, порядок оформления участия в аукционе, критерии выявления победителя торгов и порядок оформления результатов торгов содержатся на сайте **https://orgtorg.by/info/.**
2. До подачи заявления необходимо внести задаток на **р/с BY36ALFA30122215570040270000**, код банка ALFABY2X, УНП 192789344. Получатель – ООО «Фрондера», назначение платежа: Задаток для участия в торгах по Лоту № _, принадлежащему ОАО «Строитель-197», проводимых 13.10.2021. **Срок внесения задатка: с 13.09.2021 в 10.00 по 12.10.2021 в 16.00.**
3. Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 10.00 до 18.00 по адресу: 220113, г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127. Контактное лицо по вопросу подготовки необходимых документов для участия в аукционе – Анаида (+375 29 308 28 97).
4. Лица, желающие принять участие в аукционе, и выполнившие все требования, допускаются к участию в аукционе посредством выдачи билета участника аукциона, в котором указывается порядковый номер, под которым данное лицо зарегистрировано. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов наивысшую цену. Результаты торгов оформляются протоколом в день проведения торгов. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона (вознаграждение аукциониста и затраты по размещению публикации в газете) на основании счета-фактуры и акта в течение 5 (пяти) календарных дней со дня проведения аукциона. Вознаграждение аукциониста составляет 7,5 % от конечной цены предмета торгов.
Победитель аукциона (Претендент на покупку) должен подписать с Продавцом договор купли-продажи Объекта (Объектов) после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона в течение 15 (пятнадцати) рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона. Оплата приобретенного предмета торгов должна быть произведена в полном объеме не позднее 30 (тридцати) календарных дней со дня подписания (заключения) договора купли-продажи. В случае совершения просрочки обязательства по заключению договора купли-продажи и его оплате не по вине Покупателя указанные сроки могут быть продлены.
5. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, при согласии этого участника приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %, комиссия в день проведения аукциона оформляет протокол о продаже предмета торгов этому участнику аукциона.
6. Все желающие могут предварительно ознакомиться с объектом торгов. По вопросу осмотра объектов обращаться к Александру Владимировичу (+375293697036). По вопросу наличия обременений обращаться к Ольге (+375296471671).
7. Организация и проведение аукциона осуществляются на основании норм положения «О порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов», утвержденного постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16.
8. Государственная регистрация договора купли-продажи транспортных средств и снятие их с государственного учета осуществляется Покупателем самостоятельно и за свой счет

Организатор аукциона	**ООО «Фрондера» 220113, г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127: ☎ 8 (029) 308 28 97 • e-mail: info.torgi@orgtorg.by • сайт https://orgtorg.by • telegram: https://t.me/orgtorg**
Продавец	**ОАО «Строитель-197», Минская обл., г. Молодечно, ул. Металлистов, д. 1 (ликвидатор – ООО «Партнёр-Консультант»), тел. +375296471671 (Ольга)**

Брестский филиал РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» извещает о проведении открытого аукциона

Лот: капитальное строение с инвентарным номером 100/С-51905
(наименование: автогараж; назначение: здание специализированное автомобильного транспорта), площадью 56,2 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., Брестский р-н, район д. Клейники, на земельном участке с кадастровым номером 121200000001002397, площадью 0,0533 га

Начальная цена, руб. (без учета НДС)	5 300,00	Размер задатка, руб.	530,00

Продавец: ОАО «Селекционно-гибридный центр «Западный», УНП 200034946, тел./факс 80162 91 81 32. **Организатор торгов:** Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки». **Р/с для перечисления задатка:** р/с BY32BAPB30127866600100000000, в ОАО «Белагропромбанк» ЦБУ № 116 в г. Брест, РД по Брестской области, код банка BAPBBY2X, УНП 201028245. **Срок заключения договора купли-продажи:** не позднее 5 рабочих дней с даты подписания протокола аукциона. **Условия оплаты:** в течение 3 рабочих дней с даты заключения договора купли-продажи согласно заключенному договору купли-продажи. **Условия продажи:** без условий. **Информация о возмещении затрат:** участник аукциона, выигравший торги, оплачивает Продавцу НДС в размере 20 % от стоимости продажи объекта, а также вознаграждение Организатору аукциона. **Шаг аукциона:** 5 % от предыдущей названной цены

Аукцион состоится 12 октября 2021 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325

Сведения о документах, которые необходимо представить для участия в аукционе, правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона www.ocenkabrest.by, также можно узнать по телефонам: 8 (0162) 40-87-01, 40-87-02

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00

Последний день приема заявлений – 11 октября 2021 г. до 17.00

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ

по объекту «Многоквартирный жилой дом с помещениями общественного назначения и подземным гаражом-стоянкой по ул. Гастелло»

Общество с ограниченной ответственностью «СИ-трейдинг»
информирует о привлечении денежных средств граждан,
включая индивидуальных предпринимателей и юридических лиц,
для долевого строительства нежилых помещений
в жилом доме по ул. Гастелло в городе Минске на коммерческой основе
(без использования государственной поддержки и ограничения прибыли застройщика)

Информация о застройщике:

Общество с ограниченной ответственностью «СИ-трейдинг», зарегистрировано решением Минского областного исполнительного комитета от 30 апреля 2003 г. № 318 в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 690237128.

Место нахождения: Республика Беларусь, Минская область, Минский район, д. Копище, ул. Лопатина, д. 5, офисн. пом. № 1, телефон/факс +375 (17) 392-20-45(46), +375 (29) 333-55-66.

Режим работы: понедельник–пятница: с 09.00 до 17.00, выходные дни – суббота, воскресенье, обед: 13.00–14.00;

работа не производится в государственные праздники и праздничные дни.

Сведения о жилых домах и иных объектах недвижимости, в строительстве которых принимал участие застройщик в течение трех лет, предшествующих опубликованию проектной декларации.

В течение трех предшествующих лет ООО «СИ-трейдинг» как заказчиком строительства были построены следующие объекты, расположенные в д. Копище Минского района: жилой дом № 19/4 по ул. Подгорной д. Копище Минского района, фактический срок строительства – 10 месяцев; жилой дом № 1 по ул. Николая Михайлашева, д. Копище Минского района, фактический срок строительства – 22 месяца; жилой дом № 21Б по ул. Подгорной д. Копище Минского района, фактический срок строительства – 17 месяцев; жилой дом № 5 по Николая Михайлашева, д. Копище Минского района, фактический срок строительства – 15 месяцев.

Информация об объекте строительства

Цели строительства – строительство многоквартирного жилого дома в составе объекта «Многоквартирный жилой дом с помещениями общественного назначения и подземным гаражом-стоянкой по ул. Гастелло» в г. Минске.

Сведения об этапах строительства и о сроках его реализации

начало строительства – апрель 2019 года;
окончание строительства – май 2022 года.

Результаты государственной экспертизы проектной документации

Положительные заключения государственной экспертизы № 1021-60/18 от 08.11.2018, № 1388-60/18 от 21.01.2019, № 1021-60/18-Д1 от 20.02.2020 г., № 422-60/21 от 15.07.2021, выданные Дочерним республиканским унитарным предприятием «Госстройэкспертиза по г. Минску».

Сведения о месте нахождения объекта строительства

Местонахождение объекта строительства: Республика Беларусь, город Минск, Центральный район, ул. Гастелло. К объекту строительства примыкают: с севера – существующая среднеэтажная жилая застройка, с юга – ул. Гастелло и существующий сквер, с запада – существующая среднеэтажная жилая застройка и участок посольства Турции, с востока – существующая среднеэтажная жилая застройка и ул. Тарханова.

Характеристика объекта строительства

Проектной документацией предусматривается строительство жилого дома по ул. Гастелло (далее – «жилой дом») по индивидуальному проекту.

Жилой дом 10-этажный с двумя подземными уровнями, цокольным этажом, «теплым» техническим чердаком и встроенными помещениями общественного назначения имеет следующие основные показатели: количество секций – 4; количество квартир – 186 (в том числе однокомнатных – 106, двухкомнатных – 19, трехкомнатных – 54, четырехкомнатных – 7); гостиница на 11 номеров с подсобными и вспомогательными помещениями с отдельными входами; 6 административно-торговых помещений с отдельными входами; гараж-стоянка на 170 машино-мест.

Жилой дом расположен в центральном районе г. Минска. Транспортное обслуживание осуществляется с улиц Гастелло и Тарханова. После завершения строительно-монтажных работ на прилегающей территории будет выполнено благоустройство и озеленение.

Конструктивная схема жилого дома – монолитный железобетонный каркас с заполнением мелкоштучными кладочными материалами наружных стен. Здание имеет в каждой из секций по одному лифту.

Строительная готовность административно-торговых помещений:

- внутренняя отделка – частичная: штукатурка стен и перегородок, стяжка пола, монолитные железобетонные потолки;
- вентиляция – механическая вытяжная система с естественным притоком через окна (вентиляционные клапана);
- электроснабжение – установка электросчетчика, разводка электроосвещения с установкой выключателей, без установки розеток (за исключением 1 розетки под модем), без разводки электроснабжения;
- горячее и холодное водоснабжение – стояки с приборами учета, полотенцесушитель, подключение санитарно-технических приборов; установка емкостного водонагревателя;
- канализация – стояк, установка унитаза, установка умывальника, подключение санитарно-технических приборов;
- отопление – водяное, скрытая в полу разводка, отопительные приборы;
- окна – из ПВХ-профилей со стеклопакетом, витражи – из алюминиевого профиля со стеклопакетом;
- телефонизация, телефикация, интернет – ввод сетевого кабеля в помещение, оптическая розетка;
- дверь входная – металлическая;
- система пожарной сигнализации и оповещения о пожаре;
- система контроля и управления доступом на входной двери;
- система кондиционирования воздуха – внутренние блоки настенного типа.

Сведения о количестве объектов долевого строительства (нежилых помещений), предлагаемых для заключения договоров, ценах на эти объекты долевого строительства и условиях их возможного изменения застройщиком в одностороннем порядке в жилом доме для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, юридических лиц и индивидуальных предпринимателей на коммерческой основе (без использования государственной поддержки и (или) ограничения прибыли застройщика) на дату опубликования проектной документации:

- 3 (три) административно-торговых помещений общей площадью по проекту от 50,93 до 129,91 кв. метра. Стоимость за 1 (один) кв. метр общей площади административного-торгового помещения составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 1 600 долларов США при 100 % оплате цены договора. При поэтапной оплате в установленном договором период в соответствии с графиком платеже составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 1 700 долларов США.

На предприятии действует система регулирования цены квадратного метра, зависящая от общей площади, типа планировки нежилого помещения, а также система скидок, зависящая от размера первоначального взноса и графика внесения платежей. Цена объекта долевого строительства (цена договора), установленная в договоре в привязке к иностранной валюте, является неизменной до окончания строительства, за исключением случаев, изменения цены объекта долевого строительства по соглашению сторон.

Подлежащая оплате сумма определяется в белорусских рублях по официальному курсу белорусского рубля к доллару США, установленному Национальным банком Республики Беларусь на день платежа, если иной курс или иная дата его определения не будет установлена соглашением сторон, путем подписания дополнительного соглашения к договору.

Условия заключения договоров создания объекта долевого строительства

При заключении договора участник долевого строительства вправе выбрать административно-торговое помещение соответствующей площади из имеющихся свободных нежилых помещений, предложенных застройщиком для заключения договоров на момент заключения договора создания объекта долевого строительства.

Оплата первоначального взноса осуществляется в течение 7 календарных дней со дня регистрации договора в местном исполнительном и распорядительном органе (если иной срок оплаты не будет установлен сторонами в договоре создания объекта долевого строительства), оставшаяся часть, в том числе при 100-процентной оплате цены договора, оплачивается в размере и сроки, установленные графиком платежей, являющимся приложением к договору создания объекта долевого строительства.

Прием и регистрация заявлений на заключение договоров создания объектов долевого строительства осуществляются не ранее чем через 5 календарных дней после опубликования настоящей декларации, в порядке очередного обращения по адресу: Республика Беларусь, Минская область, Минский район, д. Копище, ул. Лопатина, д. 5, офисн. пом. № 1, ООО «СИ-трейдинг». Со дня начала заключения договоров создания объекта долевого строительства прием и регистрация заявлений на заключение договоров осуществляется при заключении договоров. Если желающий принять участие в долевом строительстве в течение 5 календарных дней с момента регистрации его заявления не явился для заключения договора и заблаговременно письменно не сообщил об уважительных причинах своей неявки (с представлением соответствующих документов), его заявление на участие в долевом строительстве утрачивает силу. В таком случае застройщик оставляет за собой право заключить договор на заявленное жилое помещение с другим претендентом.

Условия возможного изменения цены застройщиком в одностороннем порядке: в связи с определением фактической площади объекта долевого строительства по результатам технической инвентаризации РУП «Минское областное агентство по государственной регистрации и земельному кадастру».

В возводимом жилом доме отсутствуют жилые помещения, при заключении договоров по которым должно отдаваться предпочтение гражданам, состоящим на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий.

Данные о правах застройщика на земельный участок, собственнике земельного участка, его границах и площади, элементах благоустройства:

- земельный участок с кадастровым номером 500000000007008389, площадью 0,7774 га, предоставленный ООО «СИ-трейдинг» в аренду для строительства объекта «Многоквартирный жилой дом с помещениями общественного назначения и поземным гаражом-стоянкой по ул. Гастелло», расположенного по адресу: г. Минск, район ул. Гастелло. Свидетельство (удостоверение) № 500/1355-12296 о государственной регистрации создания земельного участка и возникновения права на земельный участок (право аренды), составленное РУП «Минское городское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» 9 апреля 2019 года;
- земельный участок с кадастровым номером 500000000007008391, площадью 0,0175 га, предоставленный ООО «СИ-трейдинг» в аренду для строительства и обслуживания трансформаторной подстанции, расположенного по адресу: г. Минск, район ул. Гастелло. Свидетельство (удостоверение) № 500/1355-12297 о государственной регистрации создания земельного участка и возникновения права на земельный участок (право аренды), составленное РУП «Минское городское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» 9 апреля 2019 года;
- земельные участки с кадастровыми номерами 500000000007008597, 500000000007008598, 500000000007008599, площадью 0,1327 га, 0,0077 га, 0,0267 га соответственно, предоставленные ООО «СИ-трейдинг» в аренду для строительства транспортной инфраструктуры к объекту «Многоквартирный жилой дом с помещениями общественного назначения и поземным гаражом-стоянкой по ул. Гастелло», расположенного по адресу: г. Минск, «Многоквартирный жилой дом с помещениями общественного назначения и поземным гаражом-стоянкой по ул. Гастелло». Свидетельства (удостоверения) №№ 500/1829-766, 500/1829-767, 500/1829-768 о государственной регистрации создания земельного участка и возникновения права на земельный участок (право аренды), составленное РУП «Минское городское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» 8 января 2020 года.

Проектом предусмотрено благоустройство придомовой территории, тротуаров, пешеходных дорожек, площадки для игр детей, сбора твердых бытовых отходов.

Функциональное назначение нежилых помещений в жилом доме, не входящих в состав общего имущества: гостиница на 11 номеров с подсобными и вспомогательными помещениями с отдельными входами, 6 административно-торговых помещений с отдельными входами, машино-места в двух подземных этажах гараж-стоянки, объекты магистральной и распределительной инженерной инфраструктуры, финансируемые при строительстве объекта, которые будут переданы эксплуатирующим их организациям в установленном законодательством порядке.

Общее имущество жилого дома, которое будет находиться в общей долевой собственности дольщиков после приемки в эксплуатацию данного дома и передачи объектов долевого строительства дольщикам: в состав общего имущества совместного домовладения, поступающего в общую долевую собственность всех дольщиков, входят фасад здания, помещения инженерного назначения (электрощитовая, тепловой пункт, лифтовые шахты, водомерный узел, насосная и т. д.), коридоры общего пользования, кладовые для уборочного инвентаря, лифты, лестнично-лифтовые холлы, межэтажные лестницы, тамбуры, конструкции водоотводящие устройства, механическое, электрическое, сантехническое и иное оборудование, находящееся за пределами или внутри жилого дома, элементы внутридомовой инженерной инфраструктуры, элементы озеленения и благоустройства (площадки для раздельного сбора бытовых отходов, уличные парковочные места, проезды, тротуары, детская площадка), а также внутриплощадочные и внеплощадочные объекты инженерно-транспортного обеспечения жилого дома. Конкретный перечень имущества, входящего в состав общего имущества совместного домовладения, определяется застройщиком по итогам технической инвентаризации многоквартирного жилого дома и передается застройщиком по акту приемки-передачи представителю товарищества собственников, если на момент ввода в эксплуатацию это товарищество создано. Если такое товарищество не создано, – лицу, определяемому общим собранием дольщиков, либо уполномоченному местным исполнительным и распорядительным органом.

Предполагаемый срок приемки в эксплуатацию многоквартирного жилого дома: 02.05.2022 года.

Сведения о договорах строительного подряда, заключенных застройщиком: договор строительного подряда № 15/03-2019 от 15 марта 2019 г., заключенный застройщиком со строительным унитарным предприятием «СИ-трейдинг-Строй».

Строительство осуществляется в соответствии с Указом Президента Республики Беларусь от 06.06.2013 № 263.

Ознакомиться с информацией об объекте долевого строительства и о ходе работ по строительству можно в отделе по работе с клиентами ООО «СИ-трейдинг», расположенном по адресу: Минский район, д. Копище, ул. Лопатина, д. 5, офис. пом. № 1, телефон/факс +375(17) 392-20-45(46), +375 (29) 333 55 66 или на сайте sit.by, gastello.by.

Проектную декларацию, опубликованную в газете «Звязда» от 06.10.2020 № 194 (29308), считать утратившую силу с даты опубликования настоящей декларации.

ИНФОРМАЦИЯ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА СУРАЖСКОГО ЛЕСХОЗА

Коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга» извещает о проведении электронных торгов **№ 2021.Г.002.00032** по продаже имущества.

Продавец: государственное лесохозяйственное учреждение «Суражский лесхоз».

Организатор, Оператор электронной торговой площадки ETPVIT.BY: коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга».

Электронный адрес ЭТП: https://etpvit.by.

Дата и время проведения торгов: 12.10.2021 в 09.00 (по времени на сервере ЭТП ETPVIT.BY).

Лот № 1. Транспортное средство SKODA OCTAVIA, 2002 г. в., тип – легковой хэтчбек, рег. знак 0730 ВС-2, кузов № TMBDK11U532696107, цвет – сине-зеленый, инв. № 01100001. Нач. цена: 6480,00 бел. руб. с учетом НДС.

Местонахождение имущества: Витебская обл., Витебский р-н, г. п. Сураж, ул. Шмырева, 4.

Извещение об электронных торгах опубликовано 08.09.2021 г. на сайте Государственного комитета по имуществу http://gki.gov.by, на сайте Витебского облисполкома http://vitebsk-region.gov.by, 09.09.2021 на сайте электронной торговой площадки https://etpvit.by.

Контактные тел.: +375 (212) 24-63-12, +375 (29) 510-07-63, +375 (29) 391-09-56, e-mail: vcm74@mail.ru.

УНП 390477566

ЗАО «ЦЕНТР ПРОМЫШЛЕННОЙ ОЦЕНКИ» ИНФОРМИРУЕТ:

В извещение о проведении открытого аукциона, назначенного на 11.10.2021, по продаже транспортных средств, принадлежащих ГЛХУ «Смолевичский лесхоз», опубликованное в газете «Звязда» от 08.09.2021 г., **ВНОСИТСЯ ИЗМЕНЕНИЕ: инвентарный номер лота № 2 читать как «01321401», регистрационный знак лота № 2 читать как «ОВ-5 3812»**

Контактные данные	**Тел.: +375 17-280-36-37; +375 29-183-69-71. E-mail: auction@cpo.by. Сайт: www.cpo.by**

УНП 600023997

ДОПОЛНЕНИЯ В ПРОЕКТНУЮ ДЕКЛАРАЦИЮ

по объекту «Многоквартирный жилой дом с помещениями общественного назначения и подземным гаражом-стоянкой по ул. Гастелло», опубликованную в газете «Звязда» от 23.12.2020 № 250 (29364) с дополнением и изменением от 01.07.2021 № 123 (29492), от 04.08.2021 № 147 (29516)

Общество с ограниченной ответственностью «СИ-трейдинг»
информирует о привлечении денежных средств граждан, включая индивидуальных предпринимателей и юридических лиц,
для долевого строительства машино-мест в гараж-стоянке, расположенной в жилом доме по ул. Гастелло в городе Минске
на коммерческой основе (без использования государственной поддержки и ограничения прибыли застройщика)

Информация о застройщике

Общество с ограниченной ответственностью «СИ-трейдинг», зарегистрировано решением Минского областного исполнительного комитета от 30 апреля 2003 г. № 318 в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 690237128.

Место нахождения: Республика Беларусь, Минская область, Минский район, д. Копище, ул. Лопатина, д. 5, офисн. пом. № 1, телефон/факс +375 (17) 392-20-45(46), +375 (29) 333-55-66.

Режим работы: понедельник–пятница: с 09.00 до 17.00, выходные дни – суббота, воскресенье, обед: 13.00–14.00;

работа не производится в государственные праздники и праздничные дни.

Внести в проектную декларацию, опубликованную в газете «Звязда» от 23.12.2020 № 250 (29364) с дополнением и изменением от 01.07.2021 № 123 (29492), от 04.08.2021 № 147 (29516) следующие дополнения:

Сведения о количестве объектов долевого строительства (машино-мест), предлагаемых для заключения договоров, ценах на эти объекты долевого строительства и условиях их возможного изменения застройщиком в одностороннем порядке в жилом доме для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, юридических лиц и индивидуальных предпринимателей на коммерческой основе (без использования государственной поддержки и (или) ограничения прибыли застройщика) на дату опубликования проектной документации:

1 (одно) машино-место № 24 общей площадью по проекту от 15,87 кв. метров, расположенное на 1 подземном уровне гараж-стоянки. Стоимость машино-места составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 10 500 долларов США при 100 % оплате цены договора. При поэтапной оплате в установленном договором период в соответствии с графиком платеже составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 11 000 долларов США.

1 машино-место № 10 общей площадью по проекту от 12,50 кв. метров, расположенное на 1 подземном уровне гараж-стоянки. Стоимость машино-места составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 15 000 долларов США при 100 % оплате цены договора. При поэтапной оплате в установленном договором период в соответствии с графиком платеже составляет сумму в белорусских рублях, эквивалентную 16 000 долларов США.

Подлежащая оплате сумма определяется в белорусских рублях по официальному курсу белорусского рубля к доллару США, установленному Национальным банком Республики Беларусь на день платежа, если иной курс или иная дата его определения не будет установлена соглашением сторон, путем подписания дополнительного соглашения к договору.

Оплата первоначального взноса осуществляется в течение 7 календарных дней со дня регистрации договора в местном исполнительном и распорядительном органе (если иной срок оплаты не будет установлен сторонами в договоре создания объекта долевого строительства), оставшаяся часть, в том числе при 100 % оплате цены договора, оплачивается в размере и сроки, установленные графиком платежей, являющимся приложением к договору создания объекта долевого строительства.

Прием и регистрация заявлений на заключение договора создания объекта долевого строительства осуществляется не ранее чем через 5 календарных дней после опубликования настоящей декларации в порядке очередности обращения по адресу: Республика Беларусь, Минская область, Минский район, д. Копище, ул. Лопатина, д. 5, офисн. пом. № 1, ООО «СИ-трейдинг». Если желающий принять участие в долевом строительстве в течение 5 календарных дней с момента регистрации его заявления не явился для заключения договора и заблаговременно письменно не сообщил об уважительных причинах своей неявки (с представлением соответствующих документов), его заявление на участие в долевом строительстве утрачивает силу. В таком случае застройщик оставляет за собой право заключить договор на заявленное жилое помещение с другим претендентом.

Ознакомиться с информацией об объекте долевого строительства и о ходе работ по строительству можно в отделе по работе с клиентами ООО «СИ-трейдинг», расположенном по адресу: Минский район, д. Копище, ул. Лопатина, д. 5, офисн. пом. № 1, телефон/факс +375(17) 392-20-45(46), +375 (29) 333 55 66 или на сайте sit.by, gastello.by.

Вернісажы

Мастацтва існаваць

Навошта нам чарговы фестываль «Арт-Мінск»?

Фота БелТА.

Гэты фестываль раней упадабалі жыхары сталіцы: тры папярэднія разы ён адстойваў неабходнасць злучэння мастацтва з публікай. Ён быў найперш падзеяй для народа, хоць і мастакоў актывізоўваў: існаваў адбор твораў, якія выстаўляліся. Але фестываль, які меў статус міжнароднага, імкнуўся прыцягваць як мага больш новых цікаўных гледачоў, паказваў, што мастацтва — гэта тое, што можа ўпрыгожыць жыццё, што яно не толькі для музеяў і галерэй, але і для дамоў і кватэр (творы можна набываць), што яно можа заспакоіць ці ўзрушыць — тут ужо хто чаго шукае. Арганізатары «Арт-Мінска» ў папярэднія гады запэўнівалі: з мастацтвам (якое яно ні было б незалежна ад густаў) лепш, чым без яго, і менавіта таму гэтая падзея павінна працягвацца. Сёлета — чацвёрты раз — наведваць выстаўкі, якія запланаваныя арганізатарамі ў межах фэсту, варта і з той самай першаснай прычыны, але ёсць і іншыя.

1. Цікавасць да жыцця і любых яго праяў

Галоўная экспазіцыя размясцілася ў Палацы мастацтва, але вызначана сем выставачных пляцовак (сярод іх Нацыянальная бібліятэка Беларусі, прастора «Арт-фабрыка», галерэя «Мастацтва» і шэраг іншых). Творы, якія сёлета склалі галоўную экспазіцыю, належаць да розных відаў мастацтва, розных плыняў, тэхнік, традыцый. Журы адабрала 229 удзельнікаў фестывалю. Гэта значыць, што мы бачым столькі ж поглядаў на жыццё, як адчуванняў і ўяўленняў, якія ўлавілі і адлюстравалі аўтары — як вядомыя творцы, так і маладыя мастакі.

Але мастацтва — не простая праява жыцця, а яго вобразнае ўвасабленне. «Арт-Мінск» і раней дапамагаў выявіць стан беларускага сучаснага мастацтва і наогул стан жыцця, якое яго натхняла. Мы разважалі пра тое, якія тэндэнцыі развіцця мастацтва Беларусі, у чым яго асаблівасць і адметнасць. Адзначалі традыцыі ў жывапісе, разважалі пра школу беларускай графікі, адметнасць дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва, крокі ў канцэптуальным ды фотамастацтве, ідэі інсталяцый ды відэаарту. І гэтыя развагі, як ні дзіўна, мелі значэнне не столькі для мастакоў, колькі для гледачоў: больш пільна ўглядацца, больш аналізаваць і разумець. А некаторыя саспявалі да таго, каб набываць творы: калі зачапіла і захацелася весці размову з аўтарам штодзень. Бо твор — любы — так ці інакш нараджае дыялог: ці то мы з ім згодны, ці не, ці ўбачылі ў ім нешта сваё і дадалі ўласныя развагі да аўтарскага пасылу. А сёлета магчымасць для дыялогу дають больш за 800 твораў. Работы ў класічнай традыцыі — адна размова. Творы абстрактныя, выкананыя ў сучасных тэхніках, — іншы ўзровень дыялогу. Але каштоўнасць менавіта ў тым, што чалавек намацвае свой погляд, шукае аргументы, каб выказаць уласную думку. Такім чынам, творы мастацтва не проста існуюць самі па сабе і адлюстроўваюць асобны мікрасвет — яны з'яўляюцца свайго роду тэстам на здольнасць гледача адчуваць эмоцыю і ўключацца ў жыццё. Ёсць жа сучасныя творы — арт-аб'екты ды інсталяцыі, якія наогул гуляюць з гледачом і ўцягваюць яго ў працэс, ператвараючы ў сутворцу (няхай і не надта развіты ў нас кірунак). Ці не гэта важна для чалавека ў няпросты час, калі людзі сталі больш размежаваныя і паселі па хатах, вось з-за той жа пандэміі. Зрэшты, з-за яе «Арт-Мінск» сёлета пазбаўлены міжнароднай праграмы.

2. Выйсці з дома

Магчымасць далучыцца да культуры ў небяспечным варыянце. Канешне, адкрыццё культурнай імпрэзы заўсёды збірае шмат людзей, як гэта было 3 верасня. Але наведаць выстаўку ў іншыя дні да 26 верасня можна ў зручным і бяспечным рэжыме. Экспазіцыя вялікая, але, нягледзячы на тое, што размешчана ў закрытым памяшканні, кожны можа спыняцца і разглядаць асобны твор на адлегласці ад іншых наведвальнікаў. Сам факт выхаду ў людзі — ужо перамога над станам нейкага ўнутранага здранцвення, які чалавецтва, верагодна, будзе адчуваць яшчэ некаторы час, нават калі адступяць непрыемнасці, выкліканыя тым жа ковідам. Пры тым, што ў Беларусі культурнае жыццё ў апошні год не прыпынялася, людзі самі сталі больш асцярожныя ў наведванні масавых мерапрыемстваў, што зразумела: інстынкт самазахавання — самы моцны ў чалавеку. Тут можна доўга спрачацца, добра гэта ці дрэнна. Але на цяперашнім этапе, падаецца, гэта станоўчая рыса. Бо як бы там ні было, а трэба жыць. Нам трэба выжыць і самазахавацца. Імкненне глядзець мастацтва якраз дэманструе гатоўнасць да самазахавання. Бо гэта просты і дзейсны спосаб падтрымліваць прагу пошуку гармоніі, здольнасць перажываць эмоцыі, жаданне адчуваць узрушанасць і гульню ўяўлення, што ёсць прыкмета жывой душы. Урэшце, выстаўка — гэта падстава для натхнення на ўласныя справы, ствральная ніць, якую нельга згубіць ні ў якія часы. Мастацтва ў гэтым сэнсе рэабілітуе — адраджае і лечыць. А што да спрадвечных спрэчак пра добрае і дрэннае мастацтва...

3. Паглядзець у люстэрка

Як бы дзіўна ні гучала, але гэтую ролю мастацтва адмяніць немагчыма ні ў якія часы. Які я чалавек? Як успрымаю рэчаіснасць? Што для мяне істотна ў гэтым свеце? Пытанні, якія мы пазбягаем задаваць самім сабе наўпрост (бо яны могуць быць часам нязручныя), усё адно сядзяць у свядомасці, нават калі мы іх загналі глыбока. Бо так ці інакш, а пытанні гэта вечныя, на якія чалавек павінен даць адказ на працягу жыцця. Недарма шэраг твораў на выстаўцы апелюе да ўнутранага дыялогу — нават праз назвы. А мастацтва дае магчымасць сказаць сабе тое, чаго пазбягаеш ці не абмяркуеш з кімсьці іншым. Яно працуе вельмі ашчадна з чалавечым розумам, нараджаючы тыя думкі, да якіх мы гатовыя на гэтым этапе. Вось чаму мастацтва лічыцца люстэркам эпохі. Праз яго ідзе інтэлектуальная праца па асэнсаванні рэчаіснасці, што мы бачым у вялікіх майстроў мінулага. Мастакі сучаснай Беларусі робяць тое ж самае. Цікава назіраць, што адбываецца ў іх асяродку, што мяняецца, дзе ёсць развіццё, у якія формы ідзе самавыяўленне. Сёлета на выстаўцы філасофскі складнік вельмі адчувальны, калі аўтары звяртаюцца да міфалагічных ці біблейскіх сюжэтаў, выбіраюць адметных герояў і разважаюць пра шлях ды чалавечыя радасці. У сёлетняй выстаўкі падкрэслена-спакойная інтанацыя, за якой, тым не менш, можна разглядзець наш спрадвечны глыбінны клопат. Праўда, як і ў папярэднія гады, галоўная экспазіцыя фестывалю — гэта вялікая салата, дзе шмат розных інгрэдыентаў, на розны густ (такі фармат). Што нам падабаецца сёння больш: дэкаратыўныя творы ці сучасныя формы? І чаго тут больш: традыцыйнага ці творча-прарыўнога? А калі нейкія работы падаюцца нам надта мудрагелістымі, то гэта таксама ж невыпадкова. Нават дэкаратыўныя творы, прапанаваныя на продаж, ілюструюць агульны фон, уласцівы нашай рэчаіснасці. Насамрэч гэты фестываль — не столькі пра стан мастацтва, колькі пра стан публікі, прычым не матэрыяльны, хоць цэны на творы пазначаны. Некаторыя дасягаюць нават шасцізначных лічбаў, але ёсць і іншыя варыянты. Большасць твораў можна сапраўды набыць (дзеля гэтага яны прадстаўлены на анлайн-платформе). Але глядацкія прыхільнасці больш выразна адлюструе галасаванне: па выніках будуць адзначаныя тры пераможцы (няўжо зноў Алеся Скарабагатая?..). Гэта заўсёды інтрыгуе, як і магчымасць паўплываць на працэс. Таму што жаданне разважаць пра творчасць азначае гатоўнасць да сутворчасці: кожны з нас так ці інакш стварае жыццё тут і цяпер (глядзі пункт першы)... Няўдзел — усяго толькі ілюзія. Вось як з мастацтвам: яно можа існаваць без увагі, толькі потым, калі ласка, без пытанняў.

Ларыса ЦІМОШЫК.

Гэта трэба бачыць

ГОРАД СВЯТЛА

Сёння, 11 верасня, Мінск святкуе дзень нараджэння. І з гэтай нагоды Нацыянальны гістарычны музей Рэспублікі Беларусь таксама падрыхтаваў для сваіх наведвальнікаў адмысловую праграму «Горад святла». А ў Дзяржаўным літаратурна-мемарыяльным музеі Якуба Коласа прэзентавалі відэападарожжа па сталіцы XX стагоддзя.

Праграма «Горад святла» дае магчымасць паўдзельнічаць у квэсце, гістарычны музей стварыў яго разам з OZ.by. Усе ахвотныя могуць адшукаць старажытнасці сталіцы ў экспазіцыі музея і наваколлі, праліць святло на самыя патаемныя куточкі гісторыі горада і па выніках атрымаць падарункі.

— У квэсце па нашай экспазіцыі мы акцэнтавалі ўвагу на тых прадметах, што паходзяць з горада Мінска. Наш будынак таксама мае гісторыка-культурную каштоўнасць, таму нешта патрэбна будзе шукаць і на тэрыторыі музея. На падворку пры добрым надвор'і бізнес-школа «AIM» правядзе камунікатыў. Яны таксама падрыхтавалі і квэст, і квіз пра горад і пра музей для таго, каб наведвальнікі мелі магчымасць папрактыкавацца — распавесці пра нашу сталіцу на англійскай мове незалежна ад узроўню валодання ёю. І важнае для нас мерапрыемства мы арганізоўваем сумесна з інклюзіўнай школай «Вышэй дахаў». У двух напрамках тут вядзецца работа: мы зможам намаляваць горад, а потым павучыць асновы жэставай мовы, для таго каб умець вітацца на ёй адзін з адным і ствараць добрую камунікатыўную прастору, — распавядае **навуковы супрацоўнік аддзела музейных камунікацый Нацыянальнага гістарычнага музея Рэспублікі Беларусь Алена БУХАЛ.** — Наш горад мае даўнюю гісторыю, і ў музеі нават цяпер дзейнічае спецыяльная выстаўка-рэтраспектыва, дзе можна ўбачыць Мінск у розныя перыяды яго развіцця... І ўсё разам дае разуменне, што гарадское асяроддзе — гэта і чытанне добрых кніг, і ўвага да дэталяў, і ўменне размаўляць і камунікаваць з тымі, хто побач з табой, а таксама магчымасць прадставіць сябе і свой горад людзям з іншых краін. А яшчэ наш горад заўсёды свеціцца як агнямі, так і ўсмешкамі сваіх жыхароў.

Асноўная дзея ў гістарычным музеі будзе праходзіць з 12 да 16 гадзін. Каб трапіць на прапанаваныя мерапрыемствы, дастаткова проста набыць уваходны білет. Будзе гэта ўдзел у квэсце, навучанне маляванню гарадскіх пейзажаў ці пабудова расповеду, каб пра Мінск загаварылі на ўвесь свет, — выбіраць толькі вам. Галоўнае, што гэта яшчэ адна магчымасць зрабіць крок да новых ведаў, адчуць сябе часткай горада, у якім гісторыя і сучаснасць могуць распавесці мноства цікавых гісторый, звесці нас з незвычайнымі людзьмі, а таксама падарыць натхненне і новыя адкрыцці.

Не пакінулі без падарунка сваіх наведвальнікаў і ў Дзяржаўным літаратурна-мемарыяльным музеі Якуба Коласа. Тут напярэдадні

Дня горада прэзентавалі 3D-фільм-рэканструкцыю пра даваенны Мінск. Падчас прагляду адпраўляешся ў сапраўднае міні-падарожжа ў мінулае. Як вядома, народны паэт Беларусі Якуб Колас пражыў у Мінску ў агульнай колькасці больш за 30 гадоў. У сталіцы ён пачаў напісанне ўсім вядомай паэмы «Новая зямля», стварыў паэмы «Рыбакова хата», «На шляхах волі», трылогію «На ростанях» і шматлікія апавяданні, аповесці, вершы, публіцыстычныя і крытычныя артыкулы. Аднак у горадзе захавалася не так шмат будынкаў, якія непасрэдна былі звязаны з беларускім класікам. Першы ўласны даваенны дом паэта ў ціхім Вайсковым завулку да нашага часу не захаваўся. Старэйшы **сын класіка Даніла МІЦКЕВІЧ** успамінаў:

Стоп, знята!

МОСТ У 1945-ы

Як праходзяць здымкі 8-серыйнага фільма пра размінёраў

Апошнім часам да «Беларусьфільма» было шмат пытанняў. То не працаваў сайт галоўнай і адзінай кінастудыі ў краіне, то шэраг скандалаў з размеркаваннем фінансавых сродкаў. З-за гэтага настрой супрацоўнікаў ды ўвогуле ўсіх неабыякавых да кіно быў, мякка кажучы, не вельмі. Але цяпер быццам бы ў «Беларусьфільма» адкрылася другое дыханне: ідзе работа над агучваннем фільмаў, арганізоўваецца «Лістапад» і, што самае галоўнае для кожнай кінастудыі, стварающца стужкі. Вось і зараз тут працуюць над новым праектам, які здымае айчынны рэжысёр-пастаноўшчык Іван Паўлаў. Мы завіталі на адну са здымачных пляцовак, каб паглядзець, што там адбываецца.

У разбураным Мінску засталося шмат боепрыпасаў, якія не разарваліся, іх належала тэрмінова абясшкодзіць. І аб тых 16-гадовых хлопцах і дзяўчатах, якія гэта рабілі, мы захацелі распавесці.

Працоўная назва будучага 8-серыйнага фільма — «Полымя пад попелам». Галоўныя героі стужкі — размінёры (менавіта такая прафесія). Падзеі разгортваюцца адразу ў дзвюх часавых прасторах: у наш час і ў 1945 годзе. Зразумела, што і здымкі праходзяць у розных лакацыях. Такім чынам, здымачная група працуе на прыродзе, каля Смалявіч. Але творчы працэс праходзіць і ў адной з мінскіх кватэр. Раскрыем невялікі сакрэт: тая самая кватэра знаходзіцца ў вельмі незвычайным па форме, але знаёмым для многіх мінчан доме. Часцей за ўсё яго называюць «долар».

У кватэры ўстаноўлены камеры, мікрафоны і лямпы. Яны выглядаюць іншаземцамі ў невялікіх, светлых пакоях. Быццам абсталяванне для кіно неспадзявана выгнала жыхароў кватэры, а тыя нават не паспелі сабраць свае рэчы. Плюшавае кацяня, чорна-белы фотаздымак сямейнай пары і паштоўка з ружамі, на якой напісана «Матулі». Ці гэта кватэра кагосьці са здымачнай групы, ці яе арандавалі — не ведаем. Але хай застанецца лёгкае пачуццё недагаворанасці.

Здымаюць сцэну, дзе Святлана, жонка галоўнага героя, размаўляе з яго дзядулем Мікалаем Пятровічам. Дарэчы, ролю дзядулі іграе народны артыст Беларусі Аляксандр Ткачонак. Мікалай Пятровіч хоча, каб яго ўнук спыніў кар'еру размінёра, знайшоў менш рызыкоўную працу. Пасля кожнага дубля рэжысёр падыходзіць да акцёраў і размаўляе з імі. Карэкціруе дэталі, хваліць за ўдалыя моманты, успамінае прыклады з жыцця, каб акцёрам было прасцей трапіць у вобраз:

— Мне патрэбен мост у 1945 год, — звяртаецца да Аляксандра Ткачонка Паўлаў. — А гэты мост я магу атрымаць толькі праз ваш погляд «у нікуды».

Падчас здымак гэтай сцэны Алеся Самаховец (актрыса выконвае ролю Святланы), павінна есці тварог. Эпізод здымаюць ужо пяты раз запар, і Паўлаў жартаўліва кажа, што Алеся наесца гэтага тварагу на некалькі гадоў наперад.

— Нічога страшнага. У мяне ёсць звычка: я ўжо сямнаццаць гадоў з'ядаю на сняданак пачку тварагу. Вельмі яго люблю, — адказвае Алеся.

Для мяне як для чалавека «з вуліцы» здымачны працэс падаўся зусім незразумелым. Здавалася б, ну што там складанага: рэжысёр працуе з акцёрамі, аператар адказвае за карцінку, яшчэ патрэбен чалавек, які кантралюе гук. І ў прынцыпе гэтага дастаткова. Усё астатняе дадасца па ходзе справы. Але насамрэч здымкі — гэта шмат адначасовых падзей, дзе ўсё распісана. Нават калі рэжысёр пытаецца, колькі хвілін патрэбна камандзе на перастаноўку рэквізіту, тыя павінны даць дакладны адказ. Зразумела і тое, што падчас працы акцёраў у кадры ўсе астатнія заціхаюць і амаль не падаюць пабочных гукаў. У кожнага са здымачнай каманды ёсць рацыя — дзеля таго, каб забяспечыць імгненную сувязь.

— Гэты праект запусцілі ў вытворчасць даўно, — распавядае Іван Паўлаў. — Мы доўга працавалі над сцэнарыем. Тэма маладых людзей, якія ў 1945 годзе размініравалі Мінск пасля вайны, мякка кажучы, не вельмі шырока вядома грамадству. Мы знайшлі звесткі, што пад сцягам «Осоавиахим» (**Заўв.** — Таварыства садзейнічання абароне, авіяцыйнаму і хімічнаму будаўніцтву СССР), які ў 1947-м стаў ДТСААФ, моладзі прапаноўвалі стаць размінёрамі. Менавіта такое слова: «размінёры». Яны не былі сапёрамі, якія і мініруюць, і размініруюць. У разбураным Мінску засталося шмат боепрыпасаў, якія не разарваліся, іх належала тэрмінова абясшкодзіць. І аб тых 16-гадовых хлопцах і дзяўчатах, якія гэта рабілі, мы захацелі распавесці. У эпізодах сучаснасці мы расказваем аб рабоце супрацьміннага цэнтра, які знаходзіцца ў нас пад Мінскам. За адзін тыдзень дастаюць па 200-300 неабясшкоджаных боепрыпасаў. Я нават даведаўся, што сама зямля за год выштурхоўвае прадметы на адзін сантыметр. Мы проста гэтага не бачым: кожны дзень ездзім на работу, ходзім у крамы, а людзі рызыкуюць пастаянна — што 80 гадоў таму, што сёлета. А вы паглядзіце: знасілі стары ВДНГ — знайшлі неабясшкоджаную бомбу. У раёне Аэрадромнай, калі будавалі новы раён, знайшлі дзве авіябомбы. Гэта рэха вайны, якое цягнецца праз час.

Рэжысёр адзначыў, што ў будучым фільме знойдзецца месца і каханню:

— Вядома ж, на фоне ваеннай тэматыкі ў нас будуць разгортвацца і чалавечыя ўзаемаадносіны. Увогуле, у сусветнай драматургіі існуе 36 сюжэтаў, больш выдумаць ніхто не зможа. Таму ў нас ёсць і пра каханне, і пра здраду, і пра ўчынкі.

Рабіць высновы пакуль рана — праект зроблены толькі напалову. Але з таго, што мы паспелі ўбачыць і пачуць, падаецца, што нас чакае стужка сацыяльная накірунку. Прыемна, што ў фільме ёсць сувязь менавіта з беларускай рэчаіснасцю. Асабліва такой, якая не ляжыць на паверхні. Спадзяёмся, што Іван Паўлаў пакажа ваенную тэму з новага ракурсу.

Арына КАРПОВІЧ.
Фота БелТА.

І ЦІКАВЫХ ГІСТОРЫЙ

«Для пабудовы дома знайшлі ўчастак, які ўяўляў сабой сад, пасаджаны хутчэй за ўсё ў канцы мінулага стагоддзя. Участак знаходзіўся ў пачатку 2-га Шпітальнага завулка (пазней Вайсковага) пры ўваходзе ў гарадскі парк, які тады насіў назву — імя Прафінтэрна. Пасля вайны месца сядзібы ўвайшло ў тэрыторыю парку імя Горкага».

І вось у Дзяржаўным літаратурна-мемарыяльным музеі Якуба Коласа вырашылі стварыць трохмерную мадэль сядзібы Песняра і змясціць яе ў атмасферу гарадскога асяроддзя 20—30-х гадоў XX стагоддзя. За аснову ўзялі архіўна-бібліяграфічныя звесткі, матэрыялы з фондаў музея, а таксама ўспаміны сям'і Міцкевічаў.

— Ідэя ўзнікла ў нас больш чым год таму. Яна нарадзілася ў тагачаснага дырэктара музея Аляксандра Васілевіча Храмога. Абмеркавалі яе, а пасля запрасілі далучыцца да працы Ахрэма Белабровіка, найвыдатнейшага вэб-дызайнера. Ён некалі супрацоўнічаў з музеямі ў праекце 3D-мадэляў беларускіх замкаў. І мы пайшлі на здзяйсненне такой ідэі, для таго каб ажывіць нашу экспазіцыю, — дзеліцца **вучоны сакратар Дзяржаўнага літаратурна-мемарыяльнага музея Якуба Коласа Антон АСТАПОВІЧ.** — Мы ведалі, што некалі ў экспазіцыі знаходзіўся макет дома, у якім Колас жыў з 1921 да 1927 года. Але гэты макет прыйшоў у дрэнны стан, і тады яго адрэстаўрыравалі, зрабіўшы механізаваным. Цяпер ён дазваляе ўбачыць, як выглядаў дом знутры. І паралельна, паколькі цяпер у музеях прымяняюцца самыя розныя мультымедыйныя прыстасаванні, мы пачалі распрацоўваць 3D-мадэль дома, у якім Якуб Колас жыў з 1927 да 1941 года.

Аднак ад ідэі зрабіць проста 3D-рэканструкцыю будынка стваральнікі праекта адмовіліся. Перш за ўсё таму, што калі інфармацыі пра знешні выгляд было ў прынцыпе дастаткова, то пра ўнутраныя інтэр'еры звесткі захаваліся толькі фрагментарна. Пайшлі іншым шляхам і пачалі працаваць над рэканструкцыяй гарадскога асяродка таго перыяду, дзе тады гэты дом знаходзіўся. Да работы далучыўся амаль што ўвесь калектыў. У прыватнасці, мой суразмоўца займаўся архіўна-бібліяграфічнымі вышукамі, а пасля да працэсу далучылі яшчэ і Паўла Растоўцава, якога ведаюць у тым ліку і як цудоўнага знаўцу Мінска. Так агульнымі сіламі аднаўлялі інфармацыю пра тагачасны ландшафт, рэльеф, забудову... Па апошняй якраз было мінімальна звестак, таму вырашылі драўляную забудову рэканструяваць па аналагах.

— Былі прадстаўлены цэлы шэраг праектаў драўляных дамоў Мінска канца XIX — пачатку XX стагоддзя, цэлы шэраг фотаздымкаў, і менавіта па гэтых аналагах драўляная забудова і аднаўлялася. Гэта не стапрацэнтна дакладная рэканструкцыя самой забудовы — гэта такі гіпатэтычны падыход па аналагах. І ў выніку атрымаўся найцудоўнейшы праект, — кажа Антон Уладзіміравіч. — Ён прайшоў у сваім развіцці некалькі этапаў. Напрыклад, калі мы сумесна з гістарычным музеем на іх плошчах рабілі выстаўку, прысвечаную 80-годдзю пачатку вайны, то ролік быў значна пашыраны. І ў яго ўвайшоў ужо менавіта той кавалак Мінска (вуліца Савецкая, лінія сучаснага праспекта), куды пазней і ўпісалі дом пісьменніка. Вядома, што ён быў драўляны, двухпавярховы. Акрамя гэтага, быў размешчаны цудоўны фотаздымак — на ім сярэдні сын Якуба Коласа Юрка Міцкевіч (здымак трыццатых гадоў XX стагоддзя), і гэта сімвал, бо Юрка пайшоў на фронт і прапаў без вестак. Тут можна паглядзець і на першы аўтамабіль пісьменніка. І ўсе гэтыя дэталькі ствараюць вельмі добрую атмасферу. Ведаеце, у нас ёсць трэйлер, зроблены з эфектам, быццам гэта кінахроніка таго часу. Калі я яго апублікаваў у сацыяльнай сетцы і жартоўна адзначыў, што знойдзена кінахроніка, якая алічбоўваецца ў музеі, то ў каментарыях некаторыя гэта ўспрынялі за праўду — настолькі ўдалая імітацыя ў нас атрымалася. Спадзяёмся, што гэты праект будзе карыстацца папулярнасцю і дадасць новых уражанняў нашым наведвальнікам.

Відэаролік стане часткай пастаяннай экспазіцыі пра беларускага класіка, якую супрацоўнікі музея збіраюцца абнавіць да юбілею, які адзначым у наступным годзе. Аднак ужо зараз у самых цікаўных і адданых прыхільнікаў творчасці Якуба Коласа ёсць магчымасць азнаёміцца з вынікам працы, якая ўносіць новыя эмоцыі ў аповед пра яго жыццё.

Алена ДРАПКО,
фота аўтара.

ТЭХНІЧНАЯ ЭЛІТА

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Сёння ў сістэме прафесійнай адукацыі ў нас прадугледжаны розныя траекторыі навучання, але, самае галоўнае, сярод іх няма тупіковых. Перад маладымі людзьмі адкрыты ўсе ўзроўні адукацыі, што забяспечвае ім устойлівае становішча на рынку працы. І зусім неабавязкова пачынаць прафесійны шлях з навучання ў ВНУ. Мы заўважылі, што абітурыентаў цікавяць прафесіі, якія маюць перспектыву развіцця ў рэальным сектары эканомікі. Прычым значэнне мае ўсё: і прыцягальнасць назвы, і змест падрыхтоўкі, і наяўнасць сучаснага адукацыйнага асяроддзя, якое дазваляе сфарміраваць адпаведныя кампетэнцыі, і кваліфікацыя педагогаў (ці здольныя яны зрабіць працэс навучання захапляльным).

Тэхнік-біятэхнолаг

Установы прафесійнай адукацыі працуюць у вельмі шчыльнай звязцы з арганізацыямі — заказчыкамі кадраў і аператыўна абнаўляюць кваліфікацыі.

«Галоўнае — адпавядаць тэндэнцыям не толькі сённяшняга дня, але і ўяўляць, якія прафесіі будуць запатрабаваныя ў перспектыве, што трэба сёння вывучаць, каб адпавядаць патрабаванням рынку працы на тры-чатыры гады наперад. Без гэтага сістэма прафесійнай адукацыі не зможа задаволіць патрабаванні, якія прад'яўляюць заказчыкі кадраў, — разважае **начальнік упраўлення прафесійна-тэхнічнай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі Міністэрства адукацыі Аляксандра ПЯТРОВА.** — Дыяпазон спецыяльнасцяў у нас дастаткова шырокі: 105 на ўзроўні прафесійна-тэхнічнай і каля 190 — на ўзроўні сярэдняй спецыяль-

«Прадпрыемствы ўкаранялі тэхналогіі, якія прыйшлі да іх з адукацыі».

най. Мы імкнёмся максімальна наблізіцца да патрабаванняў, якія дыктуе рынак працы: як у колькасным, так і ў якасным плане. Таму ў адных установах нейкія спецыяльнасці часова закрываюцца, затое адкрываюцца новыя, на выпускнікоў якіх ёсць попыт».

Напрыклад, у 2019 годзе ў філіяле РІПА «Маладзечанскі політэхнічны каледж» распачалася падрыхтоўка па новай спецыяльнасці «Вытворчасць біятэхналагічнай прадукцыі» з прысваеннем кваліфікацыі «Тэхнік-біятэхнолаг».

— Мы актыўна супрацоўнічаем з рэзідэнтам індустрыяльнага парка «Вялікі камень» — Беларускай нацыянальнай біятэхналагічнай карпарацыяй. Высокатэхналагічныя вытворчасці толькі адкрываюцца, а мы ўжо рыхтуем для іх кадры. Гэта сведчыць аб тым, што сістэма прафесійнай адукацыі развіваецца сінхронна, а недзе і апярэджваючы патрэбы эканомікі, — падкрэслівае Валерый Галубоўскі. — Праз два гады мы канстатуем, што цікавасць з боку маладых людзей да новай спецыяльнасці ёсць, пра што сведчаць і конкурсы падчас прыёмнай кампаніі. Моладзь бачыць, што заказчык гатовы даць сучасныя працоўныя месцы і забяспечыць адпаведны сацыяльны пакет для маладых спецыялістаў.

Яшчэ адна новая спецыяльнасць — «Арганізацыя тэхнічнага сэрвісу транспартных сродкаў». Будзем рыхтаваць спецыялістаў, здольных эксплуатаваць і рамантаваць электрамабілі. Попыт на такія кадры высокі, асабліва ў сувязі з шырокім укараненнем сеткі электразапраўачных станцый і ростам папулярнасці гэтага экалагічна чыстага віду транспарту. Створана і матэрыяльна-тэхнічная база для падрыхтоўкі навучэнцаў — рэсурсны цэнтр у філіяле РІПА «Мінскі дзяржаўны аўтамеханічны каледж імя акадэміка М. С. Высоцкага».

Рабочы і інжынер

У многіх краінах свету сёння вядуцца размовы пра перагляд падыходаў да рабочых спецыяльнасцяў і кваліфікацый. Некаторыя рабочыя спецыяльнасці або ўжо зніклі, або блізкія да знікнення. Замест іх з'яўляюцца іншыя, з прынцыпова новым узроўнем падрыхтоўкі. Цяпер, каб выконваць на вытворчасці спецыяльныя функцыі, рабочаму недастаткова валодаць толькі пэўнымі навыкамі — трэба мець шырокі дыяпазон ведаў у сумежных галінах.

З 2011 года ва ўстановах прафесійнай адукацыі нашай краіны пачалі рыхтаваць рабочых з сярэдняй спецыяльнай адукацыяй, паколькі інтэграваліся функцыі рабочага, тэхніка і інжынера. Так з'явіўся клас высокакваліфікаваных рабочых, якія кіруюць вытворчымі працэсамі і высокатэхналагічным абсталяваннем. Гэтая праграма ўведзена, напрыклад, па спецыяльнасці «Эксплуатацыя мехатронных сістэм прамысловага абсталявання». Выпускнікі, якія яе атрымалі, запатрабаваныя ў машынабудаванні, станкабудаванні, радыёэлектроннай, перапрацоўчай, харчовай прамысловасці. А ў каледжы інфармацыйна-камунікацыйных тэхналогій Акадэміі сувязі ў гэтым годзе адкрылася новая спецыяльнасць «Інфармацыйныя кабельныя сеткі».

Цэнтры кампетэнцый

— Авалоданне прафесіяй немагчымае без тэхналогій і абсталявання, якія адпавядаюць сучасным патрабаванням. Каб навучэнцы мелі доступ да высокатэхналагічнага абсталявання, у краіне створаны 51 рэсурсны цэнтр ва ўстановах сярэдняй спецыяльнай і прафесійна-тэхнічнай адукацыі. Яны досыць раўнамерна размеркаваныя па рэгіёнах. 19 з іх маюць інавацыйнае абсталяванне, дзякуючы якому стала магчымай апераджальная падрыхтоўка: каб нашы выпускнікі праз тры-чатыры гады адпавядалі патрабаванням, якія будуць прад'яўляцца на вытворчасці будучыні, — кажа Аляксандра Пятрова.

Рабочаму недастаткова валодаць толькі пэўнымі навыкамі — трэба мець шырокі дыяпазон ведаў у сумежных галінах.

Рэсурсныя цэнтры дзейнічаюць па прынцыпе сеткавага ўзаемадзеяння паміж установамі прафесійнай адукацыі. З гэтага вучэбнага года іх база будзе выкарыстоўвацца таксама і для практычнага навучання студэнтаў вышэйшых навучальных устаноў. Дарэчы, у новай рэдакцыі Кодэкса аб адукацыі рэсурсныя цэнтры будуць пераймянаваныя ў цэнтры кампетэнцый, што адпавядае іх зместу і сутнасці.

Як адзначыў Валерый Галубоўскі, далучэнне нашай краіны ў 2014 годзе да сусветнага руху WorldSkills адкрыла перад сістэмай прафесійнай адукацыі новыя магчымасці. Галоўная мэта WorldSkills — папулярызацыя рабочых прафесій у сучасным грамадстве, у тым ліку праз правядзенне нацыянальных і міжнародных спаборніцтваў, якія яшчэ называюць алімпіядай у прафесійным майстэрстве. У сусветнага руху WorldSkills ёсць дэвіз «Удасканальвай свет прафесійнымі навыкамі».

Кожныя два гады праходзіць сусветнае першынство ў шасці сферах: транспарт і лагістыка, будаўніцтва і тэхналогіі будаўнічай вытворчасці, тэхналогіі вытворчасці і тэхналогіі машынабудавання, інфармацыйна-камунікацыйныя тэхналогіі, творчыя прафесіі і сацыяльна-бытавое абслугоўванне. Але спаборніцтвы праводзяцца не дзеля саміх спаборніцтваў. Іх фармат выкарыстоўваецца для таго, каб спрыяць распаўсюджванню ў свеце міжнародных прафесійных стандартаў. Прафесійныя стандарты WorldSkills — гэта стандарты заўтрашняга дня.

Значэнне мае ўсё: і прыцягальнасць назвы, і змест падрыхтоўкі, і наяўнасць сучаснага адукацыйнага асяроддзя, якое дазваляе сфарміраваць адпаведныя кампетэнцыі, і кваліфікацыя педагогаў (ці здольныя яны зрабіць працэс навучання захапляльным).

— Развіваючы ў Беларусі гэты рух, мы праследавалі тры мэты, — канстатуе Валерый Галубоўскі. — Перш за ўсё, гэта абнаўленне зместу вучэбных праграм у адпаведнасці з міжнароднымі стандартамі. Рыхтуючы зборную, мы бачым заданні, якія распрацоўваюцца сусветнымі экспертамі, і разумеем, да чаго трэба імкнуцца. Таксама нам удалося ўдасканаліць механізм узаемадзеяння заказчыкаў і кадраў. Удзельнічаючы ў падрыхтоўцы нашых хлопцаў і дзяўчат да нацыянальнага альбо сусветнага чэмпіянату, зацікаўленыя прадпрыемствы бачаць станоўчыя эфекты, якія могуць атрымаць ад такога супрацоўніцтва. Ведаю нямала выпадкаў, калі прадпрыемствы ўкаранялі тэхналогіі, якія прыйшлі да іх з адукацыі. Конкурснае вытворчае заданне сусветнага ўзроўню сумесна выконваюць прадстаўнікі адукацыі і вытворчасці, укараняючы складаныя сучасныя тэхналогіі. Дарэчы, каб зразумець, наколькі кампетэнцыі, якімі валодаюць навучэнцы і выпускнікі беларускіх устаноў адукацыі, адпавядаюць сусветным стандартам падрыхтоўкі спецыялістаў, трэба выкарыстоўваць міжнародныя індыкатары якасці. А гэта стала магчымым дзякуючы руху WorldSkills. Яшчэ адзін эфект — з'яўленне новых спецыяльнасцяў. Так, па выніках трэцяга чэмпіянату Worldskills з'явілася патрэба ў спецыялістах у сухім будаўніцтве. Быў распрацаваны адпаведны адукацыйны і прафесійны стандарт і адкрыты набор.

Яшчэ адзін несумненны плюс руху WorldSkills — павышэнне прывабнасці сістэмы прафесійнай адукацыі ў вачах моладзі. На спаборніцтвы часта прыходзяць школьнікі, якія знаёмяцца з сучаснымі прафесіямі і з цікавасцю назіраюць за работай канкурсантаў. Гэта выдатны спосаб прафарыентацыі і агітацыі на карысць рабочых прафесій.

Сачыць за мерапрыемствамі «Тыдня прафесійнай адукацыі» можна на аднайменным YouTube-канале, а пазнаёміцца з падрабязным раскладам на кожны дзень — на сайце www.profiweek.by.

Прафарыенцір

Цень на дзень: хімія з акцэнтам на практыку

Сталічныя школьнікі на адзін дзень сталі студэнтамі хімічнага факультэта БДУ дзякуючы старту прафарыентацыйнага праекта «Chemical Shadow day BSU — Цень на Дзень БДУ». Акцыя была ініцыяваная студэнтамі хімфака для знаёмства старшакласнікаў з прафесіяй хіміка і аказання ім дапамогі ў выбары будучай спецыяльнасці і месца вучобы.

Першымі ўдзельнікамі сталі старшакласнікі, якіх адабралі па выніках ацэньвання іх матывацыйных лістоў. Унікальнасць праекта заключаецца ў атрыманні магчымасці школьнікам правесці дзень у навуковых лабараторыях, каб канчаткова вызначыцца з кірункам будучай прафесіі. Сёння падрыхтоўка хімікаў у БДУ праводзіцца па шасці спецыяльнасцях, кожная з якіх мае сваю спецыфіку з улікам спалучэння фундаментальных ведаў і навуковага падыходу. Акцэнт у дадзеным праекце зроблены на пашырэнні ўяўлення школьнікаў аб практычным значэнні хімічных навук.

Для хлопцаў і дзяўчат правялі экскурсіі па лабараторыях факультэта і Навукова-даследчага інстытута фізіка-хімічных праблем. Школьнікі змаглі далучыцца да работы навукоўцаў, даведацца аб інавацыйных распрацоўках, убачыць хімічныя доследы ў рэальнасці і атрымаць адказы на пытанні, якія іх цікавяць, ад вядучых навуковых спецыялістаў.

Так, гасцей запрасілі ў лабараторыі раствораў цэлюлозы і прадуктаў іх перапрацоўкі, хіміі свабодных радыкалаў, тэхналогіі лекаў, біяхіміі лекавых прэпаратаў, лекавых прэпаратаў на аснове поліцукрыдаў і іншыя. Акрамя таго, абітурыенты атрымалі кансультацыйную дапамогу па пытаннях паступлення на хімічны факультэт.

Плануецца, што акцыя будзе праводзіцца рэгулярна, два разы на год. Пакуль яна носіць пілотны характар, каб ацаніць яе запатрабаванасць сярод школьнікаў.

Хімічны факультэт БДУ ўяўляе сабой найбуйнейшы навукова-даследчы і педагагічны комплекс. Студэнты маюць магчымасць стажыравацца ў аўтарытэтных навукоўцаў і працаваць над сумеснымі праектамі. Будучыя хімікі атрымліваюць фундаментальныя тэарэтычныя веды і вучацца прымяняць іх на практыцы, авалодваюць найноўшымі методыкамі хімічнага аналізу і даследавання.

Матэрыялы падрыхтавала Надзея НІКАЛАЕВА.

Дзень, які нам варта адзначаць

«К ШЧАСЦЮ Ў ШЫРОКІЯ ДАЛІ...»

Падзел і ўз'яднанне Беларусі ў творчасці Якуба Коласа

15 мая 1921 года Якуб Колас разам з сям'ёй пасля шасці гадоў разлукі з радзімай прыязджае ў Мінск. Родную зямлю паэт быў вымушаны пакінуць у сувязі з падзеямі Першай сусветнай вайны. У верасні 1915 года Якуб Колас быў мабілізаваны ў царскую армію. Пасля вучобы ў Аляксандраўскім ваенным вучылішчы ў Маскве ён накіроўваецца ў запасны полк у Пярмі. У ліпені 1917 года пісьменніка прызначаюць начальнікам эшалона і накіроўваюць на Румынскі фронт. У хуткім часе паэт цяжка захварэў і быў камісаваны з арміі. Якуб Колас прыязджае ў горад Абаянь Курскай губерніі, там разам з сынамі Данілам і Юркам жыве жонка паэта Марыя Дзмітрыеўна. На Куршчыне пісьменнік працуе настаўнікам і школьным інспектарам. У многіх паэтычных радках Якуба Коласа адчуваецца сум па роднай краіне і жаданне хутчэй вярнуцца ў родны кут:

Благаслаўлёны час той будзе,
Калі ў родным сваім людзе
Куточак бацькаў прывітаю
І радасць жыцця там пазнаю...

Вяртанне на радзіму стала магчымым толькі па хадатайніцтве Наркамасветы БССР. Родная зямля дае сілы для плённай літаратурнай працы. З друку выходзяць «Казкі жыцця» (1921), зборнік вершаў «Водгулле» (1922), аповесць «У палескай глушы» (1923), паэмы «Новая зямля» (1923) і «Сымон-музыка» (1925).

Але шчасце паэта не было поўным. Для Якуба Коласа сумнай падзеяй стаў Рыжскі мірны дагавор, згодна з якім да Польшчы адышла Заходняя Беларусь. *«К чорту іх межы! К д'яблу граніцы! Нашы тут гоні, бары!»* — гнеўна пісаў Якуб Колас у вершы «Беларускаму люду». На тым баку ад мяжы засталіся родныя і блізкія, сябры і знаёмыя пісьменніка. Як жа горка было паэту ад таго, што ён не змог правесці ў апошні шлях сваю маці, якой не стала ў 1929 годзе, паехаць на пахаванне было немагчыма.

Якуб Колас з жонкай Марыяй Дзмітрыеўнай і сынам Данілам. Перм, 1917 год.

«Беларуская зямля па Рыжскім дагаворы, якім заканчвалася вайна з белапанскай Польшчай, — пісаў Якуб Колас, — *была падзелена на дзве амаль роўныя часткі. Балюча было ўсведамляць, што мяжа, раздзяляўшая адналітную краіну, прайшла па самым сэрцы яе»*.

Толькі праз дваццаць гадоў пасля разлукі з малой радзімай давялося Якубу Коласу пабачыць яе з акна вагона, калі ён у 1935 годзе ехаў у Парыж на Міжнародны кангрэс пісьменнікаў у абарону міру. *«З вялікім хваляваннем і жалем пазіраў я на тыя мясціны,* — пісаў Я. Колас, — *дзе калісь хадзіў я і ездзіў. Тыя ж убогія, вузенькія палоскі зямлі, тыя ж панскія маёнткі... Усюды на станцыях пышныя постаці паноў, паўпанкаў і розных дробных шляхцюкоў. І толькі дзе-нідзе на задворках мільгала заношаная світка беларуса»*. Уражанні і перажыванні ад паездкі вылiлiся ў верш «З дарогі»:

І горкім палыном
Павеяла ад песні, ўжо забытай...
Мой родны край і дом
Пад белым пад арлом!
Нядоляю ты цяжкаю спавіты.
І я, твой родны сын,
Чужынцам у табе сябе
ўжо адчуваю...

Якуб Колас піша вершы, у якіх рэзка выступае супраць гвалту над жыхарамі Заходняй Беларусі — «Панам», «Братам Заходняй Беларусі», «Ворагам», «Панам-ваякам», «Польскім катам» і інш.

У студзені 1927 года «Савецкая Беларусь» друкуе падпісаны Коласам, Купалам, Піятуховічам, Замоцiным і іншымі зварот да вучоных Захаду ў сувязі з разгромам Беларускай сялянска-работніцкай грамады і масавым тэрорам у Заходняй Беларусі. У гэтым жа нумары змешчаны верш Коласа «Братам Заходняй Беларусі (на разгром Грамады)»:

Няхай паны ў сваёй дурноце
Мацней сціскаюць абцугі,
Каб вас душыць у злосным гнёце.
Каб на калючым панскім дроце
Павесіць скарб наш дарагі...
Няхай шалее гэта зграя,
Няхай чадзіць «святы» дурман.
Каб выбіць з бедняга ратая
Прагненне к волі таго краю,
Дзе не прышчэпіцца больш пан...

Якуб Колас упэўнены, што *«мінецца ліха-гора, і панскі шал затхнецца скора, бо стукне молат па панах»*. Так, у вершы «Заходняй Беларусі» паэт піша:

О Беларусь у польскіх межах!
Цябе распялі на крыжы,
Твой дом запоўнілі вужы,
І дзеліць кат тваё адзежы.
Але ўсяму свая ёсць мера:
Надыдзе неўнікнёны час,
І будзе суд заслужаны мас, —
Адплату ён нясе вам, зверы!

Прыйшоў час, і *«магутная Чырвоная Армія перайшла граніцу і ў некалькі дзён вызваліла Заходнюю Беларусь, несучы ёй доўгачаканае збавенне і волю,* — пісаў Колас. — *Не было канца радасці беларускага народа. З якою шчырасцю, з якім захапленнем сустракаў ён сваіх братоў, воінаў Чырвонай Арміі! Гэта былі незабыўныя дні, гэта было шчаслівае адраджэнне народа, які амаль дваццаць гадоў жыў у цяжкай панскай няволі»*.

19 верасня 1939 года ў газеце «Звязда» Якуб Колас друкуе артыкул «Браты Заходняй Беларусі», у якім вітае працоўных Заходняй Беларусі з днём вызвалення. У газеце «Звязда» ад 22 верасня 1939 года быў змешчаны верш Коласа «Свайму народу»:

На простар, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою, —
Сотні новых і ясных дарог
Рассцілае жыццё прад табою!..
Новай доляй узыходзіць зара,
Будзеш жыць ты без панскай апекі:
Адышла, адцвіла іх пара,
І панам не вярнуцца навекі...

На гэту ж тэму напісаны верш «Гудзе зямля, дрыжаць лясы...», які быў надрукаваны ў газеце «Звязда» 5 кастрычніка 1939 г.:

Няма граніц, няма паноў —
Сышло іх панаванне:
Збуцвеўшы лад былых вякоў
З магілы не паўстане...

8 кастрычніка 1939 года Якуб Колас у складзе брыгады беларускіх пісьменнікаў (Купала, Бядуля, Аксельрод, Маўр, Паслядовіч і інш.) выязджае ў Беласток для правядзення творчых вечароў і ўдзелу ў падрыхтоўцы да выбараў у Народны сход. Газета «Звязда» друкуе артыкул Коласа «Народам Заходняй Беларусі» пад газетным загалоўкам «Працоўныя Заходняй Беларусі! Адзіным фронтам ідзіце на выбары народных прадстаўнікоў у Народнае Сабранне». У Беластоку сумесна з Купалам Колас піша зварот да пісьменнікаў Заходняй Беларусі, дзе заклікае іх у вольную сям'ю песняроў і пісьменнікаў і працягвае руку братняй дапамогі. 11 кастрычніка Колас выступае з прамовай на сустрэчы з беластоцкай інтэлігенцыяй, чытае верш «Свайму народу», 12 кастрычніка выступае на вечары культуры ў тэатры «Апалон», 13 кастрычніка выступае з прамовай на перадвыбарчым сходзе настаўнікаў Беластока, 15 кастрычніка разам з Янкам Купалам вяртаецца ў Мінск. У той жа дзень у газеце «Звязда» быў змешчаны верш «Радасная сустрэча».

25 кастрычніка датуецца верш «Наперад», які ўпершыню быў змешчаны ў газеце «Звязда» 28 кастрычніка. Пазней верш друкаваўся з падзагалоўкам «Да дня 28.Х.1939». У гэты дзень дэпутаты Народнага Сходу Заходняй Беларусі ў Беластоку прынялі рашэнне аб далучэнні Заходняй Беларусі да БССР.

Якуб Колас і Янка Купала на сустрэчы з настаўнікамі Беластока. 1939 год.

Дні беспрасвецця ў нябыт адышлі,
Сонца ўзыходзіць над краем.
Вольныя людзі раскутай зямлі,
Песняю вас мы вітаем.
Збіты кайданы чорнае ночы,
Сцёрты старыя скрыжалі.
Смела наперад, люд наш рабочы,
К шчасцю ў шырокія далі...

28 кастрычніка Колас удзельнічае ў рабоце Народнага Сходу Заходняй Беларусі, выступае з прывітальнай прамовай.

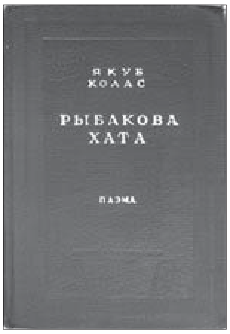

Вокладка кнігі «Рыбакова хата».

У лісце да Сяргея Гарадзецкага ад 2 лістапада 1939 года Якуб Колас піша: «Вчера возвратился из поездки в Западную Белоруссию. Ездил в составе делегации от трудящихся Советской Белоруссии для приветствия Народного собрания. Потрясающее, глубоко волнующее впечатление произвело это собрание. Мне никогда еще не случалось видеть такой съезд, такой народный сход, где бы с такой силой изливалась душа народа, его горькая обида... Меня также глубоко взволновало и то обстоятельство, что белорусский народ не забыл и своих певцов, меня и Купалу, и выразил нам огромную свою признательность... Я встретил много лиц, рассказавших о своём жизненном пути. Сколько тем для поэта и писателя!..»

Якуб Колас пачынае працу над новай паэмай «Рыбакова хата». Ва ўступе да публікацыі ў газеце «Савецкі селянін», дзе быў апублікаваны ўрывак з паэмы, паэт адзначаў: «Тэма і змест паэмы — барацьба беларускага народа за сваё нацыянальнае і сацыяльнае вызваленне з-пад панскага гнёту».

4 лістапада 1939 года ў газеце «Звязда» друкуецца верш «Вольнаму народу», які напісаны Коласам з нагоды прыняцця 2 лістапада 1939 года закона аб уключэнні Заходняй Беларусі ў склад СССР і ўз'яднанні яе з БССР:

Спета бясслаўна панская песня.
Кончана з панам, пан не ўваскрэсне,
У край наш не знойдзе дарог.
Вольным народам сталі вы сёння.
Вашы ўсе пожні, вашы ўсе гоні,
І шлях вам, як сонца, пралёг...

Васіліна МІЦКЕВІЧ,
галоўны захавальнік фондаў Дзяржаўнага літаратурна-мемарыяльнага музея Якуба Коласа.

УЗБЕКІСТАН — БЕЛАРУСЬ

Згадваючы Якуба Коласа, Сцяпана Ліхадзіеўскага...

У Выдавецкім доме «Звязда» прайшла сустрэча з гасцямі з Узбекістана. Да журналістаў і кнігавыдаўцоў завіталі дарадца Пасольства Рэспублікі Узбекістан у Рэспубліцы Беларусь Рахматула НАЗАРАЎ і дырэктар Цэнтра народнай дыпламатыі Шанхайскай Арганізацыі Супрацоўніцтва ва Узбекістане Кабулжан САБІРАЎ.

Падчас размовы, прысвечанай сучаснаму стану развіцця беларуска-ўзбекскіх сувязяў у гуманітарнай, культурнай, літаратурнай сферах, былі выказаны цэлы шэраг прапаноў аб сумесных ініцыятывах.

— У нас, у Ташкенце, у галоўнай бібліятэцы краіны працуе аддзел літаратуры краін ШАС — і паўнавартасных членаў арганізацыі, і назіральнікаў, — расказаў спадар Кабулжан Сабіраў. — Ёсць і кнігі з Беларусі — на беларускай і рускай мовах. Спадзяёмся, што гэты аддзел у найбліжэйшы час будзе істотна папоўнены літаратурай, выдадзенай у Мінску. Зусім нядаўна мы выдалі на ўзбекскай мове шыкоўна аформленую анталогію казак краін ШАС. Цяпер гэты ўнікальны зборнік з 88 казак розных народаў перакладзены на кітайскую мову. У хуткім часе пабачыць свет і анталогія на рускай мове. Упэўнены, што праект будзе рэалізаваны і ў Беларусі. Мы памятаем пра повязь з Узбекістанам народнага песняра Беларусі Якуба Коласа, а таксама паэтаў, празаікаў, перакладчыкаў Эдзі Агняцвет, Сцяпана Ліхадзіеўскага, іншых беларускіх мастакоў слова. Лічым, што вельмі важна было б скласці анталогію іх твораў, прысвечаных Узбекістану, і выдаць яе ў перакладзе на ўзбекскую мову.

У сваю чаргу дырэктар — галоўны рэдактар Выдавецкага дома «Звязда» Алесь Карлюкевіч звярнуў увагу на шэраг здзейсненых у Беларусі выдавецкіх і медыйных праектаў, прысвечаных розным аспектам беларуска-ўзбекскіх гістарычных, культурных сувязяў.

— Сярод заснавальнікаў нашага Цэнтра народнай дыпламатыі — і Саюз пісьменнікаў Узбекістана, — падкрэсліў Кабулжан Сабіраў. — І гэта абавязвае нас зрабіць мастацкі пераклад адным з найважнейшых кірункаў народнай, літаратурнай дыпламатыі.

Раман СЭРВАЧ.

ПЕРШАЯ КРЫПТАРЭСПУБЛІКА

Навошта Сальвадор прызнаў біткоін?

Невялікая цэнтральнаамерыканская дзяржава Сальвадор на гэтым тыдні аказалася сярод цэнтральных загалоўкаў сусветных інфармагенцтваў. Днямі тут упершыню ў свеце прызналі галоўную крыптавалюту біткоін законным плацежным сродкам. У адпаведнасці з законам, які ўступіў у сілу 7 верасня, усе прадпрыемствы і арганізацыі абавязаны прымаць «крыпту» для аплаты тавараў і паслуг нароўні з доларам ЗША. Уласнай валюты гэтая краіна не мае. Навошта Сальвадор прызнаў біткоін?

ПРОПУСК У «ЛІЧБУ»

Раней грашовай адзінкай краіны быў сальвадорскі калон. Пасля ад выкарыстання гэтай валюты ўрад Сальвадора адмовіўся. З 2001 года ў краіне выкарыстоўваецца долар ЗША. Калон цалкам выведзены з абарачэння ў 2004-м.

Харызматычны і папулярны 40-гадовы прэзідэнт Сальвадора Наіб Букеле, які ініцыяваў прыняцце закона аб біткоіне, сцвярджае, што гэтая мера падштурхне эканамічны рост і зробіць прасцейшым і таннейшым перавод на радзіму сродкаў, якія зарабляюць сальвадорцы за мяжой. «У кароткатэрміновай перспектыве гэта створыць працоўныя месцы, забяспечыць фінансавую інклюзію тысячам людзей, якія сёння знаходзяцца за межамі фармальнай эканомікі», — заявіў прэзідэнт Сальвадора прывёў у «Твітэры» наступныя разлікі: нават калі максімальная капіталізацыя біткоіна складала 680 мільярдаў долараў, то ўкладанне нават аднаго працэнта гэтых сродкаў павялічыць ВУП Сальвадора на чвэрць.

Паводле яго слоў, каля 50 тысяч грамадзян краіны ўжо карыстаюцца біткоінам, адзначыла «Бі-бі-сі». «Упершыню ў гісторыі погляды ўсяго свету накіраваны на Сальвадор, і гэта адбудзецца дзякуючы біткоіну», — напісаў раней Букеле ў «Твітэры». Пры гэтым кіраўнік дзяржавы прызнаў, што «любы праект, які нацэлены ў будучыню, не прыносіць выніку на наступны дзень або праз месяц». Нацыянальны кангрэс, дзе большасць належыць прыхільнікам прэзідэнта, у чэрвені прыняў прадстаўлены ім законапраект праз суткі пасля яго паступлення ў палату.

Што вядома пра прэзідэнта-рэфарматара Наіба Букеле? Ён нарадзіўся ў 1981-м у Сан-Сальвадоры, яго продкамі былі палесцінскія мігранты. Ва ўзросце 18 гадоў заснаваў сваю першую кампанію. Пачаў палітычную кар'еру ў партыі левага кшталту «Фронт нацыянальнага вызвалення імя Фарабунда Марці». Быў выключаны з партыі за «непавагу» да правоў жанчын і за тое, што кінуў яблыкам у аднаго з рэгіянальных лідараў. Эксперты апісвалі яго як апартуніста і антысістэмнага палітыка. Ён тройчы змяняў палітычныя партыі перад рознымі выбарамі. Букеле перамог на выбарах прэзідэнта летам 2019 года. Пры ўступленні на пасаду прызначыў ва ўрад восем жанчын, у тым ліку сем кіраўнікоў міністэрстваў.

Паводле ацэнкі Букеле, грамадзяне будуць эканоміць дзякуючы новаўвядзенню да 400 мільёнаў долараў у год. Летась пераводы з-за мяжы ад паўтара мільёна сальвадорцаў, якія працуюць у асноўным у ЗША, склалі 5,9 мільярда долараў, ці амаль чвэрць — 23 працэнты ВУП Сальвадора, — найвышэйшы паказчык у свеце. Банкі спаганяюць за падобныя пераводы камісію, яны могуць займаць некалькі дзён, і часам жыхарам краіны неабходна прыходзіць па грошы асабіста.

Дырэктар праекта Bitcoin Beach, які займаецца прасоўваннем крыптавалюты ў Сальвадоры, Майк Петэрсан адзначыў, што ў адрозненне ад ЗША і Еўропы большасць сальвадорцаў не маюць банкаўскіх рахункаў і магчымасці карыстацца плацежнымі дадаткамі. «Цяпер яны атрымліваюць пропуск у лічбавы свет, змогуць разлічвацца анлайн, пасылаць адзін аднаму грошы на адлегласці ў сотні міль, і ўсё гэта пры амаль нулявой камісіі», — заявіў ён.

> **Харызматычны і папулярны 40-гадовы прэзідэнт Сальвадора Наіб Букеле, які ініцыяваў прыняцце закона аб біткоіне, сцвярджае, што гэтая мера падштурхне эканамічны рост і зробіць прасцейшым і таннейшым перавод на радзіму сродкаў, якія зарабляюць сальвадорцы за мяжой.**

Петэрсан не сумняваецца, што станоўчы эфект неўзабаве праявіцца сябе. «Людзі змогуць назапашваць, каб зрабіць у сваім доме новы дах, купіць карову ці пасляць дзяцей у школу — тое, чаго раней яны былі пазбаўлены», — кажа ён.

«Гэта павінна быць выгадна. Мае родныя ў ЗША змогуць пераводзіць грошы амаль бясплатна», — сказала агенцтву Reuters Рэйна Ісабэль Агілар, гаспадыня крамы ў горадзе Эль-Зонтэ за 50 кіламетраў на паўднёвы захад ад сталіцы краіны Эль-Сальвадора. Мільёны жыхароў могуць атрымаць прамую выгаду ад увядзення біткоіна ў якасці нацыянальнай валюты ўжо цяпер. Грамадзяне, якія ўстановяць на сваіх тэлефонах спецыяльна створаны для гэтага дадатак-крыптакашалёк Chivo, атрымаюць каля 30 долараў у біткоінах.

ВІРТУАЛЬНАЕ КАЗІНО

Урад таксама ўстанавіў па ўсёй краіне дзвесце электронных банкаматаў для канвертавання біткоіна ў долары без камісіі. Некаторыя з іх ахоўваюць ваенныя, каб не дапусціць вандалізму з боку праціўнікаў крыптавалюты. У пачатку верасня фінансавая камісія заканадаўчага сходу Сальвадора зацвердзіла траставы фонд у памеры 150 мільёнаў долараў для падтрымкі плана па легалізацыі біткоіна. З часам гэтая сума можа быць павялічана.

Сальвадор называюць краем азёр і вулканаў, паколькі на невялікай тэрыторыі дзяржавы знаходзіцца вялікая колькасць як патухлых, так і дзеючых вулканаў. Адпаведна, у краіне дастаткова актыўна развітая геатэрмальная энергетыка. У выніку, як заўважыў Наіб Букеле, у Сальвадоры будзе рэалізаваны майнінг біткоіна з дапамогай вулканаў.

Для падтрымкі Сальвадора карыстальнікі сацыяльных сетак Twitter і Reddit пачалі скупляць «біткі». Яны зладзілі акцыю, у рамках якой прапаноўваецца выдаткаваць 30 долараў на куплю невялікай долі біткоіна. Зрэшты, далёка не ўсе сальвадорцы сустрэлі інавацыю з аптымізмам. Людзі асцерагаюцца, што валатыльнасць — зменлівасць кошту біткоіна — можа негатыўна адбіцца на сацыяльных выплатах.

Паводле вынікаў даследавання, праведзенага Цэнтральнаамерыканскім універсітэтам (UCA), большасць жыхароў Сальвадора выказаліся супраць рашэння ўлад увесці біткоіны ў якасці законнага плацежнага сродку. Яшчэ напярэканцы жніўня ў сталіцы Сальвадора ўспыхнулі пратэсты — сотні незадаволеных грамадзян выйшлі на вуліцы. Лацінаамерыканцы асцерагаюцца, што ўкараненне крыптавалюты паспрые карупцыі, паведаміў Business Insider.

Эксперты мяркуюць, што пратэсныя настроі ў Сальвадоры ў тым ліку выкліканыя страхам перад невядомасцю. Як паказала апытанне навуковага выдання Disruptiva, 30 % насельніцтва краіны паняцця не маюць, што такое біткоін, а больш за палову рэспандэнтаў назвалі рашэнне ўрада «цалкам няправільным». «Мае дочкі, якія працуюць у ЗША, сказалі, што яны лепш будуць плаціць 10–15 долараў за перавод ста долараў звычайным спосабам. З біткоінам яны адчувалі б сябе няўпэўнена», — сказаў карэспандэнту Reuters мясцовы жыхар Хуліа Рамірэс.

Сусветны банк, МВФ і сусветныя фінансавыя аналітыкі таксама сумняваюцца ў правільнасці рашэння Сальвадора. «Гэта можа быць і пачаткам рэалізацыі доўгатэрміновага плана па ўвядзенні ўласнай крыптавалюты, «стэйблкоіна», якая будзе забяспечана замежнымі актывамі і заклікана паступова выцесніць з эканомікі долар», — мяркуе лонданская газета Financial Times.

Эксперты не выключаюць, што легалізацыя біткоіна прытармозіць выдачу Сальвадору запланаванай пазыкі МВФ у памеры мільярда долараў. Агенцтва Moody's панізіла крэдытны рэйтынг Сальвадора, што можа адбіцца на кошце яго даўгавых абавязацельстваў, намінаваных у доларах. У прыватнасці, фінансавыя аналітыкі асцерагаюцца, што выкарыстанне біткоіна можа дапамагаць адмыванню грошай. Таксама кажуць аб звязаных з ім высокіх макраэканамічных рызыках і юрыдычнай нявызначанасці. Па меркаванні эканаміста Цэнтральнаамерыканскага інстытута бюджэтных даследаванняў Рыкарда Кастанеды, «урад паставіў на кон больш за 200 мільёнаў долараў у віртуальным казіно, і гэта грошы падаткаплацельшчыкаў».

У ПЕРШЫ СВЕТ

У адказ на такія сумненні Букель выклаў у «Твітэры» відэа ў стылістыцы фільма Квенціна Таранціна «Джанга вызвалены». У ім ён сячэ рабагандляра з эмблемай МВФ замест твару. «Час скончыць з ранейшай парадыгмай! Сальвадор мае права імкнуцца ў «першы свет», — абвяшчаў подпіс. Пазней Букель выдаліў свой твіт.

Напярэдадні ўвядзення «крыпты» ў якасці нацыянальнай валюты Сальвадор купіў 400 «біткоў» (каля 20 мільёнаў долараў па бягучым курсе), што прывяло да рэзкага росту курсу крыптавалюты: ён перавысіў 52 тысячы долараў. Праўда, літаральна праз некалькі гадзін інвестары пачалі ўсведамляць рызыкі, і курс апусціўся да прыкладна $50 тыс. У дзень, калі краіна афіцыйна прызнала токен, яе мясцовую сістэму крыптакашалькоў Chivo прыйшлося часова адключыць з-за цяжкасцяў з прапускной здольнасцю, растлумачыў Bloomberg. У выніку «крыпта» зноў патаннела. Кошт біткоіна знізіўся да $42,8 тысячы, вынікае з даных крыптавалютнай біржы Binance. Наіб Букель распавёў у сваім мікраблогу, што краіна скарысталася сітуацыяй і падчас падзення купіла 150 біткоінаў у дадатак да ўжо набытых напярэдадні 400. «Падобна, зніжкі скончыліся», — напісаў Букель, калі кошт крыптавалюты стаў расці.

Вопыт Сальвадора дапаможа зразумець рызыкі прызнання біткоіна і іншых крыптавалют афіцыйным плацежным сродкам. Такое меркаванне выказаў ТАСС кіраўнік Асацыяцыі ўдзельнікаў рынку электронных грошай і грашовых пераводаў Віктар Достаў. «У нас будзе выдатны краінавы эксперымент. І па выніку мы праз нейкі час на іх прыкладзе зразумеем рызыкі такой гісторыі, рызыкі афіцыйнага прызнання біткоіна і іншых крыптавалют — у прыватнасці, як яны ўплываюць на дзяржаўную манетарную палітыку», — заўважыў эксперт.

Палітыку Сальвадора падтрымаў Цэнтральнаамерыканскі банк эканамічнай інтэграцыі (CABEI). Пазіцыю CABEI, як аб'яднанага органа, падтрымліваюць яго краіны-члены, сярод якіх Гватэмала, Гандурас, Нікарагуа, Коста-Рыка, Панама, Дамініканская Рэспубліка, Беліз, Мексіка, Аргенціна, Калумбія, Іспанія, Куба, Паўднёвая Карэя. Гэта сведчыць аб тым, што большасць з іх згодных з рашэннем Сальвадора. Ёсць шэраг дзяржаў, якія ў будучыні могуць прыняць біткоін у якасці сродку плацяжу.

> **Вопыт Сальвадора дапаможа зразумець рызыкі прызнання біткоіна і іншых крыптавалют афіцыйным плацежным сродкам.**

Такія крокі абумоўлены рынкавай кан'юнктурай. Кіраўнік нью-ёркскай даследчай кампаніі Chainalysis Майкл Гранагер, які з'яўляецца таксама сузаснавальнікам крыптабіржы Kraken, заявіў, што, па яго ацэнцы, біткоін да канца гэтага года пераадолее ўзровень у 100 тысяч долараў. Эксперт мяркуе, што крыптавалюта № 1 знаходзіцца ў фазе цэнавага ўздыму. Standard Chartered, адзін з вядучых брытанскіх банкаў, выпусціў сваю першую справаздачу, прысвечаную крыптарынку. Згодна з інфармацыяй, да якой атрымалі доступ журналісты, аналітыкі фінансавай установы чакаюць знаходжанне біткоіна ў межах ад 50 да 175 тысяч долараў.

Захар БУРАК.

ЧЫМ ХАТА БАГАТА

Бытавая тэхніка: карысная і бессэнсоўная

Няхай жыве навукова-тэхнічны прагрэс, які робіць наша жыццё лягчэйшым! Бытавая тэхніка сёння прадстаўлена ў такім шырокім асартыменце, што разбягаюцца вочы. І здаецца, што трэба наогул усё — такое прыгожае, такое «смарт», якое адкрывае столькі шляхоў «расфарбаваць шэрыя будні».

Іншая справа, што бытавая тэхніка — задавальненне зусім не таннае. Але не будзем разважаць на тэму матэрыяльных магчымасцяў сярэднестатыстычнай беларускай сям'і. Пагаворым аб рэальнай неабходнасці таго ці іншага «памочніка» ў вашым жыцці. Як не марнаваць грошы на непатрэбныя «прыбамбасы», а захаваць іх для сапраўды карысных гаджэтаў?

З вашага дазволу не будзем таксама канцэнтравацца на сапраўды неабходных у сучасным жыллі рэчах (халадзільнік з маразільнай камерай той ці іншай ёмістасці, пліта або варачная паверхня, духавая шафа, выцяжка, мікрахвалёўка, класічны пыласос і пральная машына). Тут спрачацца няма аб чым. Але акрамя гэтага «джэнтльменскага набору», у свеце ёсць яшчэ столькі ўсяго: ад тостараў і ўвільгатняльнікаў паветра да хлебапечак і ёгуртніц, яйцаварак і марожаніц! Вось пра іх і пагаворым. Не пра ўсе — іх занадта шмат. Але хоць бы пра некаторыя.

НАБЫВАЕМ АДНАЗНАЧНА!

Больш за ўсё бытавой тэхнікі вынайдзена для кухні. Гэта месца не толькі натхняе на кулінарную творчасць, але і стымулюе палёт тэхнічнай думкі.

Кухонны камбайн. Лідар па продажах сярод «неабавязковай, але вельмі карыснай бытавой тэхнікі», кажа прадавец-кансультант крамы «5 элемент» Яўген.

— Гэта разумнае ўкладанне: добры кухонны камбайн сэканоміць вашы сродкі, замяніўшы мясарубку, сокавыціскалку, міксер, блэндар і г. д.

Дзякуючы сістэме здымных блокаў, з дапамогай кухоннага камбайна можна здрабняць прадукты, гатаваць фарш, дзіцячае пюрэ, express, кактэйлі і смузі, свежавыціснуты сок; націраць, шынкаваць, рэзаць лустачкамі і кубікамі (больш якасна, чым рукамі), замешваць цеста і г. д.

Кухонныя камбайны вельмі адрозніваюцца па канструкцыі і функцыяналe, распавеў Яўген. У недарагіх мадэляў усяго некалькі асноўных функцый, дарагія ўражваюць разнастайнасцю — накшталт функцый «марожаніца» або «фарміраванне хатніх макарон». Разумным здаецца рашэнне «сабраць пазл» самастойна, набываючы зменныя часткі камбайна асобна (у некаторых вытворцаў гэта магчыма). Так, вядома, вы збераце ідэальны прыбор менавіта для вашай сям'і. Але, хутчэй за ўсё, цана кухоннага камбайна ў гэтым выпадку атрымаецца вышэйшай, чым калі вы купляеце прыбор са стандартным наборам функцый.

— Важна правільна выбраць аб'ём чашы — звычайна ён 2—4 літры. Рэальная ўмяшчальнасць заўсёды ніжэйшая, чым заяўленая: у чашу аб'ёмам 2 літры вы зможаце змясціць 1,3—1,5 л.

У буйных крамах камбайны прадстаўлены з магутнасцю ад 200 да 2500 Вт. Лепш спыніць выбар на больш моцных прыборах (хоць яны абыдуцца даражэй): маламоцны камбайн даводзіцца эксплуатаваць на мяжы яго магчымасцяў, і, значыць, ён хутчэй выйдзе са строю.

Дыяпазон цэн тут вельмі вялікі: ад 200—500 рублёў да 1400—2000 за дарагія мадэлі ад еўрапейскіх вытворцаў.

Пасудамыечная машына. «Без яе можна лёгка абысціся», — скажа вам кожная другая гаспадыня. Але! Гэта скажа вам гаспадыня, якая ніколі не спрабавала карыстацца дадзеным «заваяваннем цывілізацыі». Ну, як на світанку эпохі пральных машын-аўтаматаў прынята было казаць: «Што я, рукамі не памыю?!»

— Я таксама лічыла, што пасудамыйка — бытавая тэхніка з серыі «ў багатых свае дзівацтвы», пакуль не паспрабавала скарыстацца ёю ў доме ў малодшай сястры, — распавяла Ірына, пакупнік сеткі «Электралюкс». — Вы ніколі не адмыеце рукамі тыя ж патэльні, рондалі, бакалы так, як гэта зробіць пасудамыечная машына. Не кажучы ўжо пра тое, што адной падставай для незадаволенасці ў сям'і стане менш: пытанне «Хто будзе мыць посуд?» з гэтага часу будзе знята.

Пагутарыўшы з пакупнікамі, робім высноЎ, што пасудамыйка — мабыць, той рэдкі падарунак з разраду «ў дапамогу гаспадыні», які мужчына можа зрабіць жанчыне на 8 Сакавіка і на дзень нараджэння, не рызыкуючы нарвацца на скандал.

— Тып пасудамыечнай машыны — справа густу, — тлумачыць кансультант. — Але, выбіраючы не ўбудаваную, а асобную мадэль, можна абысціся меншай сумай.

Яшчэ адзін крытэрый — змяшчальнасць. Лічаць яе вытворцы ў камплектах— у мадэлях для хатняга выкарыстання яна можа быць ад 17 камплектаў да 4. Камплект — гэта набор посуду для аднаго чалавека: 2 лыжкі, 2 відэльцы, кубак і сподачак, 4 талеркі (для салаты, супу, другога і дэсерту). А вось «класам мыйкі» турбавацца не варта, распавялі мне. Наогул, класаў бывае тры, самы высокі ўзровень ачышчэння посуду А, самы нізкі — С, але вызначыць адрозненні можна толькі ў лабараторных умовах. У любым выпадку посуд будзе вельмі, да прыемнага скрыпу, чысты.

Не так патрэбна, як можа здацца, і функцыя «Паменшаны расход вады» — скарачэнне колькасці вады ў выпадку, калі машына загружаная не цалкам. Наўрад ці вы будзеце ўключаць пасудамыйку, каб вымыць адну-дзве талеркі. Таксама да лішніх наваротаў належыць функцыя аддаленага кіравання пасудамыечнай машынай са смартфона.

Цана стартуе ад 800 рублёў. У сярэднім прыйдзецца выкласці 1000—1400 рублёў, плюс падключэнне.

Мультыварка. Адна з галоўных памагатых на сучаснай кухні.

— Гадоў дзесяць таму аб неабходнасці цуд-рондаля шмат спрачаліся ў сетцы. Сёння меркаванні разышліся: ёсць жанчыны, якія без мультыварккі як без рук, і ёсць тыя, каму па-старому падабаецца гатаваць на пліце, — кажа прадавец-кансультант адной з крам «Электрасіла» Марына. — Але сёння мультыварка — адна з самых запатрабаваных пазіцый бытавой тэхнікі.

Вядома, гэта ўсяго толькі каструля, хоць і сучасная, — сама ў сябе яна прадукты не засыпле, усё роўна прыйдзецца прыкласці рукі да гатавання страў. Але...

— Я мама з двума дзецьмі, — дзеліцца меркаваннем Вераніка. — Працую на адалёнцы, з дому. І мультыварка для мяне — палачка-выручалачка. Галоўны плюс — не трэба ўвесь час знаходзіцца на кухні падчас гатавання ежы: памешваць, падліваць, сачыць, каб не падгарэла. Я загружаю прадукты ў мультыварку і іду гуляць з дзецьмі, вяртаемся ўжо да абеду: дастаткова толькі правільна выбраць рэжым. І яшчэ адзін плюс: у мультыварцы можа гатаваць простыя стравы нават дзіця, напрыклад, мая старэйшая дачка, ёй толькі-толькі споўнілася пяць гадоў. Вядома, ёсць у мультыварккі свае недахопы: напрыклад, выпечка ў ёй атрымліваецца не падрумяненая. Але ж ніхто не замінае некаторыя стравы гатаваць па-старому. Галоўнае — прыбор дазваляе ператварыць кулінарыю з руціны ў творчасць, таму што стаіш каля пліты па ўласным жаданні, а не па неабходнасці.

Выбіраючы мультыварку, важна вывучыць магчымасці канкрэтнага прыбора, раяць прадаўцы. Таму што мультываркай часам называюцца самыя розныя прылады і іх спалучэнні: хуткаварка (гатуе пад ціскам пары), павольнаварка (стравы гатуюцца па прынцыпе тамлення), параварка і г. д. Наступны крытэрый выбару — аб'ём чашы. Ёмістасць на 2,5 літра падыдзе сям'і з двух чалавек. Стандартны выбар большасці спажыўцоў — чаша на 4 літры. Але калі ў сям'і больш за тры чалавекі, лепш купляць мультыварку на 6,5 літра.

Яшчэ адзін нюанс — унутранае пакрыццё чашы мультыварккі. Кераміка добрая і вонкава, і з пункту гледжання эксплуатацыі. Тэфлон таннейшы, аднак няўстойлівы да зносу і драпін.

— Звярніце ўвагу на «адкладзены старт». Гэтая функцыя, як і «падтрыманне стравы цёплай», ёсць не ва ўсіх мультыварак. Першая дасць вам магчымасць выспацца раніцай, другая падтрымае вячэру цёплай, колькі б вы яе ні адкладалі. Яшчэ адзін важны элемент — клапан, пры дапамозе якога забяспечваецца скідванне пары: опцыя абароніць рукі ад апёкаў пры адчыненні чашы.

Цэны на мультыварккі дастаткова дэмакратычныя: можна знайсці варыянты ад 130—150 рублёў. У сярэднім трэба разлічваць на 300—500 рублёў.

БЫЛО Б ДАРЭЧЫ...

Калі ваша раніца заўсёды пачынаецца з кубачка кавы, хутчэй за ўсё, вам рана ці позна захочацца купіць **кавамашыну.**

— Для людзей з рознымі рысамі характару, для розных кватэр і бюджэтаў падыдуць зусім розныя кавамашыны, — адзначае кансультант анлайн-крамы бытавой тэхнікі Сяргей. — Таму важна спачатку вывучыць пытанне.

Кропельная кававарка — самая нескладаная і недарагая. Гарачая вада па кроплі сцякае ў фільтр, праходзіць праз молатыя зярняты, узбагачаючыся водарам і густам, і капае ў колбу. Гейзерная кававарка выкарыстоўвае зваротны прынцып: вада падымаецца знізу і заварвае каву. З дапамогай ражковай кававаркі можна прафесійна гатаваць дома не толькі чорную каву, але і капучына. Праўда, спачатку прыйдзецца навучыцца ёй карыстацца — тут патрэбны некаторы спрыт. Капсульныя кававаркі патрабуюць дадатковай пакупкі герметычных капсул са здробненым кававым зернем. Ну, а аўтаматычныя кавамашыны — ідэальны варыянт, але і самыя дарагі (рублёў 1000—1100 за сур'ёзны апарат).

Тостар, у прынцыпе, таксама можна ўнесці ў «ліст чакання» — у пару да кавамашыны. Як і **ўвільгатняльнік паветра** — адносна недарагі (у параўнанні з іншай бытавой тэхнікай) падарунак сваёй скуры ў ацяпляльны сезон. І не толькі скуры: медыкі кажуць, што сухое паветра кватэр з цэнтральным ацяпленнем спрыяе схільнасці да прастудных захворванняў.

І, нарэшце, модны гаджэт — **робат-пыласос.** Мілую штуковіну ўладальнікі пазіцыянуюць не як бытавы прыбор, а як цацку і нават (здаецца) гадаванца, калі выкладваюць у Instagram фота і відэа свайго ката ў абдымку з пацешным робатам. Як і пасудамыечная машына, гэта адзін з тых бытавых падарункаў жанчыне, ад якога яна будзе ў захапленні. Але, у адрозненне ад пасудамыйкі, практычная карысць гаджэта тут выклікае пытанні. Ён не вылучаецца праходнасцю і можа «заліпнуць» у адным куце (калі ў вашым доме шмат кутоў, варыянт не для вас), «спатыкаецца» на раскіданых цацках або шкарпэтках, ды і якасць прыбірання хутчэй падтрымлівальная — за ануч час ад часу вам брацца ўсё ж давядзецца. Функцыя «вільготнага прыбірання», так бы мовіць, дэкаратыўная — падлогу якасна робат не вымые. Ён «цягне» электраэнергію і працуе досыць шумна (не так шумна, як класічны пыласос, але на ноч таймер не выставіш). І ўсё ж з яго з'яўленнем у вашым доме стане чысцей (асабліва калі ў вас шмат мэблі на ножках). Ну і яшчэ адзін плюс — робат сапраўды проста мілы. Праўда, выкласці за яго прыйдзецца круглую суму — у сярэднім за якасны прыбор рублёў 800 і вышэй.

МОЖНА АБЫСЦІСЯ

Пачнём з **фрыцюрніцы** для хатняга выкарыстання. Мода на правільнае харчаванне зрабіла дадзены прыбор не самым патрэбным на кухні. Да таго ж прыборы малой моцнасці не дазваляюць дасягнуць правільнай кансістэнцыі страў (ежа ў іх хутчэй тушыцца), а вялікай моцнасці — займаюць шмат месца, «цягнуць» электрычнасць і шмат каштуюць. Так што, калі час ад часу вам хочацца прыгатаваць што-небудзь «шкоднае, але смачнае», цалкам можна абысціся рондальчыкам з друшляком або адпаведнай функцыяй мультыварккі.

У гэты спіс дададзім і **электрашашлычніцу.** У нашай культуры шашлык — не страва, а выязное мерапрыемства, спосаб правесці выхадны дзень. Тым больш што водар сапраўднага агню прыбор згенерыраваць не ў стане.

Электрафандзю — гэты кухонны гаджэт быў у модзе гадоў 15 таму, калі ўсе раптам адкрылі для сябе фандзю. Але, паклаўшы руку на сэрца, як часта вы будзеце гатаваць фандзю? Да таго ж прыбор пасля вячорак з сябрамі вам прыйдзецца разбіраць і адмываць, а адмыць расплаўлены і зноў застылы сыр сапраўды няпроста.

А ЯНО ВАМ ТРЭБА?

Ёгуртніцы нядрэнна прадаюцца на хвалі моды на ЗЛЖ. Але, як правіла, пасля куплі прыбор вельмі хутка адпраўляецца пыліцца на далёкую паліцу. Справа ў тым, што для гатавання хатняга ёгурта трэба купляць закваску і малако пэўнай тлустасці. Можна, вядома, у якасці закваскі выкарыстоўваць крамны ёгурт. Але чаму б тады проста не купіць сабе шкляначку ёгурта і не турбавацца? На **марожаніцах** спыняцца не будзем — яны таксама праз два-тры выкарыстанні кандыдаткі на далёкую паліцу.

Вафельніца, арэшніца, блінніца — з той жа серыі. Вафлі і арэшкі са згушчонкай — наўрад ці аснова вашага рацыёну, а блінніца, як аказалася, патрабуе не меншага спрыту, чым смажанне налiснікаў на звычайнай патэльні. На форумах уладальніцы прыбора скардзяцца, што бліны атрымліваюцца тоўстымі і смак у іх не той.

Тэрмапот — «дзіця любові» чайніка і тэрмаса. Прыбор дазваляе пастаянна мець у доме гарачую кіпячоную ваду. Ён можа быць карысны мамам груднічкоў на штучным ускормліванні, і тое пакуль малы не падрасце. Прыбор большы за чайнік, займае месца на кухні, вада ў ім закіпае даўжэй, ды і ў многіх мадэляў сучасных чайнікаў ёсць функцыя, якая дазваляе доўга падтрымліваць нагрэў вады.

Дапаўняюць наш спіс **электраадкрывалкі і бульбачысткі, рысаваркі і яйцаваркі.**

Аляксандра АНЦЭЛЕВІЧ.

Извещение о проведении 23 сентября 2021 года повторных аукционных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДОРОРС»

Сведения о продаваемом имуществе				
№ предмета торгов	Наименование, характеристики и местонахождение продаваемого имущества	Сведения о земельном участке	Начальная цена, бел. руб., с учетом НДС	Размер задатка, бел. руб.
1	Капитальное строение с инв. номером 500/С-55262 общей площадью 246,2 кв. м, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Брест-Литовская, 4, наименование – здание склада, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ	Площадь – 0,0436 га, кадастровый номер – 500000000004003344	145 920,0	14 500,0
2	Капитальное строение с инв. номером 500/С-60246 общей площадью 320,8 кв. м, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Брест-Литовская, 4/2, наименование – здание склада, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ	Площадь – 0,0449 га, кадастровый номер – 500000000004005034	135 360,0	13 500,0
3	Капитальное строение с инв. номером 630/С-65814 общей площадью 94,9 кв. м, (наименование – бухгалтерия-склад, назначение – здание неустановленного назначения, составные части и принадлежности – кирпичная холодная пристройка, два склада-холодильника, пять дощатых сараев); капитальное строение с инв. номером 630/С-65813 общей площадью 122,8 кв. м, (наименование – кондитерский цех, назначение – здание неустановленного назначения); капитальное строение с инв. номером 630/С-65811 общей площадью 157,6 кв. м, (наименование – склад, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ); капитальное строение с инв. номером 630/С-65816 общей площадью 42,0 кв. м, (наименование – административное здание, назначение – здание административно-хозяйственное), расположенные по адресу: Минская обл., Молодечненский р-н, г. Молодечно, ул. Вокзальная, 4, и капитальное строение с инв. номером 630/С-79669 протяженностью подземной прокладки 4,10 м (наименование – водопроводные сети, назначение – сооружение специализированное водохозяйственного назначения, составные части и принадлежности – здания, сооружения, оборудование согласно техническому паспорту б/н от 17.07.2019 года, составленному по состоянию на 10.07.2019 года), расположенное по адресу: Минская обл., Молодечненский р-н, г. Молодечно, ул. Вокзальная	Площадь – 0,1382 га, кадастровый номер 623850100003001899	32 659,47	3 200,00
4	Капитальное строение* с инв. номером 640/С-68377 общей площадью 337,9 кв. м, расположенное по адресу: Минская обл., Слуцкий р-н, г. Слуцк, ул. Ленина, 94А, наименование – торгово-производственный комплекс, назначение – здание многофункциональное, составные части и принадлежности – торгово-производственный комплекс А1/к с двумя пристройками 1, 2, складом 3, дорожка а, дворовое покрытие б, калитка в, ворота г, забор д	Площадь – 0,2462 га, кадастровый номер 642500000001000231	329 712,0	32 900,0
5	Капитальное строение с инвентарным номером 633/С-10565 общей площадью 66,3 кв. м, расположенное по адресу: Минская обл., Мядельский р-н, Будславский с/с, п. Будслав, наименование – магазин № 50, назначение – здание специализированное розничной торговли, составные части и принадлежности – здание бревенчатое, облицованное кирпичом	Площадь – 0,0395 га, кадастровый номер – 624080602101000023	9 240,0	920,0
6	Капитальное строение с инв. номером 633/С-10564 общей площадью 64,1 кв. м, расположенное по адресу: Минская обл., Мядельский р-н, Княгининский с/с, аг. Княгинин, ул. Привокзальная, д. 81, наименование – магазин № 42, назначение – здание специализированное розничной торговли, составные части и принадлежности – кирпичное здание магазина, два кирпичных склада	Площадь – 0,0379 га, кадастровый номер – 624082004601000184	11 640,0	1 100,0
Недвижимое имущество выставлено на торги по фактическому состоянию, рекомендуется осмотр				

** Ограничения (обременения): аренда до 30.06.2022 г.*

Условия торгов: победитель торгов (покупатель) в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона:
по предмету торгов №№ 1, 2 в размере 1 (одного) процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов;
по предмету торгов №№ 3, 4 в размере 3 (трех) процентов от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов;
по предметам торгов №№ 5, 6 в размере 2 (двух) процентов от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов.

Продавец имущества: ОАО «ДОРОРС», ул. Брестская, 77/1-2, 220099, г. Минск.

Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск.

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДОРОРС», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток (задатки) и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка, документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также при необходимости иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток (задатки) перечисляется в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» р/с BY15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1001 в ЦБУ № 527 ОАО «Белинвестбанк» г. Минск, БИК BLBBBY2X, получатель – государственное предприятие «МГЦН», УНП 190398583, назначение платежа – задаток для участия в аукционных торгах 23.09.2021 по предмету торгов № _ _.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Торги проводятся **23 сентября 2021 года в 15.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются **с 13.09.2021 по 21.09.2021** включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.30) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

По вопросу ознакомления с продаваемым имуществом следует обращаться по телефону (017) 240-62-06.

Телефоны для справок: (017) 365-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»); (017) 240-62-06 (ОАО «ДОРОРС»).

Дополнительная информация размещена на сайте **www.mgcn.by** в разделе «Недвижимость в собственность».

Извещение о проведении 22 сентября 2021 года повторных аукционных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДОРОРС»

Сведения о продаваемом имуществе				
№ предмета торгов	Наименование, характеристики и местонахождение продаваемого имущества	Сведения о земельном участке	Начальная цена, бел. руб., с учетом НДС	Размер задатка, бел. руб.
1	Капитальное строение* с инв. номером 110/С-113573, расположенное по адресу: Брестская обл., г. Барановичи, ул. Слонимское шоссе, 20А, общей площадью 1 181,8 кв. м, составные части и принадлежности: пристройка, отапливаемая пристройка, наименование – здание промбазы, назначение – здание специализированное иного назначения	Площадь – 0,1607 га, кадастровый номер – 141000000001005239	133 200,0	13 300,0
2	Капитальное строение с инв. номером 110/С-117135, расположенное по адресу: Брестская обл., г. Барановичи, ул. Слонимское шоссе, 20А/2, общей площадью 684,9 кв. м, наименование – здание арочного склада, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ	Площадь – 0,2340 га, кадастровый номер – 141000000001005245	49 800,0	4 900,0
3	Капитальное строение с инв. номером 110/С-117136, расположенное по адресу: Брестская обл., г. Барановичи, ул. Слонимское шоссе, 20А/3, общей площадью 209,0 кв. м, наименование – мебельный склад, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ	Площадь – 0,0427 га, кадастровый номер – 141000000001005219	25 260,0	2 500,0
4	Капитальное строение** с инв. номером 110/С-113574, расположенное по адресу: Брестская обл., г. Барановичи, ул. Слонимское шоссе, 20А/4, общей площадью 466,2 кв. м, наименование – здание холодильника, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ	Площадь – 0,0997 га, кадастровый номер – 141000000001005218	61 200,0	6 100,0
5	Капитальное строение с инв. номером 110/С-117144, расположенное по адресу: Брестская обл., г. Барановичи, ул. Слонимское шоссе, 20А/6, общей площадью 1 212,7 кв. м, наименование – склад, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ	Площадь – 0,2238 га, кадастровый номер – 141000000001005216	146 400,0	14 600,0
6	Капитальное строение с инв. номером 110/С-117137, расположенное по адресу: Брестская обл., г. Барановичи, ул. Слонимское шоссе, 20А/9, общей площадью 855,6 кв. м, составные части и принадлежности: этаж подвальный, наименование – овощной склад, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ	Площадь – 0,1865 га, кадастровый номер – 141000000001005217	102 000,0	10 200,0
7	Капитальное строение*** с инв. номером 110/С-114895, расположенное по адресу: Брестская обл., г. Барановичи, ул. Слонимское шоссе, 20А/10, общей площадью 737,0 кв. м, составные части и принадлежности: навес, наименование – здание овощехранилища, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ	Площадь – 0,1753 га, кадастровый номер – 141000000001005244	88 200,0	8 800,0
8	Капитальное строение с инв. номером 110/С-117138, расположенное по адресу: Брестская обл., г. Барановичи, ул. Слонимское шоссе, 20А/11, общей площадью 775,1 кв. м, составные части и принадлежности: этаж подвальный, наименование – овощехранилище, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ	Площадь – 0,2055 га, кадастровый номер – 141000000001005211	81 600,0	8 100,0
9	Капитальное строение с инвентарным номером 110/С-117143, расположенное по адресу: Брестская обл., г. Барановичи, ул. Слонимское шоссе, 20А/12, общей площадью 212,7 кв. м, наименование – здание столярного цеха, назначение – здание специализированное для обработки древесины и производства изделий из дерева, включая мебель	Площадь – 0,0548 га, кадастровый номер – 141000000001005212	26 640,0	2 600,0
10	Капитальное строение**** с инвентарным номером 110/С-114896, расположенное по адресу: Брестская обл., г. Барановичи, ул. Слонимское шоссе, 20А/13, общей площадью 218,6 кв. м, наименование – здание лукохранилища, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ	Площадь – 0,0656 га, кадастровый номер – 141000000001005213	25 920,0	2 500,0
11	Капитальное строение с инв. номером 110/С-117142, расположенное по адресу: Брестская обл., г. Барановичи, ул. Слонимское шоссе, 20А/14, общей площадью 291,7 кв. м, наименование – здание кирпичного гаража, назначение – здание специализированное для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в т. ч. автомобильные заправочные и газонаполнительные станции)	Площадь – 0,0980 га, кадастровый номер – 141000000001005240	34 740,0	3 400,0
12	Капитальное строение с инв. номером 110/С-117145, расположенное по адресу: Брестская обл., г. Барановичи, ул. Слонимское шоссе, 20А/15, общей площадью 703,6 кв. м, наименование – здание склада, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ	Площадь – 0,2034 га, кадастровый номер – 141000000001005243	82 200,0	8 200,0
13	Капитальное строение с инв. номером 110/С-117140, расположенное по адресу: Брестская обл., г. Барановичи, ул. Слонимское шоссе, 20А/16, общей площадью 227,5 кв. м, составные части и принадлежности – этаж подвальный, наименование – здание коптильного цеха, назначение – здание специализированное для производства продуктов питания, включая напитки, и табака	Площадь – 0,1566 га, кадастровый номер – 141000000001005214	27 000,0	2 700,0
14	Капитальное строение с инв. номером 110/С-117139, расположенное по адресу: Брестская обл., г. Барановичи, ул. Слонимское шоссе, 20А/17, общей площадью 317,2 кв. м, наименование – склад шиферный, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ	Площадь – 0,1457 га, кадастровый номер – 141000000001005215	23 820,0	2 300,0
Недвижимое имущество выставлено на торги по фактическому состоянию, рекомендуется осмотр				

** Ограничения (обременения): аренда до 31.12.2021 г. ** Ограничения (обременения): аренда до 11.07.2022 г.*
**** Ограничения (обременения): аренда до 31.03.2022 г. **** Ограничения (обременения): аренда до 30.11.2021 г.*

Условия торгов: победитель торгов (покупатель) в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона в размере 2 (двух) процентов от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов

Продавец имущества: ОАО «ДОРОРС», ул. Брестская, 77/1-2, 220099, г. Минск.

Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск.

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДОРОРС», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток (задатки) и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка, документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также при необходимости иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток (задатки) перечисляется в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» р/с BY15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1001 в ЦБУ № 527 ОАО «Белинвестбанк» г. Минск, БИК BLBBBY2X, получатель – государственное предприятие «МГЦН», УНП 190398583, назначение платежа – задаток для участия в аукционных торгах 22.09.2021 по предмету торгов № _ _.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Торги проводятся **22 сентября 2021 года в 15.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются **с 13.09.2021 по 20.09.2021** включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.30) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

По вопросу ознакомления с продаваемым имуществом следует обращаться по телефону (017) 240-62-06.

Телефоны для справок: (017) 365-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»); (017) 240-62-06 (ОАО «ДОРОРС»).

Дополнительная информация размещена на сайте **www.mgcn.by** в разделе «Недвижимость в собственность».

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ»
(Организатор аукциона)
извещает о проведении открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего ООО «Динамо Програм Текстиль» (Продавец)

Лот № 1, состав:
1. Административно-бытовой корпус вязального цеха с инв. № 130/С-30542, 1015 кв. м.
2. АБК красильного цеха с инв. № 130/С-30543, 748,8 кв. м.
3. Производственный корпус красильного цеха с инв. № 130/С-30544, 3461 кв. м.
4. Производственный корпус вязального цеха с инв. № 130/С-30545, 4321 кв. м.
5. Зарядная станция с гаражом с инв. № 130/С-30546, 281 кв. м.
6. Материальный склад с инв. № 130/С-30547, 425 кв. м.
7. Канализационная насосная станция с инв. № 130/С-30549, 25,4 кв. м.
8. Водопроводная насосная станция с инв. № 130/С-30550, 132 кв. м.
9. Склад с инв. № 130/С-30556, 326 кв. м.
10. Котельная с инв. № 130/С-48245.
11. Газопровод для снабжения красильного производства с инв. № 130/С-48693, 1078,5 м.
12. Водозаборная разведочно-эксплуатационная скважина для технологического водоснабжения с инв. № 130/С-50425.
13. Внутриплощадочные сети производственно-фекальной канализации с инв. № 130/С-50288, 332,5 м.
14. Внеплощадочная сети канализации с инв. № 130/С-50289, 906,7 м.
15. Ливневая канализация с инв. № 130/С-50286, 393,5 м.

Адрес: Брестская обл., г. Пинск, ул. Федотова, д. 9, д. 9А.

Начальная цена с НДС – 250 000,00 долларов США.

Задаток – 25 000,00 долларов США. **Штраф** – 50 000,00 руб.

Земельный участок с кадастровым номером 144500000009000003 площадью 1,4846 га. Земельный участок с кадастровым номером 144500000009000043 площадью 0,3964 га. Земельный участок с кадастровым номером 144500000001002127 площадью 0,1851 га. Земельные участки на праве постоянного пользования. Переход права на земельные участки осуществляется в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь.

Аукцион состоится **15.10.2021 в 11.00** по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4. **Шаг аукциона** – 5 %.

Порядок оформления участия в аукционе, условия аукциона и полный текст извещения содержатся на сайте Организатора аукциона ino.by.

Задаток перечисляется на р/с BY85BAPB30127802900100000000 ОАО «Белагропромбанк», г. Минск, ул. Романовская Слобода, 8, BIC банка BAPBBY2X. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182.

Окончание приема заявлений с прилагаемыми к ним документами – **13.10.2021 в 11.00**.

Организатор аукциона:
220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9,
☎ 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52
• www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

УНП 190055182

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ОАО «1-я Минская птицефабрика» (продавец) проводит повторный открытый аукцион по продаже:

Лот № 1: телятник с инв. № 600/С-118890

общей площадью 1008,3 кв. м, расположенный на земельном участке с кадастровым номером 623685800001000105 площадью 0,8809 га (право постоянного пользования) по адресу: Минский район, Шершунский с/с, 25, район д. Новый Двор.

Земельный участок имеет ограничения в использовании: охранная зона электропередачи напряжением свыше 10 кВ, пл. 0,1760 га.

Начальная цена с НДС (20 %) – **82 717,18** бел. руб. (задаток 10 % от начальной цены – **8 271,00** бел. руб.). *Начальная цена снижена на 50 %.*

Лот № 2: телятник с инв. № 601/С-15309

общей площадью 781,8 кв. м, расположенный на земельном участке с кадастровым номером 623200000020000001 площадью 0,1897 га (право постоянного пользования) по адресу: Минская область, Логойский район, район д. Корбачевка.

Начальная цена с НДС (20 %) **– 35 779,42** бел. руб. (задаток 10 % от начальной цены **– 3 577,00** бел. руб.). *Начальная цена снижена на 40 %.*

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB3012108260016 9330000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», код 369, г. Минск, БИК BPSBBY2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 30 (тридцати) банковских дней после проведения аукциона, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Победитель аукциона (единственный участник аукциона) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов в размере, включающее затраты на организацию и проведение аукциона в следующем размере: по лоту № 1 – 3 (трех) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона, по лоту № 2 – 5 (пяти) процентов

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов **www.rlt.by.**

Предыдущие извещения по лоту № 1 были опубликованы в газете «Звязда» от 24.10.2020, 02.12.20, 19.03.2021, 15.06.2021, по лоту № 2 – 20.01.2021, 19.03.2021, 15.06.2021.

Аукцион состоится **05.10.2021** в **12.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **04.10.2021** до **16.00** по указанному адресу в каб. 320.

Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17.
Тел. для осмотра: 017 504-83-58, 029 116-45-00.

УНП 600068728

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению открытого акционерного общества «Витко-Агро» (продавец) проводит открытый аукцион

ПО ПРОДАЖЕ АДМИНИСТРАТИВНОГО ЗДАНИЯ

(составные части и принадлежности: сарай, уборная), **инв. № 640/С-26970 общей площадью 181,4 кв. м, расположенного на земельном участке с кадастровым номером 624650100001006031 площадью 0,1002 га** *(право постоянного пользования)* **по адресу: Минская область, г. Слуцк, ул. Козинцева-Прокопчика, 1.**

Начальная цена с НДС (20 %) **– 65 500,00** бел. руб. (задаток 10 % от начальной цены – **6 550,00** бел. руб.). *Начальная цена снижена на 54,2 %.*

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB301210826001693 30000 в ЦБУ № 701 ОАО «Сбер Банк», г. Минск, БИК BPSBBY2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 30 (тридцати) банковских дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Победитель (единственный участник) аукциона оплачивает Организатору аукциона вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 3 (трех) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rlt.by. Предыдущие извещения были опубликованы в газете «Звязда» от 03.04.2021, 15.06.2021.

Аукцион состоится **30.09.2021** в **12.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **29.09.2021** до **16.00** по указанному адресу.

Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17, (8029) 136-31-11.
Тел. для осмотра: 8 (033) 668 83 17.

УНП 600043245

Могилевский филиал
РУП «Институт недвижимости и оценки»
информирует о проведении 28.09.2021 открытого аукциона по продаже имущества ОАО «Могилевская райагропромтехника»

Лот № 1: капитальное строение с инв № 700/С-50959 – здание станции технического обслуживания автомобилей, общ. пл: 4611,7 кв. м; расположено по адресу: Могилевская обл., Могилевский р-н, Буйничский с/с, снп Буйничи, на земельном участке с кадастровым номером 724486001101001019 (право аренды, пл. – 3,2649 га, отдельный земельный участок для обслуживания лота № 1 не выделен). Обременение: Ипотека. **Начальная цена продажи: 472 720,00 бел. рублей с учетом НДС (20 %).**

Аукцион состоится 28 сентября 2021 года в 12.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352.

Извещение о проведении аукциона размещено на сайте Организатора аукциона **ino.by.**

Организатор аукциона**: Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»,** УНП 190055182, г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352, Mogilev@ino.by.

Доп. информацию можно получить по тел.: **+375222-72-41-14, +37529-624-26-25, +37529-550-09-56** и на сайте **ino.by**

Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»
информирует о проведении 13.10.2021 г. открытого аукциона по продаже имущества РУСПП «Могилевское Госплемпредприятие»

Лот № 1: трактор МТЗ-80, р/з – ТА3793, г. в – 1991, заводской номер 767873, цвет – синий, инв. № 10700128, двигатель Д-243 № 803413.

Начальная цена продажи: 2 744,36 бел. руб. с учетом НДС.

Аукцион состоится 13 октября 2021 года в 12.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352.

Извещение о проведении аукциона размещено на сайте Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь gki.gov.by, на сайте Могилевского облисполкома mogilev-region.gov.by и на сайте Организатора аукциона ino.by.

Организатор аукциона: **Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»,** УНП 190055182, г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352, Mogilev@ino.by.

Доп. информацию можно получить по тел.: **+375222-72-41-14, +37529-624-26-25, +37529-550-09-56** и на сайте **ino.by**

ИЗМЕНЕНИЯ И ДОПОЛНЕНИЯ В ПРОЕКТНУЮ ДЕКЛАРАЦИЮ

от 10.07.2021 **№** 130 (29499), **опубликованную в газете «Звязда»,**

по жилому дому «Корабль» по г.п. № 3.1 в составе объекта «Комплекс многоквартирных жилых домов со встроенными объектами общественного назначения и обслуживания в границах ул. Семашко – ул. Петровщина. Санкт-Петербургский квартал в г. Минске». 2-я очередь строительства. Жилые дома «Корабль» по г.п. №№ 3.1, 3.2, торгово-общественные помещения №№ 5.1, 5.2, 5.3 по г.п.»

Сведения о застройщике.

Коммунальное унитарное дочернее предприятие «Управление капитального строительства Запад» зарегистрировано Мингорисполкомом 05.01.2015 в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 192400611.

Юридический и почтовый адрес: ул. С. Есенина, 4-107, г. Минск, 220025, Республика Беларусь, тел./факс +375(17) 234-16-99, тел. +375 (17) 234-16-98.

Земельный участок для строительства общей площадью 1,6215 га передан коммунальному унитарному дочернему предприятию «Управление капитального строительства Запад» во временное пользование для строительства и обслуживания объекта «Комплекс многоквартирных жилых домов со встроенными объектами общественного назначения и обслуживания в границах ул. Семашко – ул. Петровщина. Санкт-Петербургский квартал в г. Минске».

Свидетельство о государственной регистрации земельного участка: № 500/1864-1600 от 05.02.2021.

Общая площадь реализуемых квартир в жилом доме «Корабль» по г.п. № 3.1 для граждан, состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий в г. Минске, для граждан не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, юридических лиц и индивидуальных предпринимателей составляет 5434,31 кв. м.

Количество реализуемых машино-мест в гараже-стоянке по г.п. № 4.1 для граждан, состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий в г. Минске, для граждан не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, юридических лиц и индивидуальных предпринимателей составляет 86 (восемьдесят шесть) машино-мест.

Стоимость строительства 1 кв. м общей площади квартир и стоимость машино-места **для граждан, состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий г. Минска**:

Ограниченная прибыль для граждан, состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий в г. Минске, устанавливается в пределах нормативной площади, которая составляет 15 кв. м в г. Минске на дольщика, а также на каждое лицо, состоящее на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий и осуществляющее строительство объекта долевого строительства совместно с дольщиком (при строительстве для одного человека однокомнатной квартиры – 30 кв. м).

Условия оплаты для граждан, состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий:

первоначальный взнос в размере **10 % стоимости** объекта долевого строительства в течение **10 (десяти) календарных дней** со дня регистрации договора создания объекта долевого строительства в Мингорисполкоме, оставшаяся сумма – ежемесячно до конца строительства в соответствии с графиком платежей к договору создания объекта долевого строительства.

Для заключения договоров с гражданами, состоящими на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, необходимы:

- паспорт и личное присутствие лица, с которым будет заключаться договор;
- справка о состоянии на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий в администрациях г. Минска **со сверкой учетных данных** (для состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий по месту работы в г. Минске – дополнительно представляется выписка из протокола заседания жилищной комиссии предприятия об основании постановки на учет нуждающихся в улучшении жилищных условий). Справка действительна в течение 30 календарных дней с даты выдачи.

Документы для заключения договоров создания объектов долевого строительства будут приниматься и регистрироваться в ходе личного приема и в порядке живой очереди с 8.30 17 сентября 2021 года до момента набора необходимого количества заявлений, соответствующего задекларированному количеству объектов долевого строительства, **по адресу: г. Минск, ул. С. Есенина, д. 6, офис 213 (офис продаж).**

Квартиры	Площадь квартиры, кв. м	Стоимость 1 кв. м нормативной площади квартиры, белорусских рублей	Стоимость 1 кв. м сверхнормативной площади квартиры, белорусских рублей	Стоимость машино-места, белорусских рублей
1-комнатные (1-й этаж)	49,7-50,01		2 750,00	
2-комнатные (1-й этаж)	49,11		2 750,00	
2-комнатные (1-й этаж)	от 65,43 до 68,08		2 650,00	
1-комнатные	от 49,7 до 49,76		2 990,00	
2-комнатные	от 56,94 до 59,57	2 510,95	2 890,00	24 613,16
2-комнатные	от 65,43 до 66,45; от 67,76 до 69,4		2 800,00	
2-комнатные	от 62,14 до 65,02; 66,51		2 850,00	
3-комнатные	88,85		2 700,00	

Общество с ограниченной ответственностью
«КифЭлектро»
(далее по тексту – ООО «КифЭлектро»)

сообщает о проведении **повторных электронных торгов** по продаже имущества, принадлежащего ООО «КифЭлектро»

Электронные торги запланированы к проведению на электронной торговой площадке https://torgi.gov.by/ в виде открытого электронного аукциона.

Сведения о предмете торгов, начальной цене, месте нахождения предмета торгов, шаге аукциона, порядке возмещения затрат на проведение аукциона размещены на сайте электронной торговой площадки по ссылке: https://torgi.gov.by/auction/5909/view. Аукцион является многолотовым, ставки необходимо делать отдельно на каждый из лотов.

Дата и время начала и завершения электронных торгов: **с 22.09.2021 09.00 до 22.09.2021 16.00.**

Для участия в электронных торгах (аукционе) необходимо **до начала торгов:**

1. Зарегистрироваться на электронной торговой площадке согласно инструкции: https://torgi.gov.by/instruction, внести личные данные в своем аккаунте (заполнить личную карточку пользователя);
2. Перечислить задаток в белорусских рублях на счет юридического лица, организующего электронные торги на основании договора поручения: Республиканское унитарное предприятие «Информационный центр Министерства экономики Республики Беларусь», адрес: г. Минск, ул. Берсона, 1А, ком. 513, УНП 190318109, р/с BY88 BELB 3012 0027 8700 2022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ», БИК BELBBY2X, тел. +375 17 200-73-33. Задаток вносится по каждому лоту в размере 10 % от стоимости лота.
3. Подать заявку на участие в торгах на электронной торговой площадке электронным способом.

Прием заявок на участие в торгах осуществляется с момента опубликования настоящего объявления **по 22.09.2021 года до 09.00.**

Победителем признается участник торгов, предложивший наиболее высокую цену приобретения лота по сравнению с предложениями других лиц. Заключение договора купли-продажи с победителем и оплата победителем приобретенного предмета торгов осуществляется в течение 5 дней после завершения торгов и оформления протокола по результатам торгов. Участникам, не признанными победителями, задаток возвращается в безналичной форме в течение 5 банковских дней с момента утверждения протокола, оформляемого по результатам торгов. Результаты торгов оглашаются публично в день завершения торгов. В случае если торги признаны несостоявшимися в связи с тем, что заявление на участие в них было подано только одним участником, предмет торгов продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 %. Аукцион может быть отменен за 5 дней до даты его проведения.

Порядок проведения электронных торгов, условия и порядок оформления участия в торгах определяются правилами проведения торгов, размещенными по ссылке: https://torgi.gov.by/info/auction-rule.

Победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся повысить начальную цену предмета аукциона на 5 %, обязан возместить затраты на проведение аукциона согласно прейскуранту, размещенному на главной странице torgi.gov.by в разделе «Информация».

Справочная информация: контактный телефон ООО «КифЭлектро» (продавца имущества): +375 44 767-84-71; контактные телефоны РУП «Информационный центр Министерства экономики Республики Беларусь» (организатора торгов): +375 17 200-73-33, +375 29 881-73-02.

Ознакомление с предметом электронных торгов осуществляется по предварительному согласованию с продавцом имущества – ООО «КифЭлектро».

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

АВЕН. Зоркі папярэджваюць: ваша манера ставіць людзей перад фактамі пакідае ім не так ужо шмат прасторы для праявы ініцыятывы. У сераду не варта паддавацца самаўпэўненасці і эгаізму, калі хочаце пазбегнуць непатрэбных канфліктаў. У другой палове тыдня вас чакае згода ў сям'і, асабліва калі вы аддасце дому больш часу.

ЦЯЛЕЦ. На гэтым тыдні крышталізуецца першачарговая задача, вы будзеце імкнуцца да яе і зможаце яе вырашыць. Могуць адкрыцца новыя гарызонты ў кар'еры, аднак прыйдзецца ахвяраваць супакоем і адпачынкам. У сераду магчымы нейкія праблемы юрыдычнага плана, прычыны якіх у нядаўнім мінулым, але справіцца з імі ўдасца ў канцы тыдня. Блізкія людзі праявяць клопат і ўвагу, іх дапамога будзе адчувацца ва ўсім, што падтрымае і парадуе вас.

БЛІЗНЯТЫ. Надыходзіць спрыяльны час для дасягнення запаветнай мэты. Лёс сам зробіць вам падарунак — не губляйце веру ў тое, што робіце. У вашых сілах змяніць у лепшы бок і сваё жыццё, і існаванне блізкіх. З вашай дапамогай яны змогуць справіцца са складанымі праблемамі, і вы адчуеце, што ганарыцеся сабой і імі.

РАК. На гэтым тыдні можа рэзка ўзрасці колькасць кантактаў, вас захліне паток новай інфармацыі. Гэта можа згуляць з вамі дрэнны жарт: недаверлівым быць дрэнна, а давяраць усяму — сабе даражэй. Прыйдзецца шукаць залатую сярэдзіну. Падобна на тое, у чацвер давядзецца прымаць важнае рашэнне. У пятніцу варта пастарацца пазбавіцца старога і непатрэбнага.

ЛЕЎ. Многія планы давядзецца перагледзець у корані. Аднак адкрыюцца і новыя перспектывы ў асабістым жыцці. Цяпер неабходна выбраць правільную стратэгію і тактыку ва ўзаемаадносінах. Напружанне на рабоце можа ўзрасці, яно будзе звязана з аб'ёмам новых спраў і задач. Будзьце ўважлівыя, звяртайце ўвагу не толькі на ключавыя моманты, але і на дробязі.

ДЗЕВА. У першай палове тыдня будзеце актыўна вучыцца новаму і мець зносіны з людзьмі здалёк. Захочацца ажыццявіць задуманае. У выхадныя адчуеце стомленасць, вас могуць праследаваць раздражняльнасць і незадаволенасць сабой, старайцеся не праяўляць гневу і не ўдзельнічаць у сварках. Праблема можа быць у тым, што пры ўсім гэтым вам проста неабходна вырашыць сямейныя пытанні.

ШАЛІ. На гэтым тыдні добра было б адмовіцца ад актыўнай дзейнасці на карысць адпачынку. Тым больш што да серады большая частка ініцыятыў і пачынанняў можа ўгразнуць у бясконцых размовах і абмеркаваннях. У выхадныя будзеце мець вострую патрэбу ў дапамозе і, калі яе прапануюць, прыміце яе з удзячнасцю. Можа з'явіцца магчымасць пераадолець усе назапашаныя сумневы разам.

СКАРПІЁН. Дзякуючы старым сувязям у вас з'явіцца рэальны шанц добра зарабіць і рэалізаваць важныя планы. Паспрабуйце не ўпусціць удалага моманту. Панядзелак нядрэнна падыходзіць для размоў з начальствам. Зразумееце, што вас цэняць і нават гатовыя падняць зарплату. У пятніцу будзеце здзіўляць досціпам і красамоўствам і лёгка даможацеся сваіх мэт. Уік-энд створаны для любові.

СТРАЛЕЦ. Для вас цяпер адно з самых хвалюючых пытанняў — кар'ера. І ўсё вырашыцца на вашу карысць. Паспрабуйце змяніць сістэму каштоўнасцяў і ўбачыце, як зменіцца ваша ўспрыманне свету. Добра было б дапамагаць навакольным, але не ўзвальвайце ўсе праблемы на сябе. Парадуйце прывабнасцю ў новай кампаніі. Наведайце цікавую выстаўку, схадзіце ў кіно.

КАЗЯРОГ. Настаў час вызначыцца, якія з дзелавых кантактаў перспектыўныя, а якія — не. Не марнуйце час на пустую балбатню і перапіску ў сацсетках. Добры час для падтрымання і ўмацавання ўласных пазіцый. Будзьце больш настойлівыя, тады поспех усміхнецца, і вы зможаце рэалізаваць свае даўнія ідэі. Надыходзіць адказны перыяд у кар'еры. У пятніцу лепш прытрымаць эмоцыі і ў дадатак пажадана не пачынаць новых спраў. Суботу прысвяціце адпачынку, а нядзеля — удалы дзень для падарожжаў.

ВАДАЛІЎ. Ідэй у вас можа аказацца больш, чым магчымасцяў да іх рэалізацыі. Зрэшты, гэта не нагода для перажывання — пакіньце частку задуманага на будучыню. Зможаце паспяхова выйсці практычна з любога цяжкага становішча. Толькі не крытыкуйце калег і сяброў і не хваліцеся сваімі поспехамі. Настройвайцеся на тое, што давядзецца выслухваць падрабязныя рэкамендацыі начальства. Інтэлектуальныя заняткі, важныя перагаворы, візіты і паездкі лепш планаваць на другую палову тыдня.

РЫБЫ. Супакойцеся і не мітусіцеся, плывіце па плыні. У патрэбны час яна сама вынесе вас туды, куды трэба. На працы верагодныя праблемы, звязаныя са зменай кіраўніцтва або з інтрыгамі. Не забывайцеся, што чым менш ведаеш, тым мацней спіш. Паспрабуйце рацыянальна расходаваць сілы, пазбягайце перагрузак. Хоць бы кароткі адпачынак вам проста неабходны. Самы час задумацца пра адпачынак у аксамітны сезон.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	6.35	19.36	13.01
Віцебск —	6.24	19.27	13.03
Магілёў —	6.26	19.26	13.00
Гомель —	6.24	19.21	12.57
Гродна —	6.51	19.50	12.59
Брэст —	6.53	19.50	12.57

Месяц

Маладзік 7 верасня. Месяц у сузор'і Скарпіёна.

Імяніны

Пр. УСЕКНАВЕННЕ ГАЛАВЫ ІААНА ПРАДЦЕЧЫ. Івана, Ісака.
К. Прота, Пятра, Фелікса, Яна, Яцка.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

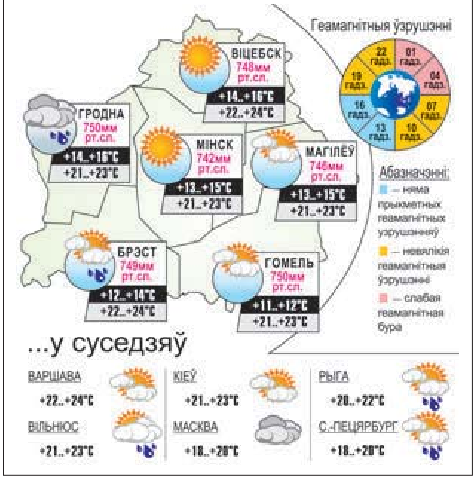

Даты | Падзеі | Людзі

11 ВЕРАСНЯ

У краіне

1855 год — нарадзіўся (г. Гомель) Еўдакім Раманавіч Раманаў, беларускі этнограф, фалькларыст, археолаг. Сапраўдны член Рускага геаграфічнага таварыства, Маскоўскага таварыства аматараў прыродазнаўства, антрапалогіі і этнаграфіі, Маскоўскага археалагічнага таварыства, Віцебскага статыстычнага камітэта. Усё сваё жыццё ён прысвяціў збіранню і даследаванню матэрыяльнай і духоўнай культуры беларускага народа. Планаваў выдаць фальклорна-этнаграфічныя матэрыялы ў 15 кнігах. Пры жыцці выйшла 9 тамоў 15-томнага «Беларускага зборніка», 10-ы том выпусціў Інбелкульт. Падрыхтаваныя Раманавым 11—14 тамы пацярпелі ў час Вялікай Айчыннай вайны. Гэта своеасаблівая энцыклапедыя культуры і побыту беларусаў дарэвалюцыйнага часу. Склаў археалагічныя карты Магілёўскай, Віцебскай і Гродзенскай губерняў. Сабраў звесткі пра тысячу гарадзішчаў Беларусі, выявіў шмат стаянак першабытнага чалавека, вёў антрапалагічныя даследаванні. Вывучаў гарады Полацкай зямлі, у прыватнасці Лукомль, яго манастыр. Выступаў у абарону помнікаў гісторыі і культуры Беларусі.

1900 год — нарадзіўся Іван Мікітавіч Русіянаў, удзельнік баёў на тэрыторыі Беларусі ў Вялікую Айчынную вайну, генерал-лейтэнант, Герой Савецкага Саюза. У Вялікую Айчынную вайну на фронце з 1941 года, камандзір стралковай дывізіі, механізаванага корпуса. Пад яго камандаваннем 100-я стралковая дывізія ў чэрвені 1941 года на працягу трох сутак стойка абараняла Мінск на пазіцыях каля в. Астрашыцкі Гарадок Мінскага раёна, адбіваючы атакі варожых танкаў, пераходзячы ў контратакі і адціскаючы ворага. Удзельнічаў у баях пад Смаленскам, Ельняй, у Маскоўскай, Сталінградскай і Курскай бітвах, у вызваленні Украіны, Венгрыі, Аўстрыі. Да 1958 года служыў у Савецкай Арміі. Яго імем названа вуліца ў Мінску.

У свеце

1609 год — англійскі мараплавец Генры Гудзон адкрыў востраў Манхэтэн.

1862 год — нарадзіўся О. Генры (Уільям Сідні Портэр), амерыканскі пісьменнік. Аўтар рамана «Каралі і капуста», шматлікіх зборнікаў апавяданняў.

1918 год — Дэкрэтам Саўнаркама ў Савецкай Расіі ўведзена Метрычная сістэма мер і вагаў.

1973 год — ваенны пераварот у Чылі, прафінансаваны ЦРУ. Прэзідэнт краіны Сальвадор Альендэ здзейсніў самагубства, прыхад да ўлады генерала Піначэта.

2001 год — у ЗША баевікі-смяротнікі з тэрарыстычнай арганізацыі «Аль-Каіда» захапілі пасажырскія самалёты і ўрэзаліся на іх у дзве вежы Сусветнага гандлёвага цэнтра (Нью-Ёрк) і ў будынак Пентагона — штаб-кватэры Міністэрства абароны ЗША.

Так гаварыў...

АЛЕН:

«Дастаткова лічыць сябе рабом, каб быць ім».

УСМІХНЕМСЯ

Калі вытворцы заяўляюць пра рызыку дэфіцыту якіх-небудзь тавараў, то гэта азначае, што іх на складах сабралася вялікая колькасць.

Мужык познім вечарам вяртаецца дадому, дзе яго сустракае незадаволеная жонка:
— Зноў піў?
— Толькі за тваё здароўе, любая.

Калі адпачынак сапраўдны, спачатку заканчваюцца грошы і толькі потым сам адпачынак.

Калі табе скажуць, што ты займаешся не сваёй справай, абвясці гэта эксперыментам.

Чым старэйшы я станаўлюся, тым больш у мяне захапленняў, якімі можна займацца лежачы.

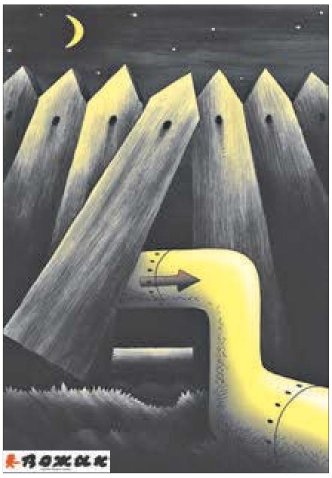

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА
ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь
Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».
Рэгістрацыйнае пасведчанне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.
Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.
АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.
ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмнай – 311 17 13 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.
прыём рэкламы тэл./факс: 311 17 27, e-mail: reklama@zviazda.by
Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.
Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.
www.zviazda.by
e-mail: info@zviazda.by (для зваротаў): zvarot@zviazda.by
Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.
Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 2349. Нумар падпісаны ў 19.30 10 верасня 2021 года.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12